

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2019. 49. hét

Finom és még jó minőségű is

BUDAPEST Mind a 22-féle csokimikulás megfelelt az előírásoknak, amelyeket az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) akkreditált élelmiszer és vegyipari laboratóriumában idén megvizsgáltak - tájékoztatta a tárca vasárnap az MTI-t. A tárca felhívta a figyelmet: mikulásvásárlásnál figyelni kell arra, hogy a terméken csokoládé, tejszokoládé vagy étcsokoládé megnevezés szerepeljen. Érdemes minél magasabb kakaó szárazanyag-tartalmú figurát választani.

Kiváló minőségűek a csokimikulások

FOGYASZTÓVÉDELEM Mind a 22-féle csokimikulás megfelelt az előírásoknak, amelyeket az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) akkreditált élelmiszer és vegyipari laboratóriumában idén megvizsgáltak - tájékoztatta a tárca vasárnap az MTI-t. A tárca felhívta a figyelmet: jó minőségű mikulás vásárlásánál figyelni kell arra, hogy a terméken csokoládé, tejszokoládé vagy étcsokoládé megnevezés szerepeljen. Érdemes minél magasabb kakaó szárazanyag-tartalmú figurát választani, a tejszokoládék esetén ennek meg kell haladnia a 25, étcsokoládéknál pedig a 35 százalékot, a valós értéket a címkén fel kell tüntetni.

A csokoládékon szereplő információk megfelelőek voltak, egyetlen esetben sem kellett fogyasztóvédelmi hatósági eljárást indítani megtevesztés miatt.

A közleményben Keszthelyi Nikoletta, az ITM fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára kifejtette, nagyon jó eredménnyel zárult a 3 étés 19 tejszokoládé laborvizsgálata, minden termék megfelelt a címkén feltüntetett értékeknek és az élelmiszerkönyvi követelményeknek. A helyettes államtitkár szerint a megnyugtató eredmény az évről évre megismételt fogyasztóvédelmi ellenőrzéseknek is köszönhető.

Az ellenőrzés elsődleges szempontja az volt, hogy a gyártók betartják-e a Magyar Élelmiszerkönyv csokoládéra, annak összetételére vonatkozó előírásait. A szakemberek megvizsgálták a csokoládéfigurák címkéjén közölt tájékoztatás helytállóságát is. A laboratóriumi mérések a csomagoláson feltüntetett zsír- és cukortartalom ellenőrzésére, valamint a kakaóvajtól eltérő idegen zsírok mennyiségének mérésére is kiterjedtek.

Megnyugtató eredménnyel zárult a csokifigurák tesztje

MW

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2019. december 02., hétfő, 1+7. oldal)

Eljárások Black Friday után

Szellő István (műsorvezető): Már 30 eljárást indított a fogyasztóvédelmi hatóság Black Friday után. Próbavásárlásokat tartottak és megtévesztő hirdetésekkel illetve trükkös árképzésekkel találkoztak. A GKI Digital szerint az üzletek valójában mindössze 17 és fél %-os kedvezményt adtak átlagosan. Aki elégedetlen, 14 napon belül indoklás nélkül visszaküldheti a termékeket, ha az interneten vásárolta.

Szerkesztő: Még több mint 3 hét van Karácsonyig, de már az utolsó árakat hirdetik Békéscsabán. Hagyományos boltban vagy webáruházban: sokan múlt pénteken - Black Friday alkalmával - vásároltak. Annak reményében, hogy a lehető legkevesebbet költik arra, amit a karácsonyfa alá szánnak.

Alany1: Fiunknak vettünk most mobilt, de kicsit gyanús volt, mert nagyon magas volt az ár és abból volt levéve az X százalék. Hát megvettük, de kicsit problémásnak találtuk az árak a nagyságát.

Szerkesztő: A fogyasztóvédelmi hatóság munkatársai is vásároltak. És péntek óta már majdnem 30 eljárást indítottak. Az RTL Híradónak azt írták, "Jellemző gond, hogy a Black Friday akció előtt is ugyanannyiba került a termék.". Illetve: "előfordult, hogy egy raktáron lévőként hirdetett termékről kiderült, a vásárlás pillanatában az már nem volt raktáron." Pedig sokat bukkant, aki visszaél a vevők bizalmával.

Miks Anna (versenyjogi csoportvezető, Deloitte Legal): A maximum bírság, az egyébként az adott vállalkozás előző évi nettó árbevételének 10%-a lehet.

Szerkesztő: Idén eddig minden korábbinál többen intézik a világhálón keresztül az ajándékokat. Ők 14 naptári napon belül indoklás és magyarázat nélkül visszaküldhetik a termékeket, ha elégedetlenek. Akik viszont hagyományos boltban vásárolnak, legfeljebb próbálkozhatnak a vételár visszakérésével.

Siklósi Máté (fogyasztóvédelmi tanácsadó): Azt láttuk, hogy nem az, az ár lett végül mint, amit ígértek vagy utólag látjuk azt, hogy átverték minket, akkor kicsit nehezebb a jogérvényesítés, mert jogszabály nem ír elő semmilyen csere vagy visszavételi kötelezettséget egy fizikai bolt számára.

Szerkesztő: Aki viszont az interneten vásárol, csak megbízható, ellenőrizhető webáruházból tegye - erre figyelmeztet az állami Kibervédelmi Intézet. Azt mondják, idén eddig másfélszeresére emelkedett a visszaélések száma tavalyhoz képest. Érdekes résen lennie, aki nem akarja elveszteni a bankszámláján parkoló összegeket.

Bor Olivér (sajtóreferens, Nemzeti Kibervédelmi Intézet): Amennyiben úgy döntünk, hogy online vásárolunk, akkor érdemes arra odafigyelni, hogy adott esetben utánvétes fizetési módot válasszunk. Ha ezt nem engedélyezi a webshop, akkor mindenféleképpen érdemes megfontolni azt, hogy elállunk-e.

Szerkesztő: A GKI Digital úgy számol, 1 millió 200 ezer magyar vásárolt novemberben az interneten. Ők fejenként majdnem átlag 50 ezer forintot költöttek karácsonyi ajándékokra. És átlagosan mindössze 17 és fél %-os kedvezményt kaptak a Black Friday miatt.

[Eredeti](#)

(RTL KLUB - Híradó, 2019. december 02., hétfő, 18 óra)

Hétmilliós GVH-bírságot kapott a Bayer

A Bayer Hungária Kft. jogsértő módon járt el, amikor Supradyn Kids multivitamin-készítményének egyes reklámjaiban közvetlenül szólította meg a gyerekeket, ezért a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 7 millió forint bírságot szabott ki a gyógyszergyártó céggel szemben. Döntésében 30 százalékos bírságcsökkentő tényezőként vette figyelembe, hogy a vállalkozás elismerte a jogsértést, továbbá a versenyfelügyeleti eljárás hatására szigorúbban ellenőrzi a reklámjait.

VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. december 02., hétfő, 4. oldal)

Időben eljárnak a csaló kereskedőkkel szemben

Már indultak fogyasztóvédelmi eljárások az internetes kereskedelem novemberi ellenőrzései és a próbavásárlások tapasztalatai alapján, emellett a fogyasztók is tettek jelzéseket a múlt hét végén tartott black friday akciós kampányban tapasztalt visszaadások miatt - közölte a Magyar Nemzetnél Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára. A friss iparági jelzések szerint minden korábbinál forgalmasabb volt az idei fekete péntek, amikor a legjellemzőbb a megtévesztő hirdetés, a félrevezető árképzés és a szállítási határidő be nem tartása volt a webáruházakban. - A minisztérium IT-laborja időben felkészült a hasonló próbálkozásokra, már az ellenőrzés kezdetén, a kedvezményes időszak előtt lementette a vizsgált weblapokat - mondta az államtitkár.

Várhatóan csúcsot dönt a lakosság év végi fogyasztása, a bevásárlási hullám már októberben elkezdődött a folyamatos akciózások miatt. A túlköltekezésben még mindig nagy kereslete van az azonnal intézhető áruhiteleknek, amelyek kapcsán a Money.hu vezető pénzügyi szakértője lapunkban figyelmeztet: bár ezeknél a kölcsönöknél vonzó a kamatmentesség és a gyors adminisztráció, ajánlatos alaposan átnézni a feltételeket.

Áruhitelekkel nagyobb kiadás lesz a karácsony

Évről évre csúcsot dönt hazánkban a lakosság év végi fogyasztása. A webáruházak térhódítása mellett változatlanul nagy keletje van a hagyományos bevásárlásoknak, illetve a túlköltekezés esetén igényelhető hiteleknek. Az egyes kölcsönök piacát azonban érdemes újra és újra alaposan áttanulmányozni.

Hosszú ideig csábító megoldást jelentettek egy-egy műszaki cikk vagy bútor megvásárlásánál az áruházakba kitelepült bankfiókok, ahol gyors elbírálással, a hagyományos kölcsönhöz képest pillanatok alatt hozzá lehetett jutni a kívánt termék ellenértékéhez. Azóta komoly teret hódítottak a piacon a hitelkártyák és a klasszikus személyi hitelek, és nemcsak a tartósan alacsony kamatkörnyezet, hanem az átláthatóbb kondíciók, feltételek miatt is.

Így az áruhitelek szerepe is változott; persze nem a termék jellege, hanem az elérhetősége lett más: a gyorskölcsönökre specializálódott pénzügyi intézmények mondhatni felosztották egymás között az ígéretes ügyféllelőhelyeket. A legtöbb hitelt kínáló intézményt elsősre, a teljesség igénye nélkül az Euronics háza táján lehet fellelteni: például az OTP-t, a Cetelemet és a Cofidist, az Auchan-áruházakban pedig például az Oney, míg a Tescóban és a MediaMarkt-boltokban a Budapest Bank vert tábort. A lakberendezési áruházak esetében az

Ikeánál és a Bauhausnál az idén a Cetelem hitelei jelenthetnek segítséget a vásárlóknak, de a francia hátterű bank pénzügyi partnere az Extreme Digitalnek is.

A decemberi vásárlási láz már az előző hónapban elkezdődött. Sőt, az októberi akciós napok óta szinte folyamatosan tart: a szezonközi leértékelések vagy a márkákhoz, bevásárlóközpontokhoz kapcsolódó, évfordulók, ünnepek apróján meghirdetett akciózások, legutóbb pedig a black friday akár soha nem látott fogyasztást eredményezhetnek 2019-ben, amelyhez karácsonyig a bronz-, ezüst- és aranyvasárnap hétvégéi is jelentősen hozzájárulnak. Ehhez sokan a hitelekben látják a megoldást.

- Bár az áruhitelek sokszor vonzóak az esetleges kamatmentesség és gyors adminisztráció miatt, ajánlatos alaposan átnézni a feltételeket, mielőtt belevágnánk a kölcsön igénylésébe - hangsúlyozta a Magyar Nemzet kérdéseire Trencsán Erika, a Money.hu vezető pénzügyi szakértője. Mint mondta, a szóban forgó kölcsönöknél kardinális kérdés lehet a kezelési költség, valamint a termék ára.

- Az áruhitel az egyik legegyszerűbb hitelfelvételi mód, hiszen az üzletből azonnal el tudjuk hozni a terméket, ám nem biztos, hogy a legolcsóbb módon jutottunk a vágyott árucikkhez - figyelmeztet a szakember. - Sokszor a meghirdetettnél magasabb árral találjuk szembe magunkat, vagy rövidebb futamidőre tudjuk csak igényelni a 0 százalékos hitelt. Ez utóbbi esetben még a magasabb, rendszeres törlesztőrészletet is vállalnunk kell - jegyezte meg.

Trencsán Erika tanácsa szerint az ajándékok beszerzésekor arra is érdemes figyelni, hogy a 0 százalékos kamattal hirdetett hitel nem biztos, hogy az üzlet bármely termékére vonatkozik - sokszor a boltok csak egy-egy terméktípus megvásárlásához biztosítják ezt a konstrukciót. Szintén érdemes alaposan szemügyre venni, hogy az akció 0 százalékos kamatra vagy 0 százalékos teljes hiteldíj mutatóra (thm) vonatkozik - e, ugyanis a kamatmentes termékeknel is lehet két számjegyű thm (akár 40 százalék körüli), ami elég magasnak számít. Miközben figyelemre méltó, hogy egy-egy kereskedőnél általában kevés áruhitel-konstrukció közül lehet válogatni.

A szakértő szerint ha már kölcsönre van szükség a vásárláshoz, jobb választást jelentenek a személyi hitelek, amelyekből a legolcsóbbak egy számjegyű thm-mel ketyegnek. A személyi kölcsönöknél nagy a választék, a bankok között kiélezett a verseny, emiatt akár napról napra változhat, hogy épp melyik hitelintézeté a legjobb ajánlat. Ráadásul ezek szabadabban felhasználhatók, ellentétben az áruhitelekkel, amelyek kifejezetten egy-egy termékre, például mosógép, bútor megvásárlására használhatók fel.

CSÚCS AZ USA-BAN Az amerikai black friday történetében rekordot döntöttek az online eladások: a múlt pénteken 7,4 milliárd dollárt költöttek az Egyesült Államokban internetes vásárlásokra ezen az egyetlen napon - mutatta ki az Adobe Analytics. A szoftvergyártó Adobe gazdaságkutató intézetének adatai szerint az amerikaiak húsz százalékkal többet költöttek online vásárlásokra ebben az évben, mint tavaly ugyanezen a napon.

Nem feltétlenül javasolt kölcsönből ünnepelni Fotó: Havran Zoltán

Lesznek eljárások a black friday után

Az ITM folyamatosan jelen van az ünnepi szezonban, hogy segítse a családok készülődését

Már indult fogyasztóvédelmi eljárás a novemberi ellenőrzések alapján, a webáruházak megtévesztő hirdetése miatt, emellett az árképzésnél is előfordultak hiányosságok. A tárca szakemberei a próbavásárlások során is tapasztaltak késéseket a vállalt szállítási határidőkhöz képest - mondta a Magyar Nemzetnek Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára az elmúlt hétvégén lezajlott black friday akciós kampány tapasztalatai kapcsán.

Lezajlott a múlt hétvégén a hazai webkereskedelem legnagyobb eseménye, amely az év során a legtöbb megrendelést hozza az internetes áruházaknak. A black friday az iparági becslések szerint idén minden korábbinál forgalmasabb volt, a fölmérések pedig előzetesen több mint 1,2 millió magyar internetező köréből várták az aktivitást.

A Magyar Nemzetnek az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) értékelte frissen az elmúlt napok, hetek élénk webkereskedelmi tapasztalatait, a fogyasztóvédelemhez érkezett vásárlói jelzések és a szaktárca által irányított fokozott ellenőrzések alapján, amelyeket hetek óta a piaci próbavásárlásokon és az ITM IT-laboratóriumában bonyolítanak a szakemberek.

Cseresnyés Péter kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár elmondta, hogy a magyar vásárlók részéről a legtöbb panasz amiatt a jellemző gyakorlat miatt érkezett, hogy a készleten lévőnek jelzett termék valójában nem vagy csak sokkal később volt elérhető egyes internetes kereskedőknél. A fogyasztók főként azt sérelmezték, hogy az internetes áruházak emiatt gyakran nem tudják betartani az előzetesen ígért szállítási időt, és különösen nehezükre esik ez az olyan forgalmas, kiemelt időszakban, mint a black friday. - Az ellenőrzések során tetten ért cégek fogyasztóvédelmi eljárásra számíthatnak - közölte az államtitkár. Hangsúlyozta: az elmúlt három évben a szaktárca irányításával több mint 2300 webáruházat ellenőriztek a hazai piacon, ezer próbavásárlást hajtottak végre, így jelentősen sikerült visszaszorítani az ismételt jogsértések arányát.

Az ellenőrök az idei fekete péntek kampányban leginkább a becsalogató hirdetések, az árképzés, a szállítás és a termékek rendelkezésre állása kapcsán találtak visszás helyzeteket. A hirdetéseknel például előfordult, hogy a weboldalon lévő banner ingyenes házhoz szállítással kecsegtetett, azonban kattintás után kiderült a próbavásárlást végző szakemberek számára, hogy a térítésmentes lehetőséget csak 25 ezer forintos vásárlás fölött biztosítják. - Ez megtévesztő reklámnak minősül, a kereskedő fogyasztóvédelmi hatósági eljárásra számíthat - mondta Cseresnyés Péter.

Az államtitkár úgy folytatta: arra is volt példa, hogy egy-egy internetes bolt azt hangsúlyozta a hirdetésében, hogy csak egyetlen napon biztosítja a fekete pénteki kedvezményt, ám később újra meg újra, majdnem minden novemberi pénteken ugyanerre hivatkozva kínált akciós termékeket - az ilyen esetekben is hatósági intézkedés várható.

Az árképzés kapcsán már szinte megszokott jelenség, hogy a cégek a kereskedelmi forgalomban megszokott átlagárat tüntetik fel kimagaslóan kedvezményes vételárként. - Érdemes ár-összehasonlító oldalakon utánanézni a termék tényleges árának, mielőtt bedőlünk az efféle trükköknek - jegyezte meg Cseresnyés. A nagyon feltűnő, akár 80 százalékos általános akciót hirdető webáruházakban megesett, hogy a rendkívüli mértékű kedvezmény mindössze egy-két termékre volt érvényes, amelyek miatt ráadásul tűvé kell tenni az egész honlapot, mert jól megbújnak a számos más, teljes árú termék között. Akadnak olyan internetes üzletek is, amelyek a weboldaluk korábbi felépítését teljesen átalakították a black friday idejére, a termékek nagy részét lecserélték - így nehezítve meg az összehasonlítást a korábbi tényleges árakkal. - A minisztérium IT-laborja időben felkészült a hasonló próbálkozásokra, már az ellenőrzés kezdetén, a kedvezményes időszak előtt lementette a vizsgált weblapokat - tette hozzá az államtitkár.

A tapasztalatok szerint ebben az évben is előfordult, hogy csak bizonyos termékcsoportokat akcióztak le vagy a cégek feltételhez kötötték a kedvezményt. Erre a legjellemzőbb példa az volt, amikor csak meghatározott összegű, például 15 ezer forint fölötti vásárlás esetén adtak 15-20-30 százalékos kedvezményt. A szakemberek találtak olyan esettel is, hogy egy webáruház csupán a saját applikációjában kínálta a meghirdetett, 70 százalékos kedvezményt, az online boltban viszont már nem biztosították azt.

- A szállítás kapcsán az árucikkek elérhetőségével is akadtak gondok. Előfordult olyan ígéret, hogy 48 órán belül vállalják a szállítást, azonban a próbavásárláson pénteken feladott

rendelés a rákövetkező keddre sem érkezett meg, emiatt hatósági eljárást indítottunk - fogalmazott Cseresnyés Péter. - Nem csupán az IT-labor gyakori ellenőrzési tapasztalata, hanem a hatósághoz érkezett panaszok kilencven százaléka is azzal kapcsolatos, hogy a terméket valótlanul jelölik meg készleten lévőknek, a megrendelés után ugyanis kiderül: legkorábban három hét vagy három hónap múlva tudják szállítani. Ez megtévesztésnek számít, mert a fogyasztó döntését alapvetően befolyásolta, hogy az adott árucikket azonnal elérhetőnek látta, miközben ha tudta volna, hogy mégsem az, máshonnan vásárolt volna - fűzte hozzá a szaktárca képviselője.

Az államtitkár tanácsa szerint a legfontosabb a körültekintés. Célszerű például a vásárlási folyamatot képernyőfotóval lementeni, hasznos lehet a termék kicsomagolását videóra venni. Felhívta a figyelmet: internetes rendelésnél a vevőknek érdemes előzetesen ellenőrizniük a webáruház elérhetőségeit, ha kizárólag egyoldalú kommunikációra alkalmas e-mail-címet vagy űrlapot találnak, inkább nézzenek másik kereskedő után. A fizetési lehetőségeknél pedig minden esetben javasolt az utánvétet választani, hogy a már megkapott termék birtokában, állapotának ismeretében költsünk rá. Fontos észben tartanunk azt is, hogy az online vásárolt termékekre 14 napos elállás vonatkozik, addig indoklás nélkül visszaküldhetjük az árucikket, és még a szállítási költséget sem kell megtérítenünk a vállalkozó számára.

Tipikus hiányosságokba botlottak az ellenőrök, nem marad következmény nélkül a hibás gyakorlat (Képünk illusztráció.) Fotó: Havran Zoltán

Thurzó Katalin, Horváth Éva

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. december 02., hétfő, 1+13+16. oldal)

Biztonsággal iható "kapszulások"

FMH-INFORMÁCIÓ A népszerű kapszulás kávék eszpresszótípusait vizsgálta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. 24 terméket teszteltek, ebből 16 koffeintartalmú, míg 8 koffeinmentes változat volt.

Összességében pozitívan zárult a vizsgálat. A komplex ellenőrzés biztonsági és minőségi hibát nem tárt fel, a kapszulás kávék biztonsággal fogyaszthatók. Ugyanakkor jelölési hibák miatt hat esetben indult hatósági eljárás, amelyből háromnál megtévesztő jelölés miatt bírságot is kiszabtak a hivatal felügyelői. Több mint 1400 laboratóriumi vizsgálatot végeztek el a szakemberek, amelyek az alapvető beltartalmi értékek feltárása mellett néhány paraméter esetében az elkészített kávékra is kiterjedtek. Kiemelendő a kapszulákban található kávéfajták ellenőrzése, a termékek koffeintartalmának, valamint az alumínium kioldódásának analízise. A gluténtartalmat is megmérték, hiszen annak jelenléte felveti a hamisítás gyanúját. Jó hír, hogy ilyen problémával nem találkoztak a szakemberek.

FMH

[Eredeti](#)

(Fejér Megyei Hírlap, 2019. december 02., hétfő, 9. oldal)

14 napon belül gondolhatjuk meg magunkat

Sorozatunkban az átverős termékbemutatókkal kapcsolatban vártuk olvasóink kérdéseit. A fogyasztóvédelmi szakértők válaszából kiderült, az üzlethelyiségen kívül vásárolt termékekre 14 napos elállást biztosít a jog. Ráadásul ez egy évvel meghosszabbodik, ha az eladó nem tájékoztatta a vevőt ennek határidejéről és feltételeiről. A vitás ügy rendezése érdekében kezdeményezhető az ingyenes békéltető eljárás, de ennél is jobb a megelőzés. Érdemes tájékozódni mind a szervezőkről, mind az áruról, és arról, máshol mennyiért adják ugyanazt - és bátran kérje el a termék dokumentációját.

Tizennégy napon belül meggondolhatjuk magunkat

NEM LEHETÜNK ELEG ÓVATOSAK A TERMÉKBEMUTATÓKKAL - VÁSÁRLÁSI KÉNYSZER

Sorozatunkban az átverős termékbemutatókkal kapcsolatban vártuk olvasóink kérdéseit. A fogyasztóvédelmi szakértők válaszából kiderült, az üzlethelyiségen kívül vásárolt termékekre 14 napos elállást biztosít a jog.

- Nyugdíjas barátnőm invitálására elmentem egy árubemutatóra, ahol vettem egy víztisztító készüléket. A gyermekeim azt mondták, semmit nem ér, küldjem vissza. Megtehetem? Visszakapom a pénzemet? - Igen, amennyiben a termék átvételétől számított 14 naptári nap még nem telt el, indoklás nélkül elállhat a vásárlástól. Ez egy évvel meghosszabbodik, ha az eladó nem tájékoztatta az elállási jog gyakorlásának ha táridejéről és feltételeiről.

BÉKÉLTETŐ ELJÁRÁS

- Ha kapott elállási nyilatkozat- mintát, töltsse ki, vagy csak írja le röviden elállási szándékát, és ezt a termékkel együtt küldje vissza. Az eladó köteles a vételárat 14 napon belül visszafizetni önnek. Ha ez nem történik meg, akkor javasoljuk, hogy a vitás ügy rendezése érdekében kezdeményezzen ingyenes békéltető eljárást a megyeszékhelyen működő Békéltető Testületnél, illetve tegyen panaszt a vállalkozással szemben a Járási Hivatal fogyasztóvédelmi osztályánál.

KISZOLGÁLTATOTTAK

- Egy ismerősöm illóolajok és hozzátartozó eszközök forgalmazásába kezdett, és meghívott egy termékbemutatójára. Az egészségmegőrzés érdekel - az invitálót sem akarom megsérteni -, de a termékbemutatókról sok rosszat hallani. Mire figyeljek? - Jogosan merülnek a kétségek, hi szen legtöbbször a koruknál, egészségüknél, anyagi helyzetüknél fogva kiszolgáltatottabb embereket célozzák a hirdetések. Fontolja meg, valóban szüksége van-e a termékre, majd tájékozódjon mind a szervezőkről, mind az áruról. Győződjön meg arról is, máshol mennyiért adják ugyanazt a terméket.

TANÚSÍTVÁNYOK Tájékozódjon, rendelkezik-e a termék a róla hirdetett egészségre gyakorolt hatásokkal, kérje el a dokumentációját, hatósági tanúsítványait. Informálódjon az áru vagy a terápia mellékhatásairól. Még ha a szervezők mindent meg is tesznek azért, hogy meggyőzzék a jelenlévőket, nem kell feltétlenül üzletet kötnie. Ha a vásárlás után meggondolta magát, éljen az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések 14 napos elállási jogával.

JÁRT MÁR PÓRUL WELLNESS-SZOLGÁLTATÁSSAL?

Gyakori, hogy valaki azért választ ki egy magyar szállodát, mert a wellnessrészleg-szolgáltatást szeretné igénybe venni. Járt már úgy, hogy a medencét, a jakuzzit vagy a

szauját nem használhatta? Kért már ilyen ügyben árleszállítást? Ossa meg velünk panaszt, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda - leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

Nem biztos, hogy a víztisztítótól egészségesebb lesz. ILLUSZTRÁCIÓ: KUKLIS ISTVÁN
KOVÁCS ANDRÁS

[Eredeti](#)

(Délvilág, 2019. december 02., hétfő, 1+3. oldal)

Kevesebb a webes csalás a törvénymódosítás óta

Internetes vásárlás előtt érdemes információkat szerezni a webáruház üzemeltetőjéről, aki köteles a nevét, címét, székhelyét, elérhetőségeit is feltüntetni a honlapon

Az elmúlt években egyre népszerűbbé vált az elektronikus kereskedelem a vásárlók körében, az online vásárlás azonban nemcsak előnyökkel, hanem kockázatokkal is járhat. A tapasztalatok szerint nem jellemző az e-kereskedelemben kirívó jogsértés, ami az ellenőrzések mellett az Országgyűlés által elfogadott szigorú törvénymódosításnak is köszönhető.

Nemcsak a karácsonyi időszakban, hanem egész évben érdemes odafigyelni arra, hogy megbízható weboldalról vásároljunk - hívta fel a figyelmet Bor Olivér, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Nemzeti Kibervédelmi Intézetének sajtóreferense a köztévében tegnap. Kisebb internetes böngészéssel utána lehet járni, hogy melyek azok a webáruházak, amelyekből érdemes, illetve amelyekből nem ajánlott vásárolni. Nem elsősorban a közösségi portálokat kell felkeresni ebben az ügyben, hanem a hivatalos szervezetek oldalait, listáit, amelyek mindenki számára hozzáférhetők - hangsúlyozta. Hozzátette, hogy ezeket az információkat egyebek mellett az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) honlapján is el lehet érni.

Az Országgyűlés által elfogadott szigorú törvénymódosítást követően a fogyasztóvédelmi hatóság továbbra is figyelmezteti a jogsértő vállalkozást, azonban ha az ismételt ellenőrzés során azt tapasztalja, hogy a webáruház ugyanazt a jogsértést követi el, a korábbihoz képest magasabb, kétszázezer és kétmillió forint közötti bírságot szab ki. Ennek köszönhetően az ismételt jogsértések aránya a korábbi átlagos ötvennégy százalékról két év alatt tizenöt százalékra csökkent. Az ITM honlapján felhívja a vásárlók figyelmét arra, mielőtt pénzt fizetnének elektronikusan, célszerű megtekinteni a jogsértő webáruházak adatbázisát oldalukon, ahol azok az áruházak szerepelnek, melyek súlyos jogsértést követtek el. Minden internetes vásárlás előtt érdemes információkat szerezni a webáruház üzemeltetőjéről, aki köteles a nevét vagy cégnevét, címét, székhelyét, elérhetőségeit is feltüntetni a honlapon.

Bor Olivér kiemelte, egyértelmű jele lehet annak, hogy hamis weboldalról van szó, ha nem rendelkezik biztonsági tanúsítvánnyal. Érdemes fenntartásokkal kezelni azt a webáruházat is, amelyet frissen alapítottak. Az ilyen vásárlásoknál javasolt az utánvétes fizetést választani, és csak akkor kifizetni a terméket, ha megérkezett - hangsúlyozta a szakértő. Az ITM arra is figyelmeztet, érdemes fokozott elővigyázatossággal eljárni az olyan honlapokról történő rendelés esetén, amelyek feltűnően nagy árengedménnyel csábítanak vásárlásra, miközben nem található információ az eladóról

Célszerű megtekinteni vásárlás előtt a jogsértő webáruházak adatbázisát Fotó: Bodnár Patrícia
Viland Gabriella

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2019. december 02., hétfő, 10. oldal)

Takarít a Black Friday után a fogyasztóvédelem

Lesznek eljárások a Black Friday után. ár indult fogyasztóvédelmi eljárás a novemberi ellenőrzések alapján, a webáruházak megtévesztő hirdetése miatt, emellett az árképzésnél is előfordultak hiányosságok, írja a Magyar Nemzet. A tárca szakemberei a próbavásárlások során is tapasztaltak késéseket a vállalt szállítási határidőkhöz képest - mondta a Magyar Nemzetnek Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára a november végén lezajlott black friday akciós kampány tapasztalatai kapcsán. A hazai webkereskedelem legnagyobb eseménye az év során a legtöbb megrendelést hozza az internetes áruházaknak. A black friday az iparági becslések szerint idén minden korábbinál forgalmasabb volt, a felmérések pedig előzetesen több mint 1,2 millió magyar internetező köréből várták az aktivitást. A Magyar Nemzetnek az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) értékelte frissen az elmúlt napok, hetek webkereskedelmi tapasztalatait, a fogyasztóvédelemhez érkezett vásárlói jelzések és a szaktárca által irányított fokozott ellenőrzések alapján, amelyeket hetek óta a piaci próbavásárlásokon és az ITM IT-laboratóriumában bonyolítanak a szakemberek. Cseresnyés Péter kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár elmondta, hogy a magyar vásárlók részéről a legtöbb panasz amiatt a jellemző gyakorlat miatt érkezett, hogy a készleten lévőnek jelzett termék valójában nem vagy csak sokkal később volt elérhető egyes internetes kereskedőknél. A fogyasztók főként azt sérelmezték, hogy az internetes áruházak emiatt gyakran nem tudják betartani az előzetesen ígért szállítási időt, és különösen nehezükre esik ez az olyan forgalmas, kiemelt időszakban, mint a black friday. - Az ellenőrzések során tetten ért cégek fogyasztóvédelmi eljárásra számíthatnak - közölte az államtitkár. Hangsúlyozta: az elmúlt három évben a szaktárca irányításával több mint 2.300 webáruházat ellenőriztek a hazai piacon, ezer próbavásárlást hajtottak végre, így jelentősen sikerült visszaszorítani az ismételt jogsértések arányát. Az ellenőrök a 2019-es fekete péntek kampányban leginkább a becsalogató hirdetések, az árképzés, a szállítás és a termékek rendelkezésre állása kapcsán találtak visszas helyzeteket. A hirdetéseknel például előfordult, hogy a weboldalon lévő banner ingyenes házhoz szállítással kecsegtetett, azonban kattintás után kiderült a próbavásárlást végző szakemberek számára, hogy a térítésmentes lehetőséget csak 25 ezer forintos vásárlás fölött biztosítják. - Ez megtévesztő reklámnak minősül, a kereskedő fogyasztóvédelmi hatósági eljárásra számíthat - mondta Cseresnyés Péter. Az államtitkár úgy folytatta: arra is volt példa, hogy egy-egy internetes bolt azt hangsúlyozta a hirdetésében, hogy csak egyetlen napon biztosítja a fekete pénteki kedvezményt, ám később újra meg újra, majdnem minden novemberi pénteken ugyanerre hivatkozva kínált akciós termékeket - az ilyen esetekben is hatósági intézkedés várható. Az árképzés kapcsán már szinte megszokott jelenség, hogy a cégek a kereskedelmi forgalomban megszokott átlagárat tüntetik fel

kimagaslóan kedvezményes vételárként. - Érdekes ár-összehasonlító oldalakon utánanézni a termék tényleges árának, mielőtt bedőlünk az efféle trükköknek - jegyezte meg Cseresnyés. A nagyon feltűnő, akár 80 százalékos általános akciót hirdető webáruházakban megesett, hogy a rendkívüli mértékű kedvezmény mindössze egy-két termékre volt érvényes, amelyek miatt ráadásul tűvé kell tenni az egész honlapot, mert jól megbújnak a számos más, teljes árú termék között. Akadnak olyan internetes üzletek is, amelyek a weboldaluk korábbi felépítését teljesen átalakították a black friday idejére, a termékek nagy részét lecserélték - így nehezítve meg az összehasonlítást a korábbi tényleges árakkal. - A minisztérium IT-laborja időben felkészült a hasonló próbálkozásokra, már az ellenőrzés kezdetén, a kedvezményes időszak előtt lementette a vizsgált weblapokat - tette hozzá az államtitkár. A tapasztalatok szerint ebben az évben is előfordult, hogy csak bizonyos termékcsoportokat akcióztak le vagy a cégek feltételhez kötötték a kedvezményt. Erre a legjellemzőbb példa az volt, amikor csak meghatározott összegű, például 15 ezer forint fölötti vásárlás esetén adtak 15-20-30 százalékos kedvezményt. A szakemberek találkoztak olyan esettel is, hogy egy webáruház csupán a saját applikációjában kínálta a meghirdetett, 70 százalékos kedvezményt, az online boltban viszont már nem biztosították azt. - A szállítás kapcsán az árucikkek elérhetőségével is akadtak gondok. Előfordult olyan ígéret, hogy 48 órán belül vállalják a szállítást, azonban a próbavásárláson pénteken feladott rendelés a rákövetkező keddre sem érkezett meg, emiatt hatósági eljárást indítottunk - fogalmazott Cseresnyés Péter. - Nem csupán az IT-labor gyakori ellenőrzési tapasztalata, hanem a hatósághoz érkezett panaszok kilencven százaléka is azzal kapcsolatos, hogy a terméket valótlanul jelölik meg készleten lévőnek, a megrendelés után ugyanis kiderül: legkorábban három hét vagy három hónap múlva tudják szállítani. Ez megtévesztésnek számít, mert a fogyasztó döntését alapvetően befolyásolta, hogy az adott árucikket azonnal elérhetőnek látta, miközben ha tudta volna, hogy mégsem az, máshonnan vásárolt volna - fűzte hozzá a szaktárca képviselője. Az államtitkár tanácsa szerint a legfontosabb a körültekintés. Célszerű például a vásárlási folyamatot képernyőfotóval lementeni, hasznos lehet a termék kicsomagolását videóra venni. Felhívta a figyelmet: internetes rendelésnél a vevőknek érdemes előzetesen ellenőrizniük a webáruház elérhetőségeit, ha kizárólag egyoldalú kommunikációra alkalmas e-mail-címet vagy űrlapot találnak, inkább nézzenek másik kereskedő után. A fizetési lehetőségeknél pedig minden esetben javasolt az utánvétet választani, hogy a már megkapott termék birtokában, állapotának ismeretében költsünk rá. Fontos észben tartanunk azt is, hogy az online vásárolt termékekre 14 napos elállás vonatkozik, addig indoklás nélkül visszaküldhetjük az árucikket, és még a szállítási költséget sem kell megtérítenünk a vállalkozó számára. (Magyar Nemzet, 2019. december 2.) - admin

[Eredeti](#)

(blokkk.com, 2019. december 02., hétfő)

Kiberbiztonság: mire figyeljünk az interenetes vásárlás során?

Műsorvezető: - Az ATV Start vendége Zala Mihály, az EY kiberbiztonsági üzletág vezetője. Áloldalak, adatlopás, csak egy-két veszély, ami leselkedik ránk az internetes vásárlások során. Hát így karácsony közeledtével nem lehet elégszer beszélni erről. A fogyasztóvédelem is folyamatosan figyelmeztet egyébként ilyenkor. Novemberben megno

majdnem, nem is tudom a duplájára az internetes vásárlások száma. Mi az, amire mindig figyeljünk, az a pár dolog? Zala Mihály (kiberbiztonsági üzletágvezető, Ernst & Young): - Hát egy elég hosszú listát tudnék felsorolni, tehát jó pár dolog. Igazából azzal kezdődik, hogy ugye év vége felé az amúgy is magas online vásárlási hajlandóság még inkább megnövekszik és az emberek megpróbálnak olcsóbban, illetve több minden közül választani az interneten. Hát először jöttek a JOY napok, aztán a Black Friday, aztán majd jön a karácsony, tehát igazából a webáruházak ebben az időszakban termelik meg a bevételeiknek körülbelül a 80 százalékát és nyilván aki rosszindulatú módon támadni akar, pénzhez akar jutni, az ezeket a lehetőségeket próbálja meg kihasználni. Címkek: online vásárlás, visszaélések, távol-keleti webáruházak, bejelentkezés, másik jelszó, oldal megnyitása, böngésző, nem http, https kapcsolat, gyanakvás, utánvétel, futárszolgálat.

[Eredeti](#)

(Magyar ATV, 2019. december 02., hétfő, 07 óra)

Black Friday: itthon és külföldön sem ment minden rendben

A nagy forgalom mellett hatósági vizsgálatot is hozhat jó pár hazai kereskedőnek a novemberi akciózás. Máshol egy technikai hibából lett tízmillió dolláros veszteség.

Úgy tűnik, egyre nehezebb trükközéssel profitot termelni a Black Friday álcája alatt. A fogyasztók tudatosabb viselkedése mellett a hazai hatóságok is fokozottan figyelnek a korábban számos problémát hozó vásárlási örületre. Akciós hazugságok Ahogy arról korábban mi is beszámoltunk, az idei ünnepi szezon hungarikumja az egész hónapra elnyújtott Fekete Péntek volt. Egy akciós napnál jobb a több - gondolhatták a kereskedők, ám közülük nem egynél fog kopogtatni az illetékes hatóság. A területért felelős államtitkár a Magyar Nemzetnek adott nyilatkozatában közölte, hogy már folyamatban vannak eljárások a hónapban végzett ellenőrzések alapján. A webáruházakat többek között megtévesztő hirdetések és árképzéssel kapcsolatos problémák miatt vizsgálják, de sok panasz érkezett a fogyasztóvédelemhez azért is, mert a kiszállítás tényleges ideje nem egyezett a vállalt határidőkkel. A fogyasztóvédelmi próbavásárlások és ellenőrzések során idén többször felmerült a becsalozó hirdetések témája is. Ilyen lehet az, ha a vásárlásra buzdító banneren ingyenes szállítás díszleg, ám a fizetésnél kiderül, hogy ez csak bizonyos rendelési össze felett igaz. Ez a jogszabályok szerint megtévesztő reklámnak minősül, így az ezzel reklámozó kereskedők hatósági eljárásra számíthatnak. Az sincs rendben, amikor egy áruház hirdetésében azt hangsúlyozta, hogy csak egyetlen napon biztosítja a fekete pénteki kedvezményt, ám később újra meg újra, majdnem minden novemberi pénteken ugyanerre hivatkozva kínált akciós termékeket - az ilyen esetekben is hatósági intézkedés várható. A tapasztalatok szerint ebben az évben is előfordult, hogy csak bizonyos termékcsoportokat akcióztak le vagy a cégek feltételhez kötötték a kedvezményt. A szakemberek találtak olyan esettel is, hogy egy webáruház csupán a saját applikációjában kínálta a meghirdetett, 70 százalékos kedvezményt, az online boltban viszont már nem biztosították azt. Illetve volt olyan üzlet is, amelyik teljesen átalakította az oldalát, hogy ezzel is megnehezítse a vásárlók dolgát, hogy tisztább képet alkossanak arról, mennyire is akciós egy-egy konkrét ajánlat. A trükkös árképzés ellen egyébként mindig érdemes összehasonlító oldalakat használni, ahol a legtöbb esetben a termék korábbi átlagárának alakulását is megtaláljuk. Drága elütések Azért

nem minden kereskedő próbált kitolni a vásárlóival. Voltak, akik ilyen-olyan okokból, de saját maguk alatt vágták a fát. Egy hazai példa volt az az eMAG-on árult mosógép, amelyet - vélhetően egy elütés miatt - a normál ár nagyjából tizedéért lehetett a kosárba tenni. Nemzetközi kitekintésben említhető az a szépségiparban érdekelt svéd cég, amelynek boltjában 93 százalékos kedvezménnyel lehetett kapni pár óráig egy okos maszkot. Ennek kapcsán tízmillió dolláros veszteséget emleget a cég - nem éppen korrekten, hiszen maximum a gyártási költséget lehetne tiszta veszteségként számolni, ám a rendelések után kalkulált teljes áras elmaradt bevételt aligha. A PR-trükknek is vélhető hiba következményeit egyébként a gyártó vállalja, és mindenki megkapja az okos maszkját, mint ahogy a mosógépeknek is örülhettek az időben kapcsolók. - Bitport

[Eredeti](#)

(bitport.hu, 2019. december 02., hétfő)

Eljárások Black Friday után

Szellő István (műsorvezető): Már 30 eljárást indított a fogyasztóvédelmi hatóság Black Friday után. Próbavásárlásokat tartottak és megtévesztő hirdetésekkel illetve trükkös árképzésekkel találkoztak. A GKI Digital szerint az üzletek valójában mindössze 17 és fél %-os kedvezményt adtak átlagosan. Aki elégedetlen, 14 napon belül indoklás nélkül visszaküldheti a termékeket, ha az interneten vásárolta. Még több mint 3 hét van Karácsonyig, de már az utolsó árakat hirdetik Békéscsabán. Hagyományos boltban vagy webáruházban: sokan múlt pénteken - Black Friday alkalmával - vásároltak. Annak reményében, hogy a lehető legkevesebbet költik arra, amit a karácsonyfa alá szánnak. - Fiunknak vettünk most mobilt, de kicsit gyanús volt, mert nagyon magas volt az ár és abból volt levéve az X százalék. Hát megvettük, de kicsit problémásnak találtuk az árak a nagyságát. A fogyasztóvédelmi hatóság munkatársai is vásároltak. És péntek óta már majdnem 30 eljárást indítottak. Az RTL Híradónak azt írták, "Jellemző gond, hogy a Black Friday akció előtt is ugyanannyiba került a termék.". Illetve: "előfordult, hogy egy raktáron lévőként hirdetett termékről kiderült, a vásárlás pillanatában az már nem volt raktáron." Pedig sokat bukhat, aki visszaél a vevők bizalmával. -A maximum bírság, az egyébként az adott vállalkozás előző évi nettó árbevételének 10%-a lehet. Idén eddig minden korábbinál többen intézik a világhálón keresztül az ajándékokat. Ők 14 naptári napon belül indoklás és magyarázat nélkül visszaküldhetik a termékeket, ha elégedetlenek. Akik viszont hagyományos boltban vásárolnak, legfeljebb próbálkozhatnak a vételár visszakérésével. -Azt láttuk, hogy nem az, az ár lett végül mint, amit ígértek vagy utólag látjuk azt, hogy átverték minket, akkor kicsit nehezebb a jogérvényesítés, mert jogszabály nem ír elő semmilyen csere vagy visszavételi lehetőséget egy fizikai bolt számára. Aki viszont az interneten vásárol, csak megbízható, ellenőrizhető webáruházból tegye - erre figyelmeztet az állami Kibervédelmi Intézet. Azt mondják, idén eddig másfélszeresére emelkedett a visszaélések száma tavalyhoz képest. Érdemes résen lennie, aki nem akarja elveszteni a bankszámláján parkoló összegeket. -Amennyiben úgy döntünk, hogy online vásárolunk, akkor érdemes arra odafigyelni, hogy adott esetben utánvétes fizetési módot válasszunk. Ha ezt nem engedélyezi a webshop, akkor mindenféleképpen érdemes megfontolni azt, hogy elállunk-e. A GKI Digital úgy számol, 1 millió 200 ezer magyar vásárolt novemberben az interneten. Ők fejenként majdnem átlag 50

ezer forintot költöttek karácsonyi ajándékokra. És átlagosan mindössze 17 és fél %-os kedvezményt kaptak a Black Friday miatt.

[Eredeti](#)

(RTL KLUB - Híradó, 2019. december 02., hétfő, 18 óra)

A telefonnál Kóródi Dávid

Karácsonyra a legtöbb ajándékot az interneten rendeljük meg. Hiszen ott jóval egyszerűbb a vásárlás. Igen, ám de mit tehetünk akkor, hogyha nem érkezik meg karácsonyra az a termék, vagy nem azt kapjuk amit rendeltünk? Esetleg hibás vagy sérült a termék. Ilyen esetekben vajon kihez fordulhatunk? Fontos, hogy a céget kell megkeresni ilyen esetekben, nem telefonon, nem személyesen, hanem mindenképpen írásban, e-mailben kell bejelenteni a panaszokat, hogy írásos nyoma legyen a panasz jelentésének. Ha a vita nem rendeződik akkor pedig Békéltető Testülethez lehet fordulni, azért, hogy ingyenes és gyors eljárás keretében egyesség szülessen. A testület segít megoldani a problémás ügyeket. Kevesen tudják, hogy az Európai Bizottság létrehozta már 2016-ban az úgynevezett uniós békéltető honlapot. Erre válaszol most Kóródi Dávid a Budapesti Békéltető Testület hivatal vezetője. Címkek: internetes eljárás, fogyasztás, kereskedelem, fogyasztóvédelem,

[Eredeti](#)

(Karc FM, 2019. december 02., hétfő, 10 óra)

Ne dőljünk be a gigaakcióknak!

MINÉL TÁVOLABBI ORSZÁGBÓL RENDELÜNK, ANNÁL NAGYOBB KOCKÁZATOT VÁLLALUNK A VÁSÁRLÁSSAL

Egyre inkább nemcsak adventi szabadtéri vásárokon és plázákban választunk ajándékokat karácsonyra, hanem külföldi webáruházakból is. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodahálózat szakemberei segítségével összegyűjtöttük, mire érdemes figyelni.

ÉSZAK-DUNÁNTÚL

Ha magyar nyelvű internetes oldalon válogatunk a különböző termékek között, akkor sem biztos, hogy amikor megrendelünk valamit, magyar cégtől vásárolunk. Előfordulhat, hogy külföldi a vállalkozás, ilyen esetekben pedig, ha gond van az áruval, a fizetéssel vagy a szállítással, esetleg garanciális igényeinkkel szeretnénk élni, nehezebb lehet az ügyintézés. Ugyanis, ha nem magyar a kereskedő, akkor nem fordulhatunk egyéni minőségi kifogásainkkal a hozzánk legközelebbi megyeszékhelyeken működő békéltető testülethez. Uniós székhely esetén a Budapesti Békéltető Testület vagy az Európai Fogyasztói Központ segíthet. EU-n kívüli cég esetén minden bizonnyal eltérő a tevékenységgel, a kereskedelmi

kommunikációval, a fogyasztóvédelmi előírásokkal kapcsolatos gyakorlat. Így a szabályok betartása is lényegesen nehezebb. Vita esetén lényegében magunkra maradunk.

Minden vásárlás esetén érdemes körültekintőnek lennünk, de főleg akkor, amikor hangzatos gigaakciókról olvasunk. Jó tudni azt is, hogy minél távolabbi országból rendelünk, annál nagyobb kockázatot vállalunk. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy egy vállalkozás kereskedelmi gyakorlata jogsértő, a megyeszékhely szerinti járási hivatal fogyasztóvédelmi osztályánál tehet bejelentést.

TANÁCSADÁS

Olvasóink fogyasztóvédelmi kérdéseiket elküldhetik lapunknak a rimanyi.zita@kisalfold.hu e-mail-címre. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodahálózat szakemberei pedig hétfőn és csütörtökön 12 és 16, kedden és pénteken 9 és 13 óra között várják az ügyfeleket Győrben (Bajcsy-Zsilinszky út 44.).

Ha külföldi webshopból vásárolunk, nehezebb lehet a panasz rendezése.

RIMÁNYI ZITA

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2019. december 03., kedd, 5. oldal)

Tudatosságra nevelnek

A Kós-szágimnázium erős alappal indult az elismerő cím megszerzéséért.

DEBRECEN. A Kós Károly Művészeti Szágimnázium és Kollégium Debrecen negyedik olyan oktatási intézménye, mely elnyerte a Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskola címet. A kitüntetéssel a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium az iskolák azon intézkedéseit értékeli, amellyel hozzájárulnak a tudatos fogyasztói szemlélet általánossá válásához. - A pályázati kiírásban hét szempont van, ezen tevékenységek közül legalább háromnak kell megfelelni ahhoz, hogy pályázni lehessen a címért, a többiben pedig vállalásokat lehet tenni. A mi iskolánk mind a hét tevékenységi körnek megfelel. Ezeket nem tantárgy formájában oktatjuk, hanem egyfajta szemléletmódként van jelen a mindennapokban - mondta el Vargáné Szabadka Tünde intézményvezető. A pályázati szempontok között szerepel például a pénzügyi ismeretek megalapozása, a fogyasztóvédelmi vetélkedőkön való részvétel, a fenntartható fogyasztás elterjesztése, helyi termelői piacok látogatása.

- Iskolánk épített természeti környezetben helyezkedik el. Azt gondolom, ez olyan alap, olyan szemlélet, amely mentén az iskola az elmúlt 36 évben nevelte a gyerekeket, hiszen a kertet a diákokkal közösen alakítottuk ki. Iskolánkban van közösségi élet, olyan rendezvényeket, programokat szervezünk a diákoknak, amellyel ezt a fogyasztói tudatosságot formáljuk. Minden évben egyre több programot sikerül megvalósítanunk, ilyen például a fenntarthatósági témahét vagy a pénzhét - osztotta meg a Naplóval Vargáné Szabadka Tünde.

Vargáné Szabadka Tünde intézményvezető (balról) és Keszthelyi Nikolett államtitkár
KD

[Eredeti](#)

(Hajdú-Bihari Napló, 2019. december 03., kedd, 6. oldal)

Lakástűzet okozhat a silány minőségű házi díszvilágítás

Az ünnepi időszakban a katasztrófavédelem tapasztalatai szerint megnő a lakástűzek száma, amit a gyertyák, csillagszórók mellett a nem megfelelő szigetelésű fényfüzerek is okozhatnak. Fontos, hogy a dekorációt megbízható helyről vásároljuk - hívják fel a figyelmet a fogyasztóvédelmi szakemberek.

A karácsonyi fényfüzerek magukban hordozzák az áramütés-, a tűz- és az égésisérülés-veszély súlyos kockázatát is. Annak érdekében, hogy mindezek elkerülhetők legyenek, a fogyasztóvédelmi hatóság évek óta rendszeresen ellenőrzi a karácsonyi díszvilágítási füzerek biztonságosságát.

A szakemberek azt javasolják, hogy csak megbízható helyen, szaküzletben vásároljunk fényfüzért. Fontos, hogy olyan terméket válasszunk, amelyen feltüntették a CE-jelet. Ha a csatlakozódugó mérete kisebb a megszokottnál, vagy a minősége silánynak tűnik, ne vegyük meg a füzért! A nagyon kicsi csatlakozódugók aljzatba való bedugaszolásukkor ugyanis áramütés-veszélyes helyzetet idézhetnek elő. Gyanúra adhat okot, ha a karácsonyfa fűzér vezetékének keskeny a keresztmetszete. Fontos, hogy a megvásárolni kívánt terméken legyen olyan címke, amelyen feltüntették a gyártó nevét vagy védjegyét, a termék azonosító jelét vagy számát, valamint a legfontosabb műszaki adatokat: feszültség, frekvencia, teljesítmény. A termékhez mindig tartozzon magyar nyelvű használati útmutató is!

A vásárlás előtt ellenőrizni kell a csomagoláson, hogy a termék beltéri-e vagy kültéri. A kertbe kitehető fényfüzér használható a lakásban is, de fordítva, a beltéri világítás szabadban való elhelyezése életveszélyes lehet.

Mielőtt kültéri fényfüzért veszünk, ellenőrizni kell az IP-számot. Ennek első számjegye a szilárd tárgyak elleni mechanikai, a második számjegye a vízzel szembeni védelemre vonatkozik. Minél magasabbak ezek a számok, annál biztonságosabb a termék. Ha a második számjegy 0, az azt jelenti, hogy a vízzel szembeni védelem nem biztosított, ezért az ilyen jelölésű fényfüzért kültéren nem ajánlott használni.

A túlelevekhez égő ne érjen!

A hagyományos izzósorok lassan háttérbe szorulnak, helyüket a modernebb LED-es égők veszik át. Ezek sokkal tartósabbak és alacsonyabb a hőkibocsátásuk, így a hagyományos égősorokhoz képest tűzvédelmi szempontból is kisebb veszélyt jelentenek. De ezekre is igaz, hogy az égőket úgy kell eligazgatni a karácsonyfán, hogy lehetőleg egyik se érjen közvetlenül hozzá a túlelevekhez! A meleg, száraz levegőjű lakásban a kivágott fenyőfa rövid időn belül elveszíti nedvességtartalmát, ráadásul egy esetleges tűz esetén, az égés során távozó gyantagőz maga is táplálja a tüzet, ezért a karácsonyfa rendkívül tűzveszélyesnek számít. Ha tűzre, füstre utaló jelet észlelünk, azonnal hívjuk a 112-es segélyhívó telefonszámot!

Nagyon fontos, hogy ne hagyjuk hosszú ideig bekapcsolva a díszítő elemeket, mert azok túlmelegedhetnek. Éjjelre, vagy ha nem tartózkodunk otthon, akkor mindenképpen kapcsoljuk le a beltéri díszvilágítást, de a kültérinél is ajánlott az áramtalanítás.

A család minden tagjának örömet okozhat a biztonságos világító dísz

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2019. december 03., kedd, 12. oldal)

Tovább szigorodott a trafiktörvény

A jövőben csak a trafikokban lehet kapni az e-cigaretta, a dohányzást imitáló elektronikus eszköz és az új dohánytermékek kiegészítő termékeit is - döntött kedden az Országgyűlés.

A képviselők 117 igen, 37 nem szavazattal és 15 tartózkodás mellett fogadták el fideszes képviselők kezdeményezésére a fiatalok dohányzásának visszaszorításával és a nemdohányzók védelmével összefüggő egyes törvények módosítását. Ezentúl a trafikban lehet kapni: utántöltő folyadékot, utántöltő flakont, valamint az új dohánytermék-kategóriák használatához, tárolásához, karbantartásához, működtetéséhez kapcsolódó tartozékokat, alkatrészeket. Ide kerülnek a dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termékek is, amelyek hatóanyaga szájon át jut el az emberi szervezetbe. Jövedéki terméké válik a dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termék mellett a nikotinmentes e-cigaretta töltőfolyadék és a füst nélküli dohánytermék is. Az illegális kereskedelem felszámolása érdekében változik valamennyi töltőfolyadék jövedékiadó-mértéke: a jelenlegi 55 forint helyett milliliterenként egységesen 20 forintra csökken. A másik két termékcsoport - a dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termék és a füst nélküli dohánytermék - jövedékiadó-mértékét kilogrammonként 19 160 forintban állapították meg. A két termékre az adókötelezettség már 2020. március 1-jétől fennáll, de a zárjegy csak 2020. július 1-jével lesz alkalmazandó. A módosítással a jövőben nem háromezer, hanem négyezer emberenként adható ki trafikkoncesszió, így tovább csökkenhet a dohánytermékek értékesítési helyeinek száma. Szigorodnak a dohánytermékek közvetett reklámozására vonatkozó rendelkezések. A trafikos köteles lesz valamennyi általa forgalmazott dohánytermékből - a szivarokat, az új dohánytermék-kategóriákat, valamint a füst nélküli dohánytermékeket kivéve - típusonként, márkajelzésenként egyet-egyet jól láthatóan kirakni úgy, hogy a csomagolásnak az a része látszódjon, amelyen a dohányzás veszélyeire figyelmeztető kép van. Megvonhatják a koncessziós jogot attól a trafikostól, akinek üzletében egy éven belül háromszor kiskorút szolgálnak ki, és erről a vámhatóság vagy a fogyasztóvédelmi hatóság jogerős határozatot hozott. Bővül a dohányboltban árusítható termékek köre az ízesített, hűtés nélkül eltartható tejitalokkal, a papír zsebkendővel, illetve egyes cukorárakkal, például gumicukorral, vajkaramellával, illetve köhögés elleni cukorkával.

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2019. december 03., kedd)

Elindult a jövő hónapig tartó téli szezonális élelmiszerlánc ellenőrzés

Az akció elsősorban az ünnepekhez kötődő termékekre valamint az ünnepi időszakban kiemelt ünnepi forgalmat bonyolító vállalkozásokra összpontosít. Az ellenőrzést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal koordinálja. A célterületeknek megfelelően kiválasztott élelmiszerlánc szereplőket a járási kormányhivatal szakemberei, valamint a Nébih állami halőrei és borászati felügyelői ellenőrzik. A téli szezonális ellenőrzés sorozat

hagyományosan kiemelt termékei közé tartoznak az édességek, a borok, a pezsgők, a pálinkák és egyéb szeszes italok, a szezonális zöldségek és gyümölcsök. Mindezek mellett a friss húsok, a halak és haltermékek, a pácolt és füstölthúskészítmények, valamint a különféle virslik ellenőrzése sem marad el. Az akció december 31-éig tart.

[Eredeti](#)

(Rádió1, 2019. december 03., kedd, 06 óra)

Az emberi lét transzformációja

Mesterséges intelligencia támogatásával mind több fogyatékkal élő ember áll majd munkába, hangzik a Gartner 2020-ra és az azt követő évekre adott stratégiai előrejelzéseinek egyike. A digitalizáció emberi létet is átformáló hatására nemcsak az üzleti és informatikai, hanem a politikai vezetőknek, a törvényalkotóknak is fel kell készülniük.

A digitális kor előrehaladtával az emberi állapot lényegéről alkotott, berögzült nézeteink is megkérdőjeleződnek - mondta Daryl Plummer, a Gartner alelnöke, aki a piacelemző cég következő évtized első felére adott stratégiai előrejelzéseit (Gartner Top Strategic Predictions for 2020 and Beyond: Contemplating the Human Condition) ismertette az Orlandóban megtartott Gartner IT Symposium/ Xpo 2019 konferencián.

Összes alkalmazásával együtt a technológia hatással lesz az emberi lét minden vonatkozására, mondta az alelnök. A Gartner tíz stratégiai előrejelzést adott erre nézve, amelyek a munkavégzés, az üzleti, a közösségi és a magánélet, valamint a szakmai és törvényi szabályozás területét is érintik.

Transzhumán munkavállalók

A mesterséges intelligencia (AI) más feljövő technológiákkal együtt hozzáférhetőbbé teszi a munkahelyeket, ezért 2023-ra megháromszorozódik a fogyatékkal élő dolgozók száma: Az Egyesült Államokban a munkaerő fogyatékkal élő tagjainak csupán 30 százaléka dolgozik, miközben a vállalatok ott is súlyos következményekkel járó szakemberhiánnyal panaszkodnak. A fogyatékkal élő munkavállalókat ma is aktívan alkalmazó vállalatok ugyanakkor 89 százalékkal magasabb arányt érnek el a munkaerő megtartásában, munkavégzésük 72 százalékkal, nyereségük pedig 29 százalékkal magasabb, mint a kevésbé hozzáférhető munkahelyeket kínáló vállalatoké. Érdemes és szükséges is változtatni ezért a vállalati kultúrán és az informatikai környezeten is a legtöbb vállalatnál, kerülni például az olyan kifejezések használatát, mint a talponálló megbeszélés, az öröklött rendszerek kezelőfelületét pedig hozzáférhetőbbé tenni. A fogyatékkal élő munkavállalók új nézőpontot, megközelítést hoznak a vállalat életébe, így olyan termékek, szolgáltatások fejlesztését segíthetik, amelyekkel az üzlet új célcsoportokat szólíthat meg.

2023-ra a vállalati IT-osztályok 30 százaléka BYOD programját BYOE (bring your own enhancement), azaz hozd a saját segédeszközöd kezdeményezéssé fejleszti, hogy helyet adjon a képességeiket technológiai megoldásokkal feljavító, kiegészített munkavállalóknak: Autógyárakban és bányákban például már ma is viselhető eszközök növelik a munkavállalók biztonságát, illetve fokozzák a munka hatékonyságát az egészségügy és a személyszállítás területén. Technológiáik továbbfejlődésével mind több szervezet mérlegeli majd, hogy ezeket a kiegészítőket miként hasznosíthatná a munkavégzés támogatásában. Az IT-osztály persze kísértést érezhet a technológiával kiegészített munkavállalók nagyobb felügyeletére, de a

vállalatoknak inkább a kiberbiztonság és az üzleti előnyök egyensúlyára kell mindig törekedniük.

Az alkalmazottak 40 százaléka 2023-ban már úgy fogja testre szabni és finomhangolni az általa használt üzleti alkalmazásokat, ahogyan azt ma a streaming film- és zeneszolgáltatásokkal teszi: Hagyomány szerint a munkavállalók szerepkörükből adódó igényeiktől függetlenül egyenméretű alkalmazásokban dolgoznak, kénytelenek azokhoz igazítani munkavégzésüket. A vállalati szerepkörök szerint konfigurált kezelőfelületeket kínáló felhőalapú üzleti alkalmazások azonban már a jövőt vetítik előre. A szoftveres képességeket a vállalati IT-osztályok, illetve az egyes üzletágak építőelemek formájában kapják majd a szállítóktól, így minden munkakör vagy alkalmazott számára testre szabott alkalmazások "lejátszó listáit" állíthatják össze.

Online szenvedély és befolyásolás

A bankszámlával nem rendelkező okostelefon- tulajdonosok 50 százaléka 2025-ben már mobilról elérhető kriptopénz-számlát fog használni: Minthogy az online piacterek és a közösségi hálók támogatni kezdik a kriptopénzes tranzakciókat, a világ nagy része mobilról elérhető kriptopénzszámlára fog váltani, különösen Afrikában, a mobilbankolás földrészen lesz magas az átlalók aránya. A kriptopénzben vezetett számlák újabb lendületet adnak majd az e-kereskedelemnek, mivel a tőkepiacokat korábban nem elérő, új szereplők szállhatnak versenybe.

Már a megelőző évben, 2024-ben viszont az Egészségügyi Világszervezet szenvedélybetegséggé fogja nyilvánítani a mértéktelen online vásárlást, amelynek káros következményei, a pénzügyi nehézségeket is beleértve, a fogyasztók millióit fogják sújtani: Az ügyfeladatok mind behatóbb elemzésével és a technológia további fejlődésével a kereskedők egyre pontosabban előre jelzik, hogy a fogyasztók mikor milyen terméket vennének meg, így azokat mind hatékonyabban pozicionálják, és vonzóbban árazzák be. A marketing áldozatául esve a fogyasztók egyre több olyan terméket is megvásárolnak, amelyre nincs is szükségük, vagy amelyet valójában nem engedhetnek meg maguknak. A közeljövőben ezért várható, hogy a szerencsejátékot működtető cégekhez hasonlóan az online kereskedőknek is figyelmeztetniük kell majd a fogyasztókat a felelőtlen vásárlás veszélyeire. A fogyasztóvédelmi csoportok és a kormányok is nagyobb nyomást fognak gyakorolni a sérülékeny vásárlókat kihasználó kereskedőkre.

Töretlenül fejlődik eközben a szolgáltatók technológiai arzenálja is, 2024-ben már az emberi érzelmeket felismerő mesterséges intelligencia támogatásával kerül majd a fogyasztók szeme elé az online hirdetések több mint 50 százaléka: A biometrikus adatokat gyűjtő érzékelőkkel és a mesterséges érzelmi intelligenciával a vállalatok egyre behatóbban fogják elemezni az ügyfelek hangulatváltozásait a szolgáltatások hiperperszonalizálásához. Kulcsfontosságú lesz, hogy ezt mindig átlátható módon tegyék, és adataik gyűjtéséről, feldolgozásuk módszereiről érthetően tájékoztassák a fogyasztókat.

Hasonló módon világszinten a kormányok a viselkedés internetén (internet of behavior, IoB) keresztül követik majd a lakosság 40 százalékának magatartását, hogy ennek alapján határozzák meg, ki milyen mértékben jogosult bizonyos kedvezményekre és szolgáltatásokra: Az IoB-n egy adott személy összekapcsolható a tevékenységeivel, a pályaudvari automatába épített kamerával és arcfelismerő szoftverrel például követhető, hogy ki, mikor és hová vált vonatjegyet. A viselkedés internetén a gyorsajtók, a másokat veszélyeztetve közlekedők is pontosan beazonosíthatók lesznek, így a hatóságok magasabb összegű biztosítás fizetésére kötelezhetik őket, míg a szabályokat betartó és körültekintő járművezetőknek kedvezményeket adhatnak. Más szóval az IoB-vel a kormányzatok befolyásolhatják a lakosság magatartását, ami még akkor is aggályossá válhat - például a

szociális ellátórendszerekben viselkedésfüggő szolgáltatások bevezetésével -, ha a digitális diktatúra teljes eluralkodása elmaradna.

Az intelligencia megregulázása

A világon elérhető hír- és videótartalom 30 százalékának hitelességét 2023-ra blokklánc-technológiával tanúsítják majd a deep fake hamisítással szembeszálló szolgáltatók: Bár a közvélemény manipulálására bevetett hírhamisítás nem új keletű, a közösségi hálók és a rajtuk megjelenő robotok elképesztően felfokozták a félretájékoztatás és a propaganda hatékonyságát. Súlyosbítja a helyzetet, hogy az AI gyors fejlődésével ma már a hang- és videófelvételek is meggyőző minőségben hamisíthatók, így az olvasni kevésbé szerető médiafogyasztók sokkal szélesebb köre vehető célba. A szervezetek és a kormányok most ugyancsak a fejlett technológiával felvértezve szállnak szembe a deep fake hamisítókkal. Blokklánccal tanúsítják például a fotók és a videók hitelességét, amely a tartalom eredetére és szerkesztésére nézve megmásíthatatlan és megosztott nyilvántartást vezet. Ideális esetben ezt a tanúsítványt maguk a tartalomfogyasztók is látni fogják.

Ugyancsak 2023-ra az AI- és ML-fejlesztők önszabályozó szakmai szövetsége jön majd létre a világ hét legfejlettebb országa közül legalább négyben: A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás egyaránt hajlamos az elfogultságra, akár a bonyolult algoritmusokat író vagy a tanuláshoz használt adatkészletek minőségét ellenőrző emberek hibájából, akár azok szándékos megváltoztatása miatt válik részrehajlóvá. Az AI rendeltetésének és méretezésének függvényében az elfogultság súlyos következményekkel járhat egész embercsoportokra nézve. A mesterséges intelligencia szakmai szabályozása komoly kihívás, de elkerülhetetlen, hogy az iparágak szabványosítsák a fejlesztést és a tanúsítást, beleértve az etikus AI-használat mércéjének felállítását is.

Tizedik stratégiai előrejelzésében végül a Gartner arra figyelmeztet, hogy 2021-ig a hagyományos nagyvállalatok digitális átalakulására indított kezdeményezések átfutási ideje a vártnál kétszer hosszabb lesz. Meglévő informatikai környezetüket is korszerűsíteniük kell ugyanis a nagy szervezeteknek, és az összetett, költséges folyamat komoly erőforrásokat köt le, visszafogva a digitális innováció ütemét. A kisebb vállalatok számára adott a lehetőség, hogy a nagyokat megelőzve lépjenek piacra - feltéve, hogy szemléletüket, működésüket tekintve elég agilisak ehhez, mert nem csak a méret számít.

KIS ENDRE

[Eredeti](#)

(Computerworld, 2019. december 04., szerda, 16+17. oldal)

Telefon és tévé nélkül maradtunk

Egerágon élünk, nemrég költöztünk el. Nem mentünk messzire, településen belül maradtunk, csak egy másik utcában élünk, mint korábban. Október 29-én kértem a telekommunikációs cégtől, amellyel szerződésben állunk, a telefon és a televíziós szolgáltatások áthelyezését. Akkor azt mondták, hogy két hetet kell várnom és akkor jönnek, és megoldják. Nos, a két hét eltelt, de nem történt semmi. Telefonáltam az ügyfélszolgálatra, ahol további türelmemet kérték. Arra hivatkoztak, hogy nincs a munka elvégzésére kapacitásuk. Azóta szinte minden nap telefonálok, legutóbb kértem az ügyintézőt, hogy adja a főnökét - erre az volt a válasz, hogy ő azt nem teheti.

Felháborít a dolog, mégpedig azért, mert hűségidős szerződésünk van a céggel, ami márciusban jár le. Havonta fizetek 8 ezer forintot a szolgáltatásért - mióta azonban elköltöztünk, nincs se telefonunk, és tévét se tudunk nézni. Kíváncsi vagyok, hogy a következő havi számlán milyen összeg fog majd szerepelni. Tartok tőle, hogy a szokásos 8 ezer forint. Amit akkor ugyebár a semmiért fizettetének meg velem. Rendkívül bosszantó, hogy az ügyfél teljesen tehetetlen ilyen esetben. Egyszerűen lerázzák az embert. Tényleg ennyire bonyolult feladat lenne az egyik helyről áthelyezni a másikra a szolgáltatást? Ha új ügyfél lennék, és kérném a rendszer bekötését, vajon akkor is így bánnának velem? Vagy csak azért kell ennyit várakoznom, mert a hűségidő miatt tudják, hogy úgyse tudok szabadulni a cégtől? Fogyasztóvédelmi szempontból mindez vajon nem aggályos?

Név és cím a szerkesztőségben

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2019. december 04., szerda, 5. oldal)

Elrettentő mértékű bírságot szabtak ki a fogyasztók megkárosításáért

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) megállapította, hogy a Paradox biztonságtechnikai termékek (riasztóberendezések és kellékek) forgalmazását végző Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. (Paradox Bahama), valamint magyarországi disztribútorai, a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. (Power) és a Trióda Biztonságtechnika Zrt. (Trióda) közel 10 éven keresztül korlátozták az eszközök értékesítőinek versenyét. A hatóság jelentős bírsággal sújtotta az érintett vállalkozásokat.

A GVH a forgalmazási szerződések, a vállalkozások által tanúsított piaci magatartás és a rajtaütés keretében lefoglalt e-mailek, illetve más bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a három cég megtiltotta a Paradox termékek külföldre történő értékesítését (az ún. passzív export tilalma révén), meghatározta a minimális telepítői árrés nagyságát, ami a viszonteladási árak közvetett rögzítését eredményezte, és korlátozta a termékek értékesítését a világhálón a végfelhasználói árak internetes közzétételének megtiltásával. A versenykorlátozó kikötések következtében mind a viszonteladók, mind a telepítők magas árrést érthettek el a Paradox termékek értékesítésekor, amit végső soron a fogyasztók fizettek meg az eladási árakban. E magas árrés pedig arra késztette a viszonteladókat és a telepítőket egyaránt, hogy más márkákkal szemben az érintett termékeket preferálják, azaz, ajánlják saját vevőiknek, akik - az eszközök bonyolultsága, illetve a szükséges szakértelem hiánya folytán - jellemzően a telepítők által ajánlott márkát választják. Az említett magatartások az európai versenyjogi szabályok értelmében különösen súlyos jogsértésnek minősülnek, ezért a GVH jelentős (300 millió, illetve 240 millió forint összegű) bírságot szabott ki a Paradox Bahamára és a Powerre. A Trióda ugyanakkor több mint 30 százalékos bírságcsökkentésben részesült, mert ún. egyezségi eljárás keretében elismerte a jogsértést, továbbá önkéntes megfelelési programot vezetett be, amely biztosíthatja, hogy javuljon a vállalkozás munkavállalóinak versenyjogi tudatossága, így a jövőben elkerülhetővé váljanak a hasonló jogsértések. - Origo

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2019. december 04., szerda)

Szinte minden második pulykában ott lapul egy szuperbaktérium

A német fogyasztóvédelmi és élelmiszer-biztonsági hivatal (BLV) vizsgálatai szerint csaknem minden második a konvencionális termelésből kikerülő pulyka húzában ott lapul egy antibiotikum-rezisztens baktérium. A húrok 43 százaléka fertőzött a gyógyszerekkel dacoló mikrobákkal. Az amerikaiak válasza ez lenne a probléma: mossuk le a húst klóros vízzel! A német fogyasztóvédelmi és élelmiszer-biztonsági hivatal vezetője, dr. Helmut Tschiersky a pulykatermelésben használt antibiotikumok mennyiségének további csökkentését szorgalmazta, miután a legújabb adatok szerint a pulykahúrok 43 százalékában felelhető egy antibiotikumoknak ellenálló baktériumtörzs. Az állatok általános egészségi állapotát kell javítani és nem indokolatlanul gyógyszerezni őket - idézte a topagrar.com. Utalt arra is, hogy a konvencionális üzemekből vett mintákban négyszer több rezisztens baktériumot mutattak ki, mint az ökológiai tartásból származó pulykák húzában. Összesen 761 mintát vettek, melyekben kifejezetten a meticillinnek ellenálló Staphylococcus aureus baktériumot keresték. Ez a mikroba az egészséges emberek bőrén, ornyálkahártyáján, székletében is megtalálható. Potenciális kórokozó, amely már a legtöbb penicillenre rezisztens. Míg a hagyományos termelésben a minták 42,7 százalékában megtalálták ezt a baktériumot, addig az ökogazdaságokból származó minták csak 11 százalékban tartalmazták. A rezisztens mikrobák jelenlétét pillanatnyilag nem szankcionálják a hatóságok, ehelyett a termelési előírásokon keresztül igyekeznek befolyásolni a végtermék minőségét. Megjegyezzük: a kereskedelmi vitákban éppen ez a legfőbb ütközési pont az amerikai és az európai termelési standardok között. Az USA-ban nem kéri számon a termelőt, hogyan állította elő a baromfit, ha utána egy klóros mosással megfelelően fertőtleníteni lehet a húsat. Ezzel szemben Európában az az elv, hogy a végtermék utókezelése csak akkor szükséges, ha az előállítása hibás volt. A hibás termék hibás termelésre utal, ami pedig együtt jár az állat szenvedésével is. Az amerikaiak ezzel szemben úgy érvelnek, hogy számukra fontosabb a vásárlók egészsége, mint az állat komfortézete. Úgy tűnik, mintha választanunk kellene aközött, hogy a termelés vagy termék legyen-e biztonságos, holott a kettő együtt is elérhető, lásd az ökogazdaságok alacsony fertőzöttségű szintjét. Ilyenkor azonban mindig fel kell tenni a kérdést, hogy milyen áron. Az ökológiai termelés azért kerül többbe a konvencionálisnál, mert vízből, takarmányból, helyből és emberből többet követelő termelési mód, azaz nagy az erőforrásigénye. Egy ökogazdaságban valójában az állatvédelmet helyezzük a környezetvédelem ügye elé. Ennek árát csak egy szűk fogyasztói réteg tudja megfizetni. A többi pedig akkor vásárolja meg az európai baromfit, ha az unió hatékonyan le tudja zárni a határait az amerikai, brazil vagy thai konkurencia előtt. (KAPCSOLODO-13535)

A német fogyasztóvédelmi és élelmiszer-biztonsági hivatal vezetője, dr. Helmut Tschiersky a pulykatermelésben használt antibiotikumok mennyiségének további csökkentését szorgalmazta, miután a legújabb adatok szerint a pulykahúrok 43 százalékában felelhető egy antibiotikumoknak ellenálló baktériumtörzs. Az állatok általános egészségi állapotát kell javítani és nem indokolatlanul gyógyszerezni őket - idézte a topagrar.com. Utalt arra is, hogy a konvencionális üzemekből vett mintákban négyszer több rezisztens baktériumot mutattak ki, mint az ökológiai tartásból származó pulykák húzában. Összesen 761 mintát vettek, melyekben kifejezetten a meticillinnek ellenálló Staphylococcus aureus baktériumot keresték. Ez a mikroba az egészséges emberek bőrén, ornyálkahártyáján,

székletében is megtalálható. Potenciális kórokozó, amely már a legtöbb penicillenre rezisztens. Míg a hagyományos termelésben a minták 42,7 százalékában megtalálták ezt a baktériumot, addig az ökögazdaságokból származó minták csak 11 százalékban tartalmazzák. A rezisztens mikrobák jelenlétét pillanatnyilag nem szankcionálják a hatóságok, ehelyett a termelési előírásokon keresztül igyekeznek befolyásolni a végtermék minőségét. Megjegyezzük: a kereskedelmi vitákban éppen ez a legfőbb ütközési pont az amerikai és az európai termelési standardok között. Az USA-ban nem kérik számon a termelőt, hogyan állította elő a baromfit, ha utána egy klóros mosással megfelelően fertőtleníteni lehet a húsát. Ezzel szemben Európában az az elv, hogy a végtermék utókezelése csak akkor szükséges, ha az előállítása hibás volt. A hibás termék hibás termelésre utal, ami pedig együtt jár az állat szenvedésével is. Az amerikaiak ezzel szemben úgy érvelnek, hogy számukra fontosabb a vásárlók egészsége, mint az állat komfortérzete. Úgy tűnik, mintha választanunk kellene aközött, hogy a termelés vagy termék legyen-e biztonságos, holott a kettő együtt is elérhető, lásd az ökögazdaságok alacsony fertőzősségi szintjét. Ilyenkor azonban mindig fel kell tenni a kérdést, hogy milyen áron. Az ökológiai termelés azért kerül többre a konvencionálisnál, mert vízből, takarmányból, helyből és emberből többet követelő termelési mód, azaz nagy az erőforrásigénye. Egy ökögazdaságban valójában az állatvédelmet helyezzük a környezetvédelem ügye elé. Ennek árát csak egy szűk fogyasztói réteg tudja megfizetni. A többi pedig akkor vásárolja meg az európai baromfit, ha az unió hatékonyan le tudja zárni a határait az amerikai, brazil vagy thai konkurencia előtt. -

[Eredeti](#)

(agrarszektor.hu, 2019. december 04., szerda)

Nyakunkra nőttek az internetes óriások, és egyelőre nem látni a megoldást

Odalett az internetet övező kezdeti optimizmus, és már mindenki látja, hogy sok a gond. De hogy mi legyen a következő lépés, azt senki nem tudja.

A Facebook vezére, Mark Zuckerberg a hétvégén egy interjúban ismét megerősítette, hogy nem tervezik eltávolítani a közösségi oldalról azokat a politikai hirdetéseket, melyek hamis információt tartalmaznak. Zuckerberg szerint ugyanis egy magánvállalatnak nem lehet dolga, hogy politikusokat vagy híreket cenzúrázzon. A politikai hirdetések kérdése körüli vita azután lángolt fel újra, hogy nemrég a Twitter vezetője, Jack Dorsey bejelentette, felületükön betiltják a politikai hirdetéseket. A Facebook már akkor jelezte, hogy nem terveznek hasonló lépést, Zuckerberg most csak ezt erősítette meg újra. Az elmúlt pár évben végeláthatatlan viták zajlottak arról, hogy mekkora felelőssége is volt valójában a közösségi oldalaknak, illetve az azokon futtatott álhírgyáraknak és kamu híreknek az olyan politikai történések alakításában, mint amilyen Trump megválasztása vagy a Brexit megszavazása. A mai napig szinte hetente jelennek meg újabb és újabb tanulmányok a témában, és minden jel arra mutat, hogy a kérdés még sokáig velünk marad, és a megoldással kapcsolatban egyelőre azok is sötétben tapogatóznak, akiknek amúgy lenne lehetőségük fellépni a techcégekkel szemben. Ez derült ki novemberben a World Forum for Democracy nevű rendezvényen is, melyet idén a szervező Európa Tanács a demokrácia és az internet viszonyának szentelt. A háromnapos konferencián elég sok perspektívából érintették a kérdést, de volt két téma, ami szinte minden beszélgetés során felmerült. Egyrészt, hogy odalett az optimizmus. A világ

legkülönbözőbb részeiről érkező előadók beszéltek arról, hogy az internet és a közösségi oldalak megjelenése kezdetben egy utópiászerű, rendkívül lelkesítő jelenség volt. Hirtelen sokan érezhették úgy, hogy végre lett egy felülete az állampolgári aktivitásnak, lett egy tér, ahol szabadon és demokratikus körülmények között fejezheti ki magát mindenki. Ma már ezek a felvetések persze megmosolyogtatóan hangzanak, de érdemes arra is gondolni, hogy vannak országok, ahol a nyilvánossághoz való hozzáférés lehetősége az internet előtt jóval korlátozottabb volt. Erről beszélt például a digitális jogokkal foglalkozó pakisztáni ügyvéd, Nighat Dad, aki szerint kezdetben tényleg úgy tekintettek az internetre, mint ami csodát fog tenni, kollektív projektek sorát indíthatják majd el általa. Mark Zuckerberg saját képmása előtt az amerikai képviselőház pénzügyi bizottságának október 23-i meghallgatásán. Ehhez képest mára az lett a helyzet, hogy a közösségi oldalakat elárasztották a hamis hírek, az információk és az adatok kezelése pedig magánkézen van, így érdemben fellépni se tudnak emiatt. Mint Dad fogalmazott, a Facebooknak nincs irodája a 200 millió lakosú országban, így az sem világos, hogy hogyan lehetne számon kérni a céget. A másik, szinte minden beszélgetésen felmerülő téma az volt, hogy miközben senki nem figyelt oda, ezek a cégek túl nagyra nőttek. Az egykori olasz miniszterelnök, Enrico Letta szerint ma ugyan több információhoz férhetünk hozzá, mint valaha a történelem során, de ezeket az információkat monopóliumokká vált óriások kezelik, és nincsenek eszközeink, hogy bármit kezdeni tudjunk ezzel. Ez a probléma pedig már a demokrácia működését is veszélyezteti, és úgy jutottunk el ebbe a helyzetbe, hogy sokáig a probléma maga sem volt világos: a közösségi oldalak okozta problémák 2016-ban robbantak rá a nyugati társadalmakra, pedig ezek a folyamatok akkor már évek óta kialakulóban voltak. Ugyan ezek a cégek rengeteget beszélnek most arról, hogy milyen reformokkal készülnek a 2020-as amerikai elnökválasztásra, arról szinte egyáltalán nem esik szó, hogy a tevékenységük milyen károkat okoz a fejlődő országokban. Erről a Reporters Without Borders képviselőjében Olaf Steenfadt beszélt, aki szerint sokszor fogalmunk sincs arról, hogy adatkezelési és big tech ügyekben mi történik a világ másik felén. Egy Sri Lanka-i ismerőse például nemrég azt mondta neki, hogy "ott a népesség egyharmada fér hozzá az internethez. A többiek a Facebookon vannak". És a Steenfadt által elmondottak közel sem jelentenek egyedi élményt: az elmúlt években a világ számos országából lehetett olvasni riportokat arról, hogy a lakosság egy jelentős része kizárólag telefonon, és azon belül is csak a Facebookon keresztül kapcsolódik az internethez, így sok millió ember számára a Facebook az internet szinonimájaként működik. Ezzel párhuzamosan a hagyományos sajtó ezekben az országokban is gyengülni kezdett, miután az internetes cégek felszámolták az addigi üzleti modelljüket, ez pedig veszélyes folyamatokat indított el: létrejött egy szűk réteg, amelyik fizet azért, hogy normális minőségű hírekhez jusson hozzá, viszont sokan vannak, akiknek csak a Facebookon terjedő információk maradnak. Ebben a felállásban pedig jóval hangsúlyosabb kérdés lesz, hogy rendben van-e, amikor a Facebook szabja meg a szólásszabadság határait. A Facebook álláspontja ebben a kérdésben az, hogy ami jogszabályellenes, azt minden országban tiltják, de ami nem az, azt ők nem akarják letörölni. Erről a vállalat dél-európai piacért felelős egyik vezetője, Laura Bononcini beszélt, aki szerint az egy közel sem magától értetődő kérdés, hogy ki döntsön arról, mi számít fake news-nak és ki döntsön annak eltávolításáról. Bononcini elmondása szerint így is napi egymillió kamu profilt törölnek, illetve több országban is független tényellenőrző csapatokkal dolgoznak együtt, és a kamugyanús hírek megosztásánál figyelmeztetéseket raknak ki. Ugyanakkor a politikai hirdetésekhez nem akarnak hozzányúlni, mivel azokat szerintük eleve kisebb pártok használják, mivel számukra ez megfizethetőbb lehetőség a választók elérésére. Mi a teendő A konferencián megfogalmazott aggályok sokszor rímeltek arra, amit nemrég a Hazavágtuk az internetet, és most az internet hazavág bennünket című cikkünkben részletesen is bemutatunk. A strasbourgi rendezvény érdekessége így elsősorban

az volt, hogy a termekben ültek bőven olyanok, akik formálisan és/vagy informálisan tudnak hatni nemzetközi szervezetek és kormányok döntéseire, és mégis meglehetősen bizonytalannak tűntek, amikor az került szóba, mi legyen a következő lépés a techcégekkel szemben. Hogy a jelenlegi helyzet problematikus, azt nagyjából senki nem vitatta: a nagy techcégek terjeszkedése nyomán magánkezekbe került a nyilvánosság egy jelentős része, és mire a politika erre ráeszmélt, addigra a kommunikációs felületeket megteremtő vállalatok óriási monopóliumokká váltak, melyek már az életünk gyakorlatilag minden szegletére hatással és rálátással vannak. (Arról, hogy ez a monopolizálódás hogyan ment végbe, korábban részletesen is írtunk.) És miközben ezek a techóriások hónapról hónapra egyre több területet szállnak meg életünkben, nincs érdemi fogyasztóvédelem építve a rendszerbe. Azzal kapcsolatban, hogy mit lehetne tenni, az egyik felmerülő, tapogatózó irány a felhasználók által megtermelt adatokra fókuszál. Világszerte erősödnek azok a hangok, melyek szerint e adatok sorsa fölött a felhasználóknak kéne rendelkezniük, ugyanakkor a nyugati országokban a jelenlegi jogszabályi környezet nem alkalmas arra, hogy ezt a kérdést szabályozza. Mind az Egyesült Államokban, mind Európában egyre több jelét látni annak, hogy ez idővel változhat. Az amerikai igazságügyi minisztérium trösztellenes vezetője, Makan Delrahim novemberben beszélt arról egy konferencián, hogy a nagy techcégek adatkezelési eljárása versenyjogi szempontból aggályosnak tűnik, és a minisztérium monopólium-vizsgálata erre is kiterjedhet majd. A legutóbbi, komolyabb visszhangot kiváltó eset az volt, amikor november elején bejelentették, hogy a Google 2,1 milliárd dollárért felvásárolja a Fitbit-et, és vele hozzájuthat rengeteg felhasználó egészségügyi adataihoz is. A bejelentés hírére EU-s szereplők is tiltakozni kezdtek, és az sem hűtötte le a kedélyeket, hogy a Google megígérte, a Fitbittől származó adatokat nem fogják hirdetésekhez felhasználni. De ugyanígy váltott ki aggályokat a Google belépési terve a bankpiacra vagy a Facebook digitális valutájának sokat támadott ötlete. Elsőre akár még meglepő is lehet, hogy ezek a vállalatok miért éppen a monopólium-vizsgálatok felerősödésének időszakában kezdtek még látványosabb felvásárlásokba, de vannak elméletek, melyek szerint épp ez a lényeg: mivel a vállalatok érzik, hogy hamarosan változhat körülöttük a politikai környezet (például egy progresszívabb demokrata elnök megválasztásában az Egyesült Államokban), még most próbálnak meg bezsebelni mindent, amit csak lehet. A monopólium-kutató Matt Stoller ezt nevezte a techcégeket sújtó alapvető paradoxonnak: a jelenleg futó vizsgálatok valószínűbbé teszik, hogy a következő elnök majd a nagy techcégek után ered, ez viszont a jelenlegi időszakot teszi sokkal jelentősebbé a felvásárlások és a stratégiai terjeszkedés szempontjából. Azaz a vizsgálatok épp hogy nem lelassítják, hanem felgyorsíthatják ezeket a folyamatokat. Amitől viszont a techcégek terjeszkedése még jobban szem előtt van. Akad még egy konkrét ötlet, amit mostanában egyre többen kezdenek felkarolni: az adatok hordozhatóságának lehetősége. Kósza gondolatként, a profilok összekötésének lehetőségeként említette ezt a konferencián Steenfadt, és az Egyesült Államokban egy némileg hasonló törvényjavaslatot nyújtott be nemrég két demokrata és egy republikánus képviselő, mely szerint a közösségi oldalak üzemeltetőiknek biztosítaniuk kéne, hogy a felhasználók az adataikat mozgathassák a különböző platformok között. Elvben hasonló lenne ez, mint a mobilszolgáltatóknál a számhordozás lehetősége, de a technikai megvalósításának részletei egyelőre meglehetősen homályosak. -

[Eredeti](#)

(444.hu, 2019. december 04., szerda)

Te "jól eszel, vagy ostobán?"

A Kossuth-díjas Csík Zenekar tagjai, Vecsei H. Miklós, a Vígszínház színésze, Grecsó Krisztián író, költő, dalszerző, valamint Lackfi János író, költő, műfordító a Nébihel közösen kampányol a tudatos vásárlói magatartás népszerűsítéséért, és az élelmiszer-biztonság fontosságának tudatosításáért.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal változatos, könnyen befogadható kampányaival mindent megtesz azért, hogy a lakosság és különösen a fiatalok megértsék és elsajátítsák a környezet- és egészségtudatos táplálkozás alapjait. Milyen élelmiszereket vásároljuk? Hogyan készítsük el és tároljuk őket? Hogyan előzhetjük meg az élelmiszer-pazarlást? Ilyen témák körül forog legújabb kampányuk is, amely során a Kossuth-díjas Csík Zenekar és Vecsey H. Miklós színművész, író koncertek, dalok, videoklipek és egy irodalmi kiadvány segítségével dolgozik azon, hogy a minőségi élelmiszerek fogyasztásának és tudatos használatának fontosságáról a zene magával ragadó nyelvén üzenjen a fiataloknak. A kezdeményezés célja, hogy jó értelemben vett válogatóságra tanítson. Ráébresszen arra, hogy ahogy például az öltözködésben vagy a zenében, az étkezésben is tudatosan figyelniünk kell arra, mit veszünk (magunkhoz), és törekedniünk kell az igényességre - fogalmazta meg az együttműködés kapcsán Csík János, az együttes vezetője. Tovább a forrásra: eteltcsakokosan.hu -

[Eredeti](#)

(elobolygonk.hu, 2019. december 04., szerda)

Kőfelverődés a kocsidon? Semmi jóra ne számíts a biztosítótól!

Olvasónk panaszleveléből valószínűleg nem lett volna cikk, ha a biztosító és a biztosítók szövetsége nem úgy reagál a benne leírtakra, ahogy reagált: miszerint nem akarnak reagálni. Hisz épp erről szól a panaszlevél is.

Autós illetve közlekedési szakújságíróként az ember hamar megszerzi azokat az első kellemetlen tapasztalatokat a hatóságokkal, biztosítókkal, bankokkal, szervizekkel, kereskedőkkel kapcsolatban érkező olvasói levelekkel kapcsolatban, amelyek után a hideg gyümölcslevest is megfűjja, mielőtt kanalizálni kezdené. Előfordulhatna, hogy a legmélyebb, legőszintébb, leghitelesebb felháborodás mögött a levélíró tévedése áll, mi pedig előbb-utóbb ott nyüszíthetnénk a padlón bocsánatért esedezve a párezer karakteres kis tócsánk mellett, amikor a bepanaszolt szervezet jogos helyreigazítási kérelmét kellene közölnünk, és országvilág elé kellene tárnunk, hogy bizony felületesek voltunk, és nem tettünk eleget a legriválisabb feladatunknak: nem kérdeztük meg a másik felet is közlés előtt. De mi nem így dolgozunk. Ezért ez sem egy ilyen eset. Olvasónk összeszedett és alapos levélben írta meg panaszát, amit minimális szerkesztéssel, gyakorlatilag egy az egyben közölhetünk. A lényeg: hiába szabta tele kavicsal autójukat egy beazonosított másik jármű, hiába igazolja a Rendőrség is, hogy egy másik járművezető hibájából szenvedtek kárt, a biztosító nem fizet, hanem húzza az időt, talán fárasztásra játszik. A bepanaszolt biztosító és a biztosítókat

tömörítő érdekvédelmi szervezet, a MABISZ pedig olyan merevséggel zárkózott el a magyarázatadás elől, amellyel tulajdonképpen kikényszerítették, hogy nyilvánosságot adjunk a történetnek. Át is adom a szót a panaszosnak: Olvass tovább "Az eset nagyon egyszerű(nek tűnt akkor). 50 km/h óra sebességgel haladtunk Keszthely belterületén, amikor egy teherautó szabálytalanul, kb. 80-90 km/h óra sebességgel száguldv megelőzött minket. Tette mindezt egy olyan sávon, ahova a murvás mellékútról szokott befordulni a többi teherautó (egy harmadik forgalmi sáv a két irány között), emiatt vastagon állt ott a fehér murva az úttesten. Kövek százai repültek szét, hallottuk a becsapódó kövek kopogását az autón. Rettenetes élmény volt, egyből tudtuk, hogy baj van, mert volt pár sokkal hangosabb koppanás is, amik igazán nagy köhöz tartoztak. Próbáltuk megállítani az illetőt, villogtunk, dudáltunk, de hiába, elhajtott. Ekkor félreálltunk, megnéztük az autót, és sajnos találtunk rajta több sérülést, amik egyértelműen friss, kőfelverődésből eredő sérülések voltak (a képeket mellékeltem). A besorolósávban erősen gyorsajtva előző teherautó kereke alól érkezett a közápor a kocsira. Azonnal lementettük a menet rögzítő kameránk videofelvételét, és bementünk a legközelebbi rendőrségre. Ők felvették a jegyzőkönyvet, lefotózták az autónkon a sérüléseket, és a helyszínre is kimentek fotózni. Mivel a kő felverése nem szabálysértés, a gyorsajtás pedig nem bizonyítható egy hitelesíthetetlen kamera képei alapján, eljárást nem indítottak az illető ellen (ez később fontos lesz), de felajánlották, hogy lekérik az adatait és átadják nekem a kárigény érvényesítéséhez. Ezzel a lehetőséggel nem éltem, mert a MABISZ-tól megkaptam a biztosító adatait a rendszám alapján. Az Allianz volt a biztosító, így megtettem a kárbejelentést. Mivel nekem is minden biztosításom allianz, és a rendőrség szerint is egyértelmű a helyzet, reméltem, hogy gördülékenyen fog zajlani a dolog. Látszólag így is volt, következett a szemle, pótszemle, készültek jegyzőkönyvek. Miután szépen lezajlott minden, megkaptam a végeredményt, miszerint az esemény nem minősül biztosítási eseménynek, a kőfelverődést nem téríti szerintük a kötelező biztosítás. Ez ugye nem igaz, a törvény pontosan rendelkezik arról, hogy kötelesek téríteni, ráadásul a Legfelsőbb Bíróság hozott is egy polgári elvi határozatot, ami a későbbiekben irányadó minden hasonló ügyben, tehát jogértelmezési problémák sem lehetnek. Ezt meg is írtam nekik a válaszomban. A panaszom hatására indított felülvizsgálat eredménye is elutasítás lett, de már más indokokkal. Azért nem fizetnek, mert nem ismerte el a károkozó a felelősségét, továbbá a rendőrség nem indított eljárást, és nem megállapítható a károkozás ténye. Mindhárom indok nevetséges, hiszen a kőfelverés nem bűncselekmény vagy szabálysértés, miért indított volna eljárást a rendőrség, a károkozó meg sokszor nem ismeri el a felelősségét, egy ilyen ügyben ráadásul lehet, hogy észre se vette, mi történt, mindez a tényeken nem változtat. Az meg egészen vicces, hogy van videó, képek, tanú, rendőrségi bejelentés, kárfelvételi jegyzőkönyv stb., de ebből ők nem tudták megállapítani a károkozás tényét (vajon mi kellett volna még nekik, milyen egyéb módon lehetett volna még megállapítani?). A videót is megkapták egyébként (ami olyan nagy felbontású szerencsére, hogy a konkrét repülő kődarabok is látszanak rajta, nem csak a teherautó manővere és a rendszáma). Amire az volt a reakciójuk, hogy "megtekintették, de nem módosította a véleményüket". Ez sem volt egyszerű, mert kéthetente válaszoltak, ezért hónapokig követelték, hogy töltssem fel a videót egy olyan felületre, ami csak pdf, doc és jpeg formátumot fogadott. Nagyon lassan értették meg a dolgot, de mikor végre sikerült, akkor is hiába, hiszen megnézték a videót, majd figyelmen kívül hagyták. A rendőrség és az ügyvédek is teljesen értetlenül áll a biztosító viselkedése előtt, mert ennél tisztább ügy ritkán van. Készült videofelvétel, amin látszik a baleset, az okozó jármű és a rendszáma is, a pontos dátum és idő mellett. A rendőrség dokumentálta a történeteket, mi is készítettünk képeket, ráadásul ült mellettem egy tanú is. Az Allianz kárszakértője felmérte a károkat, a törvényi szabályozás is ismert. El sem tudom képzelni mi történt volna akkor, ha csak az időpont és a

rendszer van meg (ami más biztosítóknak elég szokott lenni ilyen köfelverődéses eseteknél a neten talált cikkek alapján).Mivel számomra is érthetetlen volt az ügy, kicsit utánanéztem, és egy gyors google-keresés számtalan olyan károsultat dobott ki, akiknek a iztosító hasonló esetekben nem fizetett. Csak remélni merem, hogy nem arra játszanak, hogy bizonyos esetekben megtagadja a teljesen megalapozott kárigények megtérítését abban reménykedve, hogy az ügyfelek ilyen kis összegekért úgysem fognak perelni, mert erre sem pénzük, sem idejük nincs.Ha ez lenne a helyzet, az (amellett, hogy végtelenül erkölcstelen magatartás lenne) a kgfb rendszer lényegét ásná alá, hiszen abban a hiszemben fizetjük a biztosítási díjakat, hogy amikor kárt okozunk, helytáll helyettünk a biztosító, vagy ha ártatlan áldozatként nekünk okoznak kárt, számíthatunk rá, hogy a károkozó biztosítója megtéríti a kárunkat. Az esetemben nem ez történt, már hónapok óta küzdök érte (leginkább elvi alapon, már nem is a pénz miatt), hogy érvényt szerezzek a törvénynek, amit a biztosító nem hajlandó betartani. December harmadikára tűzött ki békéltető tárgyalást az Allianzot felügyelő MNB, ha ott sem születik megállapodás, akkor következhet a polgári per, amit ugyan biztosan megnyerek, de nyilván több idő és energia fog elmenni rá, mint amennyit a biztosító majd fizet :(Azért is különösen szomorú a dolog, mert viszonylag jelentéktelen sérülésekről és kárértékről van szó, ráadásul velem lehetett is volna beszélni, nem ragaszkodtam volna a teljes elemek fényezéséhez (már csak az autó értékcsökkenése miatt sem), kis helyi javítások is tökéletesen megfelelték volna, a teljes fényezés töredékéért. Az Allianz azonban más utat választott, ami szerintem sem erkölcsileg, sem jogilag, de még üzletileg sem indokolható semmivel."Ennyi a történet. Hitelességét valóban megerősítik a neten talált sztorik és a DAS autós jogsegélyszolgáltató külön a témának szentelt cikke is. Valamilyen szinten pedig az érintett biztosító és a MABISZ válaszlevelei is, amelyeket kérdésemre küldtek:Allianz:"A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló törvény szerint a biztosítás kiterjed a felelősség kérdésének vizsgálatára, és azoknak a megalapozott kártérítési igényeknek a kielégítésére, amelyeket a biztosított személyekkel szemben a biztosítási szerződésben megjelölt gépjármű üzemeltetése során okozott károk miatt támasztanak. Ez alapján az Allianz Hungária Zrt. a minden igényt megvizsgál és azok megalapozottsága esetén fizet kártérítést. Az adatvédelmi szabályok és a biztosítás titok megőrzése nem teszik lehetővé, hogy a konkrét ügygel kapcsolatban részletes információt adjunk. Megértését köszönjük!"MABISZ:"Szövetségünknek nincs hatásköre arra, hogy a tagjai illetékességi körébe tartozó kárügyekben állást foglaljon, kárrendezési gyakorlatukat felülvizsgálja, illetve az általuk hozott döntéseket megváltoztassa. Szövetségünknek csak arra van lehetősége, hogy a károsult, vagy meghatalmazottja hozzánk küldött megkeresést továbbítsa az illetékes biztosító társasághoz kérve a panasz kivizsgálását. (...) Tájékoztatjuk, hogy amennyiben a károsult nem ért egyet a biztosító felülvizsgálatának eredményével, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MNBtv.) meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértése esetén a Felügyeletnél fogyasztóvédelmi eljárást kezdeményezhet, vagy a szerződés létrejöttével, érvényességével, joghatásaival és megszűnésével, továbbá a szerződésszegéssel és annak joghatásaival kapcsolatos jogvita esetén bírósághoz fordulhat, vagy a Pénzügyi Békéltető Testület eljárását kezdeményezheti."Hát ennyi - semmi, egy betű sem arról, hogy köfelverődés esetén jár-e kártérítés a másik jármű KGFB-jéről vagy nem. Kedves Olvasók, ezek után mi sem tehetünk mást, minthogy azt javasoljuk: ha egy másik járműről vagy kereke alól pattan fel valami a ti járművetekre és kárt okoz benne, ne hagyjátok magatokat elhajtani a biztosítótól, ha nem akarnak fizetni, irány a Békéltető Testület, az ügyvéd, a bíróság - a végén úgyis fizetni fognak. Nem hisztek nekem? Higgyetek levélíróknak, aki szerencsére szintén nem hagyta lerázni magát, és ugyan hónapokkal a történetek után, a júliusi sztori után november végén, de fizetett neki a biztosító! Pár napja kaptam a beszámolót a hepiendről, kiemeltem benne

kedvenc mondatomat: "Ma fizetett a biztosító. A Békéltető Testület kért egy beadványt tőlem, amiben leírom a történeteket, és megfogalmazom az igényemet (mellékeltem). Gyanítom, hogy ebből kaphatott másolatot tőlük az Allianz, mert csütörtökön hívtak, hogy kérik újra a videót (durva, hogy meg sem tartották elsőre). Elküldtem, és tegnap hívtak, hogy fizetnek, meglepő módon pont annyit (de ÁFA nélkül, itt is kicsinyeskedtek azért egy picit), amennyit kértem a Békéltető Testülettől. Persze bocsánatkérés, vagy együttműködő hangnem az nem volt most sem. A telefonban megkérdeztem a hölgyet, hogy mégis miért kellett megvárni, hogy idáig jusson az ügy, miért nem lehetett egy ilyen egyértelmű esetben tisztességesen fizetni időben, vagy legalább korrekt magatartást tanúsítani. Azt válaszolta, hogy ők a jogszabályok alapján dolgoznak, amire én jeleztem, hogy éppen ellenkezőleg, a jogszabályok szerint fizetniük kellett volna, hiszen most is azért fizetnek. Ekkor közölte, hogy igazából első körben minden egyes köfelverődéses esetet elutasítanak (vagyis pont azt csinálják, amit gondoltam)." 5 tuti ajándékötlet, hogy az ünnepek alatt is megtartsd a formádA karácsonyi időszak mindig kritikus, ha a kilókról van szó... - Rác Tamás

[Eredeti](#)

(vezess.hu, 2019. december 04., szerda)

Elkezdődik a téli élelmiszer-ellenőrzés

December 1-jén kezdték meg az egész hónapban tartó téli szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzést a hatóságok. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) által koordinált akcióban elsősorban az ünnepekhez kötődő termékekre, valamint az ünnepi időszakban kiemelt forgalmat lebonyolító vállalkozásokra összpontosítanak. Az ellenőrzéseket a járási kormányhivatalok szakemberei, valamint a Nébih állami halőrei és borászati felügyelői végzik. A téli szezonális ellenőrzés-sorozat hagyományosan kiemelt termékei közé tartoznak az édességek, a borok, a pezsgők, a pálinkák és egyéb szeszes italok, a szezonális zöldségek és gyümölcsök. Mindezek mellett a friss húsok, a halak és haltermékek, a pácolt és füstölt húskészítmények, valamint a különféle virslik ellenőrzése sem marad el.

VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. december 05., csütörtök, 14. oldal)

Segítenek a fogyasztóvédők

HAJDÚ-BIHAR. Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) ingyenes tanácsadásának elérhetőségei: reggel 8 órától este 8 óráig mindennap a következő számon:

30/465-5247, vagy e-mailen: ofedebrecen@freemail.hu. Hívhatja őket bárki a megyéből. Sok jó tanáccsal tudnak szolgálni.

HBN

[Eredeti](#)

(Hajdú-Bihari Napló, 2019. december 05., csütörtök, 12. oldal)

Riasztó fejlemények

Ha magatehetetlenül hever a kerékpáros, akkor a bicikrije hív segítséget a baleset utáni percben. Ami Európában az új autóknaál tavaly óta kötelező - az eCall vész hívó -, ahhoz hasonlót ajánlanak biztosítótársaságok és más cégek a kerekezőknek. Az AXA Biztosító parányi készüléke a hátsó lámpában rejtőzik, az ottani érzékelők regisztrálják a borulást. A szerkezet Bluetooth-kapcsolatban van az okostelefonos WayGuard alkalmazással, így hívhat segítséget a mobil. A biciklistának egy perce marad arra, hogy ha fölösleges a riasztás, akkor kikapcsolja. Az ötlet nem rossz, főképp ha lakott területen kívül biciklizik valaki. Fogyasztóvédők mindössze azt bírálják, hogy a cég németországi leányvállalata egyéves biztosítással, ráadásul nem is a legkedvezőbb konstrukcióval összekapcsolva árulja az okoslámpát. Hasonló riasztókat mások is kínálnak, akár biztosítás nélkül is. A cseh Rexbikeszintén biciklire szerelve, a német Tocsen vagy a kínai Livall bukósisakba építve árulja a vészjelzőt. Az utóbbi Ausztriában az Ergo Biztosítóval közösen ajánlja az AXA-éhoz hasonló árukapcsolást. Más úton jár a francia Liberty Rider. A startup kerékpárokhoz és motorbiciklikhez kínál vészjelzőt, de a hozzá való app egyúttal adatokat is gyűjt. Ezek alapján ígéri, hogy megmutatja a kétkerekűek szempontjából legjobb, legbiztonságosabb útvonalakat.

[Eredeti](#)

(HVG, 2019. december 05., csütörtök, 34. oldal)

Roszkor, rossz helyen

Kórházi fertőzések

Tavaly legkevesebb 541-en haltak meg kórházi fertőzés következtében. Az adatok bár nyilvánosak, nehezen értelmezhetők; az okok sokrétűek, a megoldási javaslatok egyszerűek, csak szándék kellene a megvalósításukhoz.

"Október elején egy reggel megszedültem, elájultam és beütöttem a fejem, a gyerekeim ezért mentőt hívtak. Nem történt nagy baj, de a mentősök azt javasolták, menjünk be a kórházba CT-t csináltatni, hogy biztosan minden rendben legyen - meséli egy forrásunk, aki alig múlt 50 éves és eddig aktív, sportos életet élt. - A kórházban fertőtlenítés nélkül szűrtak

a kezembe egy branült, ami begyulladt és trombózt is kaptam. Ezzel kezdődött a kálváriám."

Adathalmaz

A férfi olyan fájdalomra panaszkodott, amely a gerincéből a mellkasába sugárzott. Néhány vizsgálat után tüdőgyulladás gyanúja miatt antibiotikumos kúrával kezelték. Két hét után ezt leállították és hazaküldték. Nem lett jobban, ezért MR-vizsgálatot kért, amit az állami intézményben nem kapott meg, így magánúton intézte. Így derült ki, amire már gyanakodott: staphylococcus aureus baktérium került a szervezetébe. Ez a baktérium a legtöbb ember bőrén vagy ornyálkahártyáján megtalálható, a véráramba jutva azonban komoly fertőzést okoz, megtámadhatja a szívet, tüdőt, agyat vagy a gerincoszlopot, 4-6 hetes antibiotikum-kúra szükséges ellene - amit, ugye, forrásunknál el is kezdtek, bár tüdőgyulladásra gyanakodva. Most ugyanabba a kórházba jár, ahol félrekezeltek; saját felelősségére mindig hazamegy, mert mint mondja, nem szívesen fekszen be. "A mellékhelyiségek állapota katasztrofális, láttam a kávéautomata mögött patkányt szaladgálni, és többször is nekem kellett az ápolókra rászólni, hogy mossanak kezet, fertőtlenítsenek vérvétel előtt. Egy hete még alig tudtam járni, ma már a futáson gondolkozok, de hogy teljesen felépülök-e, még mindig nem tudni. Ráadásul kiesett az életemből fél év." Ez idő alatt az orvosok azt közölték vele, hogy vagy tüdőgyulladása, vagy rákja, vagy súlyos gerincbetegsége van.

A Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) a kórházi fertőzések visszaszorításáért indított kampányában számos hasonló történetet gyűjtött például olyan emberekről, akik egyszerű epekőműtetre feküdtek be és olyan nozokomiális infekciót (vagyis kórházi fertőzést, erről lásd keretes írásunkat) szereztek, hogy két év és jó néhány műtéti beavatkozás után is munkaképtelenek, fájdalommal élnek és maradandó egészségkárosodást szenvedtek.

A 2018-as évre vonatkozó adatokat a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) idén november elején jelentette meg - ez már önmagában érthetetlen, hiszen sok országban negyedévente elérhetővé teszik az adatokat, de legkésőbb a következő év első néhány hónapjában. Magyarországon viszont 10 hónapot kell várni erre, így írja elő a jogszabály. "A jelentés bár szakmailag rendben van, nem a közvélemény tájékoztatását szolgálja, laikusként ebből az ember aligha ért valamit" - magyarázza Asbóth Márton, a TASZ Magánszféraprojekt-vezetője, aki szerint a dokumentum nem tartalmaz konkrét számokat arról, összesen hány esetben történt tavaly kórházi fertőzés és hányan haltak bele. A TASZ azt is szeretne volna megtudni, hogy kórházankénti lebontásban hogyan alakulnak a számok - ezt kétévi pereskedés után idén nyáron megkapták az NNK-tól, a nyers adathalmazt azonban értelmezni kell publikálás előtt. Ehhez hozzáértő epidemiológus segítségére van szükségük; többeket megkerestek, de eddig senki nem segített nekik. Ígéretük van arra, hogy az NNK és a jelenlegi megbízott tisztii főorvos januárban tárgyalóasztalhoz ül velük.

Romló tendencia

Magyarországon háromfajta kórházi fertőzést kötelező jelenteni: a multirezisztens kórokozók okozta fertőzéseket, a Clostridium difficile-t (súlyos bélfertőzés) és az egészségügyi ellátással összefüggő véráramfertőzéseket. Vannak alternatívan jelenthetők is, azokról azonban nem minden intézmény számol be. A multirezisztens kórokozók általi fertőzések száma folyamatosan emelkedik, 2011 és 2018 között a számuk megduplázódott, tavaly 5442 eset fordult elő, ebből 206 végződött a beteg halálával. A legtöbb fertőzést a katéter okozza, a bejelentett esetek 31 százaléka húgyúti fertőzés volt. A bélfertőzés aránya is nőtt, tavaly 5549 esetet diagnosztizáltak, ebből 249 volt halálos kimenetelű. A vérmérgeзések száma óriásit ugrott, 2018-ra 4060 eset jutott, ami 86 esetben halálhoz vezetett. A TASZ számításai szerint tehát e három kórházi fertőzéstípusban összesen több mint 15 ezer esetet diagnosztizáltak és 541-en meg is haltak.

"Egyértelműen romló tendenciával kell szembesülnünk, ráadásul ezek csak a jelentett és diagnosztizált esetek. Nem tudjuk, hogy hány esetben nem ismerik fel a kórházi fertőzést és milyen a kórházak jelentési fegyelme" - teszi hozzá Asbóth. Az utóbbira vonatkozó adatok az NNK-nál vannak, de nem nyilvánosak. Az idej jelentés kiemeli ugyan, hogy "az utolsó két évben megkezdődött a surveillance adatok megfelelőségének hatósági ellenőrzése is. A szigorítások eredményeként emelkedett valamennyi bejelentésre kötelezett fertőzés előfordulási száma és aránya", de bővebbet erről nem tudhatunk meg, ahogyan arról sem, hogy a nem megfelelő adatokat szolgáltató intézményeket szankcionálják-e.

A fertőzések aránya mellett az elhasznált alkoholos kézfertőtlenítő mennyisége is lényeges adat. Ennek aránya bár lassan növekszik, még mindig ordító a különbség például az uniós átlaghoz képest: ez 2015-ben 24 liter volt 10 ezer ápolási napra vetítve, míg nálunk ugyanez a szám tavaly is csak 9,51 liter volt. A témában korábban írt cikkünkben (lásd:

A kosz és a kaszás, Magyar Narancs, 2016. március 3.) egy budapesti kórház ápolója arra panaszkodott, hogy kevés a forrás a kézfertőtlenítőre, és a higiéniai feltételek sem ideálisak. Három év múltán újra megkerestük: mint mondta, alapjaiban nem változott a helyzet. "Több kézfertőtlenítő-adagoló van a folyosókon, az biztos, viszont sokszor nincs benne folyadék. Olyan is előfordul, hogy valaki az egész üveggel kiveszi belőle és magával viszi, vagy letöri magát az adagolót is." Szerinte van némi előrelépés, de ahogy közeledünk az év vége felé és nő a kórházak adóssága is, az év utolsó hónapjaira mindenképp kevesebb jut, gyógyszerből és alkoholos kézfertőtlenítőből is. "A higiéniai feltételek folyamatosan romlanak, a takarítást kiszervezte a kórház egy külső cégnek, így számon sem tudjuk kérni a takarítókat, ha nem jól végzik a munkájukat."

"Kórházi fertőzés a világon mindenütt van, és az sem magyar sajátosság, hogy a húgyúti fertőzések száma ilyen magas - mondja Asbóth. - A kérdés az, hogy tudnak-e tenni ellene az intézmények. Magyarországon úgy tűnik, nem." Asbóth senkitől sem hallott a romániaihoz hasonló esetről, vagyis hogy hígítanák a fertőtlenítőszerket. Nálunk inkább az az oka a fertőzések magas számának, hogy a kórházaknak gyakran "ezeréves", rossz infrastruktúrája van, nem megfelelő a takarítás az intézményekben, nincs lehetőség a betegek izolálására, hogy az egészségügyi személyzetnek semmire sincs ideje, és az állandó rohanásban kevésbé figyelnek a kézhigiénére.

A megelőzés a kulcs

Falus Ferenc korábbi tiszti főorvos szerint az adatokból egyértelmű, hogy nagyon nagy az orvos-, nővér- és személyzethiány. "A regionális lebontásból látszik, hogy Kelet-Magyarországon sokkal rosszabb a helyzet, mint a nyugati országrészekben, ez nyilvánvalóan összefügg az orvoselváborlással is." Falus úgy véli, a jelentés több pontja homályos: szó van benne intézkedésekről és kormányrendeletekről, de hogy ezeket végrehajtották-e, s ha igen, milyen hatásfokkal, azt nem tudjuk. Ahogy azt sem, mit tekint az NNK járványnak. Két egymással összefüggő eset ugyanis már járványnak számít, azt viszont nem lehet kiolvasni a jelentésből, hogy a központ is így értelmezi-e a járvány fogalmát. "Ez pedig változtat az adatokon - jegyzi meg Falus. - Egy biztos: a helyzet rosszabb, mint amit a jelentés kimutat."

Azt minden megkérdezett komoly problémaként említette, hogy nagyon kevés a mikrobiológiai vizsgálat. "Összesen 5485 esetben végeztek mikrobiológiai laborban vizsgálatot. Vagyis éppen csak annyit, ahány fertőzést ténylegesen igazoltak is" - áll a TASZ elemzésében. Asbóth ehhez hozzáteszi, például az MRSA (egy multirezisztens kórokozó) sok ember orrnyálkahártyáján ott van, amely ha bekerül az ízületbe, óriási károkat okozhat. Ezért a tervezett műtétek előtt észszerű lenne a páciensek vizsgálata emiatt. "Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) friss adatai szerint Európában nálunk történik arányaiban az egyik legkevesebb hemokultúra, amikor a vér tenyésztéses

vizsgálatával a fertőzést kiváltó kórokozót azonosítjuk" - mondja Hegedűs Zsolt ortopéd sebész, aki hozzáteszi, "enélkül detektálni sem tudjuk helyesen a fertőzéseket, ha egy orvos nem küldi el laborvizsgálatra a betegét, nincs mit jelenteni sem".

Hegedűs hosszú éveket dolgozott Angliában, havonta egy hetet máig ott tölt. "Ott is hasonló volt a probléma, rengeteg MRSA-fertőzés egy időben, ezért úgy döntöttek, felére csökkentik az eseteket. Fontmilliókat öltek egyrészt abba, hogy mindenkit leszűrjenek, hogy megfelelően fertőtlenítsenek, másrészt az egészségügyi személyzet oktatásába. Magyarországi tapasztalataim szerint nagyon kevesen fordítanak erre időt, ritkán látom, hogy vizitkor például minden beteg ágya előtt kezet mosnak az orvosok alkoholos géllal. Így is óriási a túlterheltség." Pedig a megelőzés jóval olcsóbb. "Egy beteg antibiotikumra többbe kerülhet, mint egy egész osztály fél éves alkoholos kézfertőtlenítése" - jegyzi meg Falus Ferenc.

Emellett transzparenciára lenne szükség. Ahogy Hegedűs megjegyezte, Angliában a kórházak zöld-piros-sárga jelzést kapnak a kórházi fertőzések előfordulásának arányában, így a betegek az intézménybe lépéskor tudják, mire számíthatnak, ráadásul az értékelésbe az ő véleményük is beleszámít egy anonim kérdéssor alapján. Asbóth Márton ezt azzal egészíti ki, hogy olyan szervezetre lenne szükség az egészségügyben, mint a Fogasztóvédelmi Felügyelőség, ahol a betegek panaszt tehetnének. Korábban volt ilyen, az Egészségbiztosítási Felügyelet, amelyet a megszűnéséig Kovácsy Zsombor vezetett. Kovácsy (aki jelenleg egészségügyi jogászként dolgozik) elmondta, hogy évente több mint kétezer panasz érkezett hozzájuk, akadtak kórházi fertőzéssel kapcsolatos ügyek is. A felügyeletet 2010-ben megszüntették, ahogyan 2017. március 31-ig az Országos Epidemiológiai Központot is (jogutódlással); utóbbi többek között "a fertőző betegségek epidemiológiájával és a járványügyi és klinikai mikrobiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szakmai" irányítással foglalkozott.

A KÓRHÁZI FERTŐZÉSEK

A nozokomiális infekciók (NI) olyan fertőzések, melyek az egészségügyi ellátás következtében alakulnak ki. Ha a kórházi felvételt követő 48 órán túl alakul ki a fertőzés, akkor nagy eséllyel NI-ről beszélünk. Az antibiotikumok túl gyakori használata és a nem megfelelő higiénés feltételek is közrejátszanak a terjedésükben. Legtöbbször velünk élő kórokozókról van szó, amelyek akkor okoznak gondot, ha legyengült szervezetbe, vagy műtét után sebbe kerülnek. Leghatékonyabban szűrésekkel lehet harcolni ellenük (például tervezett műtét előtt), az antibiotikumok nem pazarló és megfelelő felhasználásával, illetve a higiénés feltételek betartásával, különös tekintettel a kézhigiénére - a legkönnyebben ugyanis a nem fertőtlenített kéz adja tovább a fertőzést. A két leggyakrabban előforduló infekció az MRSA okozta fertőzés (bőrön jelentkezik) és a CDI (bélfertőzés, hasmenéssel jár) - mindkettőnél szükséges lenne a fertőzött beteg elkülönítése ideális esetben egyágyas, de legalábbis vizes blokkal felszerelt szobába; a lepedővel, paravánnal történő izolálás nem hatásos, a fertőzés könnyen továbbterjedhet. Mindkettő infekció halálos lehet, ha nem fedezik fel időben vagy nem kezelik megfelelően.

Fülöp Zsófia

[Eredeti](#)

(Magyar Narancs, 2019. december 05., csütörtök, 14+15. oldal)

Az e-rollerek jogilag besorolhatók!

Több olvasói levelet is kaptunk a legutóbbi e-rolleres cikkkel kapcsolatban. Ezek nagyrészt a jogi szabályozással foglalkoztak, és releváns kiegészítéseket tartalmaznak, ezért összefoglaltam őket.

Ahhoz, hogy az elektromos rollereket a KRESZ-ben elhelyezhessük, először a típusjávahagyási eljárásról kell részt venniük, amit Magyarországon a KöHÉM-rendeletek határoznak meg. Csak ezután számíthatnak hivatalosan olyan járműnek, ami részt vehet a közúti forgalomban. Olvasónk, Attila ezzel kapcsolatban hívta fel a figyelmemet egy fontos pontra: a zavart a 2013-as EU-rendelet és ennek a magyar jogrendszerbe ültetett változata, a KöHÉM-rendelet B. függeléke közti különbség okozza.

Ezek a rendeletek alapvetően a *járművek típusjávahagyási eljárásaival* foglalkoznak. Viszont megjelölnék olyan járműveket, amelyekhez nem szükséges típusbizonyítvány, mint mondjuk egy motorkerékpárhoz vagy autóhoz. A két rendelet között pont az a különbség, hogy a magyar rendeletben a kivételezett járművek köréből hiányzik három is, amit az EU-s tartalmaz: a Segway-ek, a rollerek és a nagyobb, üléssel ellátott elektromos rollerek.

A KöHÉM-ben is lehet találni egy pontot a kivételek között, amit ráhúzhatnánk az e-rollerekre: az elektromos rásegítésű kerékpárok. Viszont ezeknél előírás, hogy a villanymotor csak akkor működhet, ha tekerik a pedált, ilyesmiről a rollereknél nyilvánvalóan nem beszélhetünk. Az is előfordul, hogy a rollerek teljesítménye meghaladja a 250 Wattot, ami szintén tilos lenne, ha ez alapján a pont alapján szeretnénk elhelyezni őket ebben a csoportban.

Illetve a KRESZ szerint a kerékpár egy emberi erő által hajtott jármű, amit egy legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíthet. Fontos a "segíthet" szó, hiszen a villanyrollereknél a motor önmagában hajtja a rollert, és gázkarral szabályozzuk a sebességünket. Mivel nem a pedálozás hatására kapcsol be és segít az elektromos motor, ide sem sorolhatjuk be az e-rollereket.

Azaz Magyarországon nem szerepel a kivételek közt az elektromos roller, tehát a típusjávahagyási eljárásról résztvevő járművek között lehet csak helye. A KöHÉM-rendelet az összes, kivételek között nem szereplő, kétkerekű járművet különböző kategóriákba sorolja be. A segédmotoros kerékpárok (hivatalosan L1e kategória) az olyan kétkerekű járművek csoportja, amelyek legfeljebb 45 km/órás sebességre képesek és belső égésű motorjuk hengerűrtartalma nem haladja meg az 50 köbcentit, vagy elektromos motor esetében teljesítményük nem haladja meg a 4 kW-ot.

Az e-rollerek leginkább a segédmotoros kerékpárok közé férnének be. Ez azt is jelenti, hogy az összes segédmotoros kerékpárra hatályos szabályozás igaz kéne, hogy legyen az elektromos rollerekre is. Például, a jogosítványhoz kötött használat, a bukósisak használata és a járdán, sőt a kerékpárúton való közlekedés tilalma.

Viszont ez azt is jelentené, hogy a jelenleg forgalomban lévő e-rollereknek komolyabb műszaki előírásoknak kellene megfelelniük, és kötelező biztosítást is kellene kötni rájuk. Kérdés az is, hogy a rollerszolgáltatók mennyire működnének, ha ezekhez az előírásokhoz kéne tartaniuk magukat és nekünk mindig egy bukósisakot kéne magunkkal cipelni ahhoz, hogy bármikor felpattanhassunk például egy Lime-ra.

Arról nem is beszélve, hogy ha esetleg egy elektromos rollerünk meg is felel az segédmotoros kerékpárokra vonatkozó előírásoknak és bukósisakot is vittünk magunkkal, ilyen szabályozás mellett csak az útestet használhatjuk a közlekedésre – erről pedig az előző cikkben is volt szó: nem életszerű az autók között cikázni az e-rollerekkel.

(Index 2019. december 5., csütörtök)

Mi legyen a kriptopénzekkel? Megszólalt Brüsszel

A nyilatkozat szerint a technológiai innováció jelentős gazdasági haszonnal járhat a pénzügyi ágazat számára, előmozdítja a versenyt, bővíti a fogyasztók választási lehetőségeit, növeli a hatékonyságot, költségmegtakarítást eredményez a pénzügyi intézmények és általában a gazdaság számára - írta az MTI. Ugyanakkor a rendszerek kockázatokat is jelentenek például a fogyasztóvédelem, a magánélet tiszteletben tartása, az adózás, a kiberbiztonság, a pénzmosás, a terrorizmus-finanszírozás, a jogbiztonság területén. Egyes közelmúltban megjelent globális léptékű projektek nem szolgáltak kellő tájékoztatással arra vonatkozóan, hogy pontosan hogyan kívánják kezelni a kockázatokat és működtetni üzleti tevékenységüket. Mindaddig nem tanácsos globális stabil kriptopénz-projektek és -rendszereket működésbe léptetni, amíg nincs megoldás annak kockázataira és el nem oszlódnak a vele kapcsolatos aggályok. A globális stabil kriptopénzekkel járó kihívások kezeléséhez összehangolt globális válaszra van szükség. Az uniós tanács és a bizottság készen áll arra, hogy gyorsan, az Európai Központi Bankkal (ECB), valamint a tagállami és az európai felügyeleti hatóságokkal együttműködésben fellépjen - olvasható a nyilatkozatban.

A nyilatkozat szerint a technológiai innováció jelentős gazdasági haszonnal járhat a pénzügyi ágazat számára, előmozdítja a versenyt, bővíti a fogyasztók választási lehetőségeit, növeli a hatékonyságot, költségmegtakarítást eredményez a pénzügyi intézmények és általában a gazdaság számára - írta az MTI. Ugyanakkor a rendszerek kockázatokat is jelentenek például a fogyasztóvédelem, a magánélet tiszteletben tartása, az adózás, a kiberbiztonság, a pénzmosás, a terrorizmus-finanszírozás, a jogbiztonság területén. Egyes közelmúltban megjelent globális léptékű projektek nem szolgáltak kellő tájékoztatással arra vonatkozóan, hogy pontosan hogyan kívánják kezelni a kockázatokat és működtetni üzleti tevékenységüket. Mindaddig nem tanácsos globális stabil kriptopénz-projektek és -rendszereket működésbe léptetni, amíg nincs megoldás annak kockázataira és el nem oszlódnak a vele kapcsolatos aggályok. A globális stabil kriptopénzekkel járó kihívások kezeléséhez összehangolt globális válaszra van szükség. Az uniós tanács és a bizottság készen áll arra, hogy gyorsan, az Európai Központi Bankkal (ECB), valamint a tagállami és az európai felügyeleti hatóságokkal együttműködésben fellépjen - olvasható a nyilatkozatban. -

[Eredeti](#)

(napi.hu, 2019. december 05., csütörtök)

A hitel nem ajándék

Ahogy távolodunk a legutóbbi gazdasági válságtól, úgy veszítünk az óvatosságunkból és veszünk fel hiteleket. A karácsony különösen csábító időszak.

Szinte bombáznak bennünket a hirdetésekben különböző kölcsönajánlatokkal, hihetetlenül kedvező feltételeket kínálva. Nem is eredménytelenül. A legutóbbi gazdasági válság átmenetileg óvatosabbá tette az embereket, a hitelezést tekintve 2013 volt a mélypont, akkor az első félévben 22-23 milliárdos volt a hitelállomány, ez most 147-148 milliárd forint. Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője Nívó című fogyasztóvédelmi műsorunkban azt is megemlítette, hogy a személyi hitelek egész évben kelendőek, így karácsony tájékán pedig megszorodnak az áruhiteltek. Az olyanok is, amelyeknél nem pénzt kapunk a kezünkbe, hanem magát az árut, s aztán a hitelező az eladóval rendezzi a többi. Binder István hangsúlyozta: a hitel nem ajándék. Azt bizony a dolgos hétköznapiak során vissza kell fizetni, ez gondoljuk át. Továbbá figyeljünk oda a feltételekre. A meghirdetett kamat is beszédes, de amit igazán meg kell nézni, az a teljes hiteldíj mutató, vagyis a THM. Ez a személyi hiteleknél 24,9 százalék lehet, a fogyasztási hiteleknél 39,9 százalék. Van olyan olyan hitelező, amelyik elmegy a plafonig, van, amelyik alacsony THM-mel dolgozik, vagy éppen akciózik, 0 százalékot is hirdethet. Figyelem! Ha alacsony a THM, akkor nézzük meg alaposan a termék árát, mert lehet, hogy abba van beépítve, vagyis az áru annyival drágább, amennyit egyébként a hitel után fizetnénk. Ilyet még gépkocsik esetében is alkalmazhatnak. A másik, hogy ilyenkor nagyon pontosan kell fizetnünk a törlesztést, mert a késedelem iszonyatos nagy késedelmi kamatot jelent. Gondolkodhat úgy a pénzintézet, hogy 0 százalékos THM-et alkalmaz, az adósok fele úgysem fizet időben, így a késedelmi kamatokból bőven bejön annyi pénz, amennyit az akciótól vártak. A műsor részletét a fenti lejátszóra kattintva hallgathatja meg. Kiemelt kép: MTI/Balázs Attila. -

[Eredeti](#)

(klubradio.hu, 2019. december 05., csütörtök)

Nívó

Mit jelent az, hogy agresszív kereskedelmi gyakorlat? Talán egy verekedős eladót? Azt talán nem, de pszichés kényszerítést egészen biztosan igen. A hatóságok pedig ezt a fajta magatartást büntetik. De hogy mit is takar ez a kifejezés és hogyan tudunk védekezni ellene, vagyis, hogy ne tudjanak hatni ránk, nagyon fontos kérdéssé váltak manapság. Még mindig nem sejtik miről van szó. Akkor segítünk. Felvillanó ablakok és a sürgetés, miért tisztességtelen, ha siettetik a döntésemet mondjuk szállásfoglalás vagy éppen webshopos vásárlás esetén? Erről elég sokat fogunk ma beszélni. Aztán, a múlt hétről kimaradt, ma már mindenképpen foglalkozni kell vele, mert már javában pörög a karácsonyi hitelek piaca. Mint minden évben, most is kiadjuk a figyelmeztetéseket, miután még egy százezer forintos hitelnél is akár, nem tévedés, 18 ezer forintos különbség is lehet a visszafizetendő összegnél, hogyha rossz hitelt választunk. S ha már hitel, akkor ma beszélünk az előtörlesztésről is, mikor, mennyit és mennyiért, ez a három fő kulcskérdés? És végül, de nem utolsó sorban, köteles-e a szerviz a kicserélt alkatrészt odaadni vagy sem? Ennek kapcsán felmerül, miért is jó, vagy fogalmazhatnánk úgy is, hogy hasznos, hogyha megkapjuk az elromlott alkatrészeket? Három szakértő vendégem a stúdióban Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője, Erdélyi Péter, a Magyar Gépjármű-importőrök Egyesületének ügyvezető elnöke és Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: fogyasztási hitelek,

személyi kölcsönök, karácsonyi időszak, áruhitelek, gyártó, támogatás, kedvező hitelkonstrukció, árba beépítés, kisebb kedvezmény, kamatfizetés, 0 százalékos THM.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2019. december 05., csütörtök, 14 óra)

Paradox+Power: 540 milliós bírság

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) megállapította, hogy a Paradox biztonságtechnikai termékek (riasztóberendezések és kellékek) forgalmazását végző Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. (Paradox Bahama), valamint magyarországi forgalmazói, a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. (Power) és a Trióda Biztonságtechnika Zrt. (Trióda) mintegy 10 éven keresztül korlátozták az eszközök értékesítőinek versenyét. A hatóság megbírságolta az érintett vállalkozásokat. A GVH a

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) megállapította, hogy a Paradox biztonságtechnikai termékek (riasztóberendezések és kellékek) forgalmazását végző Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. (Paradox Bahama), valamint magyarországi forgalmazói, a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. (Power) és a Trióda Biztonságtechnika Zrt. (Trióda) mintegy 10 éven keresztül korlátozták az eszközök értékesítőinek versenyét. A hatóság megbírságolta az érintett vállalkozásokat. A GVH a forgalmazási szerződések, a vállalkozások által tanúsított piaci magatartás és a rajtaütés formájában lefoglalt e-mailek, illetve más bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a három cég megtiltotta a Paradox termékek külföldre történő értékesítését (az ún. passzív export tilalma révén), meghatározta a minimális telepítői árrés nagyságát, ami a viszonteladási árak közvetett rögzítését eredményezte, korlátozta a termékek értékesítését a világhálón a végfelhasználói árak internetes közzétételének megtiltásával. A versenykorlátozó kikötéseknek köszönhetően mind a viszonteladók, mind a telepítők magas árrést érthettek el a Paradox termékek értékesítésekor, amit végső soron a fogyasztók fizettek meg az eladási árakban. E magas árrés pedig arra készítette a viszonteladókat és a telepítőket egyaránt, hogy más márkákkal szemben az érintett termékeket részesítsék előnyben, azaz ajánlják a saját vevőiknek, akik - az eszközök bonyolultsága, illetve a szükséges szakértelem hiánya folytán - jellemzően a telepítők által ajánlott márkát választják. Az említett magatartások az európai versenyjogi szabályok értelmében különösen súlyos jogsértésnek minősülnek, ezért a Versenyhivatal 300 millió, illetve 240 millió Ft) bírságot szabott ki a Paradox Bahamára és a Powerre. A Trióda ugyanakkor több mint 30%-os bírságcsökkentésben részesült, mert egyezségi eljárásban elismerte a jogsértést, továbbá önkéntes megfelelési programot vezetett be, amely biztosíthatja, hogy javuljon a vállalkozás munkavállalóinak versenyjogi tudatossága, így a jövőben elkerülhetővé váljanak a hasonló jogsértések. Az ügy hivatali nyilvántartási száma: VJ/97/2016. - Tudósítónktól

[Eredeti](#)

(infovilag.hu, 2019. december 05., csütörtök)

KSH: 6,2 százalékkal nőtt a kiskereskedelmi forgalom

Egyre többet vásárolunk itthon. Októberben is tovább nőtt a kiskereskedelmi üzletek forgalma. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 6,2 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának számait. Cseresnyés Pétert, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkárát kérdezik a továbbiakról. A riporter Imre Balázs. Címkék: Cseresnyés Péter államtitkár, Innovációs és Technológiai Minisztérium, ITM, KSH, kiskereskedelmi üzletek forgalma, kiskereskedelem, tartós fogyasztási cikk, fogyasztóvédelem

[Eredeti](#)

(MTV, 2019. december 05., csütörtök, 09 óra)

Tudatos fogyasztó

Készült egy friss kutatás, a Cofidis Hitel Monitor kutatása, a szakemberek szerint a karácsonyi vásárlási trendekben fordulat, hogy idén körülbelül 10 %-kal kevesebben terveznek webshopból vagy szaküzletből ajándékot venni, mint tavaly, átlagosan 38 000 Ft elköltött összeggel terveznek és főként plázákból, hipermarketekből szerzik be a klasszikusnak nevezhető ajándékokat. A műsor vendége telefonon Dr. Kollár Kinga a GVH sajtószóvivője. Érczfalvi András interjúja. Címkék: Karácsony, GVH támogatása, webshopok, üzletek, Black Friday

[Eredeti](#)

(Trend FM, 2019. december 05., csütörtök, 16 óra)

Hatalmas bírság kartellezésért

Összesen több mint 860 millió forint bírságot kell fizetnie a Jumbo Log, a Restone, a Profi-Bagger, az M-U-T, valamint a Mento Kft.-nek, mert 2014-ben és 2015-ben információkat osztottak meg egymással, egyeztették árajánlataikat, és előre meghatározták a nyertest a hulladékkezelésre szolgáló gyűjtőedények, gépjárművek és berendezések beszerzésére, jellemzően uniós pályázatok keretében kiírt közbeszerzési eljárásokban - közölte a Gazdasági Versenyhivatal. Az együttműködő első három cég bírságát 30 százalékkal csökkentették.

NÉPSZAVA

[Eredeti](#)

(Népszava, 2019. december 06., péntek, 6. oldal)

Célegyenesben a Delta-Est Media-ügylet

Engedélyezte a Gazdasági Versenyhivatal a Delta csoport és az Est Media július 30-án bejelentett tranzakcióját, így hamarosan a tőzsdei cég tulajdonába kerülhet a csaknem 16 milliárd forintos árbevételű Delta Systems Kft. informatikai vállalat. Az Est Media egy részvénykibocsátást is magában foglaló tranzakcióban vásárolja fel a rendszerintegrátor Delta Systems Kft.-t, és a Delta csoport holdingcége az Est Media nagytulajdonosává válik.

VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. december 06., péntek, 10. oldal)

Legyünk résen a karácsonyi ajándékvásárlásnál

Ha kétféle áron kínálnak egy árut az áruházban, csak az olcsóbbat számlázhatják

A karácsonyi bevásárlásnál, amikor hatalmas a tömeg, hosszúak a sorok a pénztáraknál, sokszor nem figyel oda az ember, hogy azon az áron kapta-e az éppen árengedménnyel kínált terméket, amely szerepelt az akciót hirdető táblácskán. Pedig sok esetben előfordul, hogy a pénztárban - még vagy már - az eredeti áron, azaz drágábban kerül a blokkra az áru. Hogy ez szándékos vagy valóban figyelmetlenségből ered - ahogy a kereskedők állítják, amikor szóvá teszi a vásárló -, azt nem tudni, az azonban bizonyos, hogy ebben az esetben a különbözetet vissza kell fizetni a vásárló számára. Ez történhet azonnal, a pénztárnál, miután a pénztáros megbizonyosodott a vásárló igazáról, vagy a vevőszolgálati pultnál, ahogy azt az áruházláncoknál tapasztalni.

- Azt is tudni kell, hogy amennyiben valamilyen okból nem tetszik a karácsonyi ajándék, akkor a kereskedő nem kötelezhető annak visszavételére, kicserélésére, csak abban az esetben, ha hibás a termék. Ennek ellenére az üzletek egyre nagyobb hányadában lehetőség nyílik az utólagos cserére - mondta a Magyar Hangnak Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője. A szakértő arról is beszélt, hogy már a vásárlásnál érdemes érdeklődni az esetleges csere lehetőségéről, s érdemes ráíratni azt a nyugtára, hogy később, ha mégiscsak ki kell cserélni az ajándékot, ne legyen ebből vita.

Az internetes vásárlás esetén pedig, mielőtt a vásárló a kosár gombra kattintana, jól teszi, ha megkeresi a honlapon a webáruház működtetőjét, és cégnévvel, adószámmal, címmel, telefonszámmal azonosítja. - Ha ilyet nem talál, ott inkább ne vásároljon, mert ha bármi gond akad a rendeléssel, nincs kihez fordulni. Nagyon sok olyan webáruház létezik a világhálón, amelyről nem tudni, ki működteti - emelte ki Kispál Edit.

De akkor is gondban lehet a vásárló, ha későn adta le rendelését, s az ünnepig már nem érkezik meg az ajándék. Sok webáruházban a karácsony közeledtével fel is hívják a

figyelmet, hogy mely időpontig fogják szállítani a megrendelt terméket. Azt azonban tudni kell, ha mégsem érkezik meg az ígért határidőig, a kereskedőnek nincs kártérítési kötelezettsége.

Az ünnepre készülődven a nagy értékű árukra, mint például televízió, számítógép, mobiltelefon, mosógép, hűtőgép, szinte minden áruházban kínálnak kölcsönöket. Sok helyen ott helyben meg lehet kötni a hitelszerződést, s már viheti is a boldog vásárló a hön áhított ajándékot. Nem árt azonban odafigyelni arra, hogy milyen feltételek mellett kínálja a hitelt az áruház. Előfordulhat, hogy a kölcsönt nullaszázalékos kamatra kínálják a termék melletti akciós cédulán, s akkor éri az embert kellemetlen meglepetés, amikor a szerződésben észreveszi, hogy kamat ugyan valóban nem terheli az ügyletet, de szerződéskötési, rendelkezésre állási vagy valamilyen más címen egy nagyobb összeget még hozzácsapnak az árhoz, amely akár több is lehet, mint egy kedvező kamatozású hitel.

- Abban az esetben azonban nem teheti meg ezt a kereskedő, ha az akciót nullaszázalékos THM-mel (teljeshiteldíj-mutató) hirdette, hiszen annak éppen az a lényege, hogy az összes költséget tartalmaznia kell - fejtette ki a fogyasztóvédelem szóvivője.

- Vagyis ha egy adott akciós terméket 100 ezer forintért hirdettek tíz hónapos, nullaszázalékos THMmel nyújtott hitellel, akkor a tíz hónapon keresztül fizetett 10-10 ezer forinton felül egyetlen fillért sem követelhet a vásárlótól a kereskedő.

A karácsonyi rohamnál érdemes odafigyelni az akció részleteire. A nulla százalék nem mindig nulla

HAJDÚ PÉTER

[Eredeti](#)

(Magyar Hang, 2019. december 06., péntek, 6. oldal)

LÓTARTÓK FIGYELMÉBE

Két Pest megyében tartott lónál is megerősítette a lovak fertőző kevésvérűségét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal laboratóriuma. A betegség miatt jelenleg egy dunakeszi és két sóskúti lótartó helyen rendelték el forgalmi korlátozást. Mivel a megelőző vakcinázás/oltás és a fertőzött állatok gyógykezelése nem lehetséges, ezért rendkívül fontos a megelőzés, azaz a háromévenkénti vérvétel utáni szűrővizsgálat. A prevenció része, hogy csak igazoltan vírusmentes lovakat vegyünk és vigyünk a lótartó helyekre. *o. h. gy.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2019. december 06., péntek, 32. oldal)

Nagy változás jön a Vodafone-nál

Hitelkártya méretű SIM-kártya-tartóit fele akkora formátumra cseréli a Vodafone. Az intézkedéssel 50 százalékkal csökkenti a SIM-kártyák előállításához felhasznált műanyag

mennyiségét. Az újítás része annak a hosszú távú stratégiának, amely a nem alapvető műanyagok felhasználását igyekszik minimalizálni a vállalaton belül - jelentette be a telekommunikációs vállalat.

A Vodafone célul tűzte ki, hogy 2020. áprilisig felére csökkenti a nem alapvető műanyagok felhasználását kiskereskedelmi hálózatában valamint irodai telephelyein. A fenntarthatósági stratégia része, hogy a SIM-kártyákhoz szükséges teljes kártyák méretét felére csökkenti, hozzájárulva a kevesebb műanyag felhasználásához.

Az új SIM-kártyák a legtöbb európai országban 2020 elejétől lesznek elérhetők, 2020 végére pedig teljesen megszűnik a régi kártyaformátum minden országban, ahol jelen van a szolgáltató. Ez a kezdeményezés önmagában a Vodafone műanyag hulladékát évente több mint 340 tonnával csökkenti, és akár 15 tonna megtakarítást eredményez a gyártás és a szállítás során kibocsátott szén-dioxid-mennyiségből egy tonna műanyag esetében, így összességében több mint 5000 tonnával csökkenti a szén-dioxid kibocsátás mennyiségét évente.

A Vodafone több országban már meglévő kezdeményezésére építve elkötelezte magát a felesleges műanyagok és más egyszer használatos cikkek kiküszöbölése mellett olyan esetekben, amelyekben más, alacsonyabb hatású alternatívák állnak rendelkezésre. Ezt a célt 2020 március végéig 24 országban tervezi megvalósítani a Vodafone kiskereskedelmi üzleteiben és irodáiban.

További újítás, hogy a Vodafone világszerte működő 7700 kiskereskedelmi üzlete a továbbiakban nem használ eldobható műanyag zacskókat, és elkerüli vagy korlátozza a műanyag alapú marketing vagy promóciós anyagok használatát, helyettesítve azokat alacsonyabb környezeti hatású alternatívákkal.

Ezek a kezdeményezések a Vodafone szerint összhangban állnak a cég azon céljával, amely szerint 2025-ig 1 milliárd ember életét szeretné jobbra tenni környezeti hatásának felére csökkentésével. A Vodafone ezen kötelezettségvállalása magában foglalja a vállalat szén-dioxid-lábnyomának felére csökkentését, valamint a villamos energia teljesen egészében megújuló forrásokból történő vásárlását 2025-ig.

Mindemellett a szolgáltató azt is vállalja, hogy hálózati hulladékának 100 százalékát újra felhasználja, újraértékesíti vagy újrahasznosítja, és segíti meghosszabbítani ügyfeleinek a már meglévő eszközeik élettartamát.

(Napi 2019. december 6., péntek)

Vida József: Nyit a fiatalok és a városi lakosság felé a Takarékbank

Korszerű, digitális megoldásokkal nyit a fiatalok és a városi lakosság felé a Takarékbank, de az átalakítások után is megőrzi hagyományos értékeit, a helyi családok, közösségek és vállalkozások bankja marad – mondta a Mediaworks vidéki napilapjaiban pénteken megjelent interjúban Vida József, az új Takarékbank elnöke.

A pénzügyi vezetője kifejtette: az első tapasztalatok visszaigazolják, hogy a takarékszektor átalakításában óriási hatékonysági tartalékok vannak. Az idei első három negyedévben a Takarékszövetkezetek hitelintézetei 7,6 milliárd forint aggregált nyereséget értek el. Jelentősen bővült a lakossági és a vállalati hitelállomány, a vállalati betétállomány, valamint az ügyfelek értékpapírállománya. Jó eredményeket értek el az államilag támogatott babaváró hitelek és a csok támogatások kihelyezésében is, minden negyedik-ötödik csok-támogatást a Takarékbank Csoport közvetít ki – mondta.

Vida József kitért arra is, hogy a következő években komoly előrelépésre számítanak, mivel sem a mostani átalakulásokra fordított, jelentős egyszeri költségek, sem a korábbi párhuzamos működéssel járó kiadások nem terhelik majd a gazdálkodásukat.

„Reális célnak látom, hogy 2023-ra 25-30 milliárd forinttal csökkentjük működési költségeinket, 10 százalékosra növeljük piaci részesedésünket, és évi 30 milliárd forint körüli, fenntartható adózott eredményt érjünk el” – jelentette ki.

Beszélt arról is, hogy a világ rengeteget változott, rohamosan terjed az internetes bankolás. Emellett sokan – főleg a fiatalok – nagyobb városokba költöztek. Sok falu elnéptelenedett, tömegével zártak be a helyi boltok, gyógyszerárak. Sok bankfiókkal is ez történt, öt év alatt közel harmadával csökkent a magyarországi bankok kirendeltségeinek száma – mutatott rá. Hozzátette, nekik is el kell gondolkodni az olyan kirendeltségek sorsáról, ahol évek óta alig van forgalom, és komoly veszteséget termelnek.

„De bármit is hoz a jövő, mi a helyi családok, generációk és közösségek bankja vagyunk, és azok is maradunk. Bár nem mi vagyunk a legnagyobbak a piacon, nekünk van messze a legkiterjedtebb fiókhálózatunk az országban. És mi vagyunk az egyetlenek Magyarországon, akik mobil bankfiókokkal, Takarékbuszokkal járnak a kisebb falvakat” – hangsúlyozta.

Arról, hogy megmaradnak-e az ismerős ügyintézők is, azt mondta: a sok évtizedes helyi jelenlétet, piaci ismereteket és takarékszövetkezeti hagyományokat a takarékdolgozók képviselik, igyekeznek megbecsülni őket és tovább fejleszteni tudásukat. Ügyintézés helyett a tanácsadásra helyezik majd a hangsúlyt, hiszen az ügyfelek igényei is gyorsan változnak a digitális technológiák térhódításával, amire fel kell készülni – mondta Vida József.

(Magyar Nemzet 2019. december 6., péntek)

Szinte mindegyik fényfűzér veszélyes

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) a magyar családok nyugodt ünnepi készülődése érdekében rendelte el a karácsonyi fényfűzerek országos fogyasztóvédelmi vizsgálatát - az eredmények azonban nem túlzottan biztatóak.

Az ellenőrzés során az elmúlt hónapokban közel 150 ezer darab, nem biztonságos világító dísz, dekorációs eszközt vontak ki a forgalomból vagy semmisítették meg a vámhatáron - mutat rá az ITM pénteki közleménye.

A korábbi évekhez hasonlóan a fogyasztóvédelmi hatóság idén is fokozottan ellenőrzi az ünnepi időszak jellegzetes termékeit. A karácsonyi fűzerek, egyéb világító díszek, kültéri dekorációs eszközök ellenőrzése a kereskedelmi forgalomban már kapható és az országba a vámhatáron beérkező termékekre is kiterjedt.

Az ITM akkreditált laboratóriumában elvégzett vizsgálatokon november végéig 26 különböző fajtájú villamossági termék közül 21 típus bukott meg. A tárca kezdeményezésére a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal együttműködésben 30 féle vámkezelni kért díszvilágítási termékből 28, a termékbiztonsági követelményeknek nem megfelelő típust sikerült megállítani már a határon.

Keszthelyi Nikoletta fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár elmondta: a fogyasztóvédelmi hatóság levetette az üzletek polcairól a vizsgálaton megbukott termékeket, mert azok akár áramütést vagy lakástűzet is okozhatnak. Az országhatáron a vámhatósággal közösen megállított fényfűzereket pedig megsemmisítették, így azok már a boltokba sem kerülhettek be.

"Az ellenőrzött típusokból összességében csak minden nyolcadik bizonyult megfelelőnek. Az akciónak köszönhetően összesen 150 ezer darab veszélyes terméket sikerült távol tartani a magyar otthonoktól, családoktól, gyermekektől" - emelte ki Keszthelyi Nikoletta.

Az ITM műszaki laborvizsgálatán megbukott karácsonyi világító dekorációs termékek legjellemzőbb hibája a vezetékek cérnavékonyasága, nem megfelelő szigetelése, a csatlakozódugó elégtelen mérete volt. A legtöbb esetben a vezetékeket nem tehermentesítették húzás és csavarás ellen, a hiányosságok miatt a termékek áramütést okozhatnak.

Visszatérő hibaként jelentkezett még, hogy a hálózati vezeték hossza nem érte el az előírt másfél métert, a termékek vezérlő dobozainak széle éles volt, de előfordult, hogy a beltéri fényfüzért kültérre ajánlották.

A súlyos veszélyt jelentő díszvilágítási füzereket a kereskedő köteles a vásárlóktól is visszahívni. A laboratóriumban vizsgált termékfajták teljes listája és a kockázatértékelések során megállapított hiányosságok részletei itt érhetőek el. A fényfüzerek termékbiztonsági ellenőrzései decemberben is folytatódnak.

Az ITM közleménye kiemeli: a tisztességes kereskedelmi gyakorlatot folytató vállalkozásokat védi a rendszeres vizsgálatokkal, akciókkal. A fokozott hatósági jelenlét hozzájárul a magyar családok nyugodt karácsonyi készülődéséhez, az ünnepek békéjéhez és biztonságához.

A dekorációs fényfüzereket mindig olyan szaküzletben érdemes vásárolni, ahol a világítástechnikai termék működéséről szakszerű tájékoztatást adnak. A piacokon és alkalmi árusoknál felbukkanó, jelölések nélküli, bizonytalan eredetű, rossz minőségű eszközöket célszerű elkerülni. További tanácsok a tudatos és körültekintő vásárláshoz a kapcsolódó anyagokban olvashatóak.

(Magyar Hírlap 2019. december 6., péntek)

MÁIG KÍSÉRT A NAGY VILLANYKÖRTEMUTYI SZELLEME

A kaliforniai Livermore tűzoltóállomásán az egyik villanykörte 1901 óta működik. A Shelby Electric Company által gyártott izzó testesíti meg a modern ipar legnagyobb félelmét, vagyis hogy valami túl sokáig és túl jól működik, és ezért nem vesznek újat belőle az emberek. A 118 éve működő villanykörte természetesen nagyon érdekli az embereket, ezért egy ideje webkamerával is lehet nézni. Az oldalon azt írják, hogy a kamerát már többször ki kellett cserélni, mert tönkrement, viszont a körte nem adja fel.

1924. december 23-án nem azért gyűltek össze Genfben nagy elektronikai cégek vezetői, hogy kitalálják, mivel lépnek meg a munkásaikat karácsonyra, hanem hogy megegyezzenek minden idők egyik legnagyobb összeesküvéséről, a nagy villanykörtemutyiról.

A legnagyobb cégek vezérei ültek össze: a német Osram, a holland Philips, a francia Compagnie des Lampes és az amerikai General Electric's képviselői. Miközben az utcán a karácsonyi fények világítottak, ők életre hívták a Phoebus kartellt, ami alapjaiban változtatta meg a világot.

Az a jó, ha minél hamarabb újat kell venni

A Phoebus kartell titkos megállapodása szerint a szervezet a világ izzópiacának ura, mindegyikük a saját nemzeti és regionális zónájában meghatározott darabszámmal dolgozik. Közös feladatuk tűzték ki, hogy olyan villanykörteket kell készíteniük, amik rövidebb ideig bírják. Előtte az átlagos villanykörte 2000-2500 órát működtek, vagyis aránylag ritkán vettek újat az emberek. Erre a problémára álltak elő azzal a megoldással a kartell tagjai, hogy

EZEK UTÁN MAXIMUM 1000 ÓRÁT BÍRHATNAK A VILLANYKÖRTÉK.

Aki ettől eltért, azt pénzbüntetéssel sújthatták. Ezzel megalkották a tervezett elavulásfogalmát, amivel természetesen az eladások növelése volt a cél. A piacvezető villanykörtéi jobb minőségűek és nagyobb erejűek lettek, meg persze drágábbak is. Az, hogy mi a vásárló érdeke, egyáltalán nem foglalkoztatta őket, csak hogy nagyobb legyen a profitjuk.

Másfél évtizeden át, vagyis 1939-ig, a második világháború kitöréséig működött a Phoebus, és addig nem is volt semmilyen verseny a piacon, a fejlesztések sem arra irányultak, hogy az élettartam hosszabb legyen. Azóta gyakorlatilag nincs olyan cég, ami a tervezett elavulás eszméjét ne érezné valamennyire a sajátjának, és ne eszerint tervezne legalább részben a termékeit.

Mentségükre szóljon, hogy nem volt azért egyszerű életük az izzógyártóknak a 20. század elején. Az elektromosság terjedése és az olyan új típusú világítások, mint például a biciklilámpa, az autók lámpái vagy az utcai világítás, új kihívásokat és egyben új lehetőségeket jelentettek a vállalkozóknak. A lehetőségre sokan rá is ugrottak, ami miatt a verseny hatalmas lett. Viszont egyik szereplő sem tudott rendesen tervezni, legyen szó kis izzóműhelyekről vagy nagyvállalatokról. Az Osram eladásai például a megállapodás előtti években nagyot estek. 1922–23-ban 28 millió izzót adtak el Németországban, míg az előző évben 63 milliót. Nem csoda, hogy ők voltak a legnagyobb támogatói annak, hogy létrejöjjön a kartell.

Igaz, már az 1900-as évek elejétől voltak különböző szövetségek az iparban, de azok leginkább az új technológiákról szóltak, és hogy ki hogyan használhatja mások szabadalmait, illetve milyen mennyiségi korlátozásoknak kell ehhez megfelelni – de összességében ezek sem hozták azokat a sikereket, amiket a Phoebus kartell jelentett a gyártóknak.

Nekik köszönhető, hogy minden elromlik, miután lejár a garanciális időszak

Papíron teljesen ártatlanul hangzott a Phoebus koncepciója: gyakorlatilag egy olyan szervezet volt, mintha szövetségbe tömörültek volna az izzógyártók, hogy a gyártókapacitásaik ésszerű kihasználásával magas színvonalú termékeket állítsanak elő, és ezzel is biztosítsák, hogy az villanykörték, lámpák hatékonyan és megbízhatóan szolgálják a fogyasztók igényeit. Ez az alapvetés az összes izzóra kiterjedt, nem csak a villanykörtékre, de például a melegítőlámpákra és az orvosi lámpákra is. Ehhez az eszmeiséghez több cég is csatlakozott, többek között a magyar Tungsram is. Papíron a terveik között szerepelt az is, hogy megosztják egymással a szabadalmakat és a tudásukat, és hogy olyan technológiákat fejlesztenek ki közösen, amik hosszútávú megoldást jelentenek az iparágnak. Azt persze nem taglalták, hogy itt elsősorban nem arra gondolnak, hogy sokáig működjön az izzó, hanem hogy például ne jelenjenek meg folyton újabb foglalatok, amikkel nem kompatibilisek a régi izzók.

AZ E26/27 FOGLALAT PÉLDÁUL 1880 ÓTA, EDISON AJÁNLÁSA ÓTA VÁLTOZATLAN.

Az 1000 órás működést azért volt nehéz elérni, mert itt nem arról volt szó, hogy rossz minőségű villanykörtét kell gyártani, ami hamar tönkremegy. A cél az volt, hogy úgy tűnjön a vásárlóknak, magas minőségű, jó fényerejű és megbízható villanykörtét vettek, ami 1000 órát, vagy megközelítőleg annyit kibír. Más magyarázatok szerint az 1000 órára csökkentett üzemidőre elsősorban az alacsonyabb fogyasztás miatt volt szükség.

Azt már nem kell tudniuk, hogy alapesetben kétszer ennyit is bírt volna. Abban viszont nagyon következetesek voltak a kartell tagjai, hogy nemcsak akkor büntettek ha, túl sokáig bírta az izzó, de akkor is, ha túl gyorsan kieggett, illetve ha valaki túllépte a mennyiségi korlátozást. Sőt, a Phoebus rendszeresen be is vizsgálta a termékeket, hogy egészen biztosak legyenek abban, hogy az esetleges kilengések csak a véletlen művei, és nem próbálkozik meg valaki azzal, hogy titokban tartósabb izzókat gyárt.

A kartell sikeresen működött, és a következő években drasztikusan csökkent az izzók élettartama. A fejlesztéseik és a kutatóik munkája pedig csak arra korlátozódott, hogyan lehet még pontosabban megközelíteni az ezer órás élettartamot.

Bár a Tokyo Electric tagja szintén volt a szerveződésnek, arra semmilyen ráhatásuk nem volt, hogy a kisebb gyártók milyen izzókat állítsanak elő. Azok pedig elkezdtek olcsóbb és hasonló tudással rendelkező villanykörteket árulni. Mivel a japánok ragaszkodtak a minőségi termékekhez, ott nem is értek el nagyobb sikereket. Az európaiak viszont kísérletezőbb kedvűek voltak, szívesebben maradtak a szinte azonos tudású, de olcsóbb égőknél. Később megjelentek a belső viták és küzdelmek is, ahogy minden kartell életében, de a Phoebus vesztét mégsem ez, hanem a második világháború okozta.

(Index 2019. december 6., péntek)

Mindent visznek a számlabetétek

Tovább növekszik a lakossági folyószámlákon lekötés nélkül tartott pénzek aránya, miközben a betétállomány új csúcsokat ostromol. A szuperállampapír megjelenésének csak az első nyári hónapban volt igazán jelentős hatása.

Visszafogottan hat a lakossági betétek növekedésére a Magyar Állampapír Plusz, miközben a látra szóló és folyószámlabetétek aránya folyamatosan emelkedik az állományon belül – derül ki a Magyar Nemzeti Bank (MNB) adataiból. Ezek szerint októberben a betéti szerződések tranzakciós egyenlege 174,7 milliárd forint pluszt mutatott, vagyis a lakossági ügyfelek jóval több pénzt helyeztek el a számláikon, mint amennyit kivettek.

Tehát a betétekből változatlanul kevés pénz áramolhat a lakossági szuperállampapírba, igaz, egy hónappal korábban még 1,3 milliárdos mínuszt mutatott a tranzakciók egyenlege. A MÁP Plusz hatása egyébként csak a bevezetésének hónapjában, júniusban volt drasztikus a lakossági betéteknél,

akkor 225,2 milliárdos mínuszt mutatott a tranzakciók egyenlege.

A lakossági betétek állománya közben hónapról hónapra újabb rekordokat dönt: az MNB adatai szerint októberben már 8882,2 milliárd forintot ért el, ami 7,4 százalékos növekedés 2018 tizedik hónapjához képest.

A stabil növekedéssel párhuzamosan folyamatosan emelkedik a látra szóló és folyószámlabetétek aránya is a lakossági portfólióban:

ezek összege az október végéig számolt egy év alatt majdnem 13 százalékkal, 6446,8 milliárd forintra emelkedett,

így az arányuk már 72,6 százalékos az összes betéten belül. (Egy évvel korábban még 70 százalék alatt maradt a lekötetlen számlapénzek aránya a lakossági betéteknél, öt évvel ezelőtt pedig még csak valamivel 38 százalék fölött járt.)

A folyószámlabetétek fokozatos, de gyors tértnyerésének – nem meglepő módon – az éven belüli futamidőre lekötött betétek a legnagyobb vesztesei: ezek mennyisége egy év alatt majdnem 15 százalékkal, 1300 milliárd forint körülire csökkent, így az arányuk már nem éri el a 15 százalékot sem a betéti portfólióban.

(VG 2019. december 6., péntek)

Az EU legnagyobb egészségügyi problémájának oka: az emberi butaság

Komoly gondot okoz Európában az oltásellenesség, de Európa szegényebb területein, így Magyarországon is a szegény helyeken élők rossz orvosi ellátottsága és a zsebből fizetett kiadások magas aránya is sok bajt okoz – derül ki az Európai Bizottság egészségügyi felméréséből.

Mintha a magyarok direkt arra hajtanának, hogy mielőbb meghaljanak – így foglaltuk össze nemrég az Európai Bizottság felmérését az ország egészségügyi helyzetéről.

A kutatás nyilvánosságra hozatala után az Európai Bizottság budapesti képviselőjén is bemutatták, mire jutottak az EU és Magyarország egészségügyének vizsgálatánál.

A jelentésből, valamint Federico Pratellesi – aki az Európai Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóságának szakreferense – előadásából arra juthattunk, hogy a kontinens egyik legnagyobb egészségügyi problémáját az emberi butaság okozza: egyre több európai hisz abban, hogy a védőoltásoknak nincs értelmük.

Az emberek 10 százaléka úgy gondolja, hogy az oltás nem fontos,

17,9 százalék hisz abban, hogy nem biztonságos,

13,5 százalék pedig úgy gondolja, hogy az oltás nem hatékony.

Az EU-polgárok 48 százaléka abban a tévhitben él, hogy az oltásoknak gyakran vannak súlyos mellékhatásai,

29 százalék pedig azt hiszi, szintén tévesen, hogy az oltások csak a gyerekeknek fontosak, a felnőtteknek nem.

Így aztán egyre több olyan betegség terjed Európában, amely megakadályozható lett volna védőoltással. Magyarország ezen a ponton nagy dicséretet kapott, nálunk a lakosság beoltottságával nincs gond, például azon öt ország közé tartozunk, ahol a gyerekek MMR-oltottsága elég magas arányú ahhoz, hogy ne kelljen senkinek sem himlőtől, mumpsztól vagy rubeolától félnie (rajtunk kívül Portugália, Szlovákia, Málta és Svédország áll teljesen jól ebben a kérdésben.) Sőt, a gyerekkori oltásokban 99 százalékos a lefedettség, ami számunkra nem nagy meglepetés, mivel ezek kötelezőek, de más országoknál egyáltalán nem ilyen egyértelmű, hogy a kicsik megkapják az injekciót – és izgalmas kérdés, mit csinált az a maradék 1 százalék, ha egyszer kötelező. A nem kötelező, influenza elleni oltottság viszont csak 27 százalékos, alig több mint a fele az uniós arálynak.

A felmérésben egy négyes skálán mérték, mennyire jók az emberek ismeretei az oltásokról.

A 4-es maximumértéket egy ország sem érte el, a legjobb lett 3-mal Hollandia és Svédország, a legrosszabb 1,7-tel Ciprus és Bulgária. Az EU-átlag 2,2, aminél egy kicsivel jobb a magyarok 2,3-as értéke.

Pedig a magyarok kimondottan sok dolgot szeretnének megtudni az egészségükről. Már abban is az EU legérdeklődőbb népei közé tartozunk, hogy a diplomás magyarok több mint 80 százaléka keres az interneten egészségügyi információkat, de abban, hogy a nem felsőfokú végzettségűek kétharmada is utánaolvas egészségügyi témáknak, kiemelkedően jól állunk. Az már más kérdés, hogy mit találnak az emberek a neten az egészségügyről, és mennyire hagyatkoznak erre az orvosi szakvélemény helyett.

A jelentés azt is megállapította: a magyarok az összes egészségügyi kiadás nagyjából negyedét nem a tb-befizetésekből vagy más állami támogatással fizetik, hanem saját zsebből, amikor orvoshoz mennek. Ez majdnem a duplája az EU-átlagnak. Ráadásul míg a gazdagabb országokban a fogászati kezelésekre és más, államilag nem támogatott orvosi beavatkozásra megy el a zsebből fizetett pénzek nagy része, nálunk inkább gyógyszert vesznek belőle.

Az EU legnagyobb részén problémát jelent, hogy az elmaradottabb, a nagyvárosoktól földrajzilag is távoli vidéki területeken sok ember nem jut hozzá megfelelő orvosi ellátáshoz. Nem kivétel ez alól Magyarország sem. Az sem nagyon vigasztalhatja az érintetteket, hogy nem sok ország van Európa más részein sem, ahol a legeldugottabb, hátrányos helyzetű

területek lakosai is hozzájutnak ugyanahhoz az ellátáshoz, mint a nagyvárosiak: csak Spanyolország, Görögország, Nagy-Britannia, Írország, Svédország, Belgium, Ciprus, Szlovénia és Málta áll teljesen jól e tekintetben.

Ami az egészségügy emberállományát illeti: Magyarország azok közé tartozik, ahol baj van. Az orvosok és a nővérek, más egészségügyi dolgozók lakossághoz viszonyított számában is rosszabbul állunk az EU-átlagnál.

A jelentés különállóan Magyarországgal foglalkozó részét korábban már bemutattuk, ennek a legfontosabb megállapításai a következők voltak:

2017-ben az összes magyarországi haláleset 28 százalékát az egészségtelen étrend okozta, az aktív és passzív dohányzás a halálesetek 21 százalékáért volt felelős.

12 ezren (10%) haltak meg az alkohol miatt, ami az egyik legmagasabb arány az EU-ban, a 15 évesnél idősebb magyarok ötöde túlsúlyos.

Hat év alatt 5500 orvos hagyta el Magyarországot.

2014 és 2020 között a magyar egészségügyi rendszer az erre szánt uniós alapok legnagyobb kedvezményezettje, ebben az időszakban hazánk 483 millió euró támogatást kap az Európai Uniótól.

Krónikusan alulfinanszírozott a rendszer, az egy főre jutó, egészségügyi ellátásra fordított kiadások évi 490 ezer forintot tesznek ki, ami a legalacsonyabbak között van az EU-ban.

Csak 2016-ban 30 000 halálesetet lehetett volna elkerülni hatékonyabb megelőzéssel, további 16 000 halálesetet pedig eredményesebb és időben nyújtott egészségügyi ellátással.

Végző soron sokat elmond egy állam egészségügyi helyzetéről, hogy mekkora a születéskor várható élettartam. Az EU egészében ez a 2017-ben születetteknél 80,9 év, Magyarországon 76. A magyar adatnál csak négy országban alacsonyabb a várható élettartam: Litvániában, Romániában, Lettországon és Bulgáriában. Ezzel a néhány országgal együtt látványosan lehúzzuk az EU-átlagot, pedig 20 olyan ország is van, ahol 81-83 évre számíthatnak átlagosan az emberek. Vagyis főleg Nyugat- és Észak-Európában egyre nagyobb a valószínűsége annak, hogy a mostani kisbabák még élni fognak a XXII. században is, főleg akkor, ha a szüleik elhiszik, hogy az oltásokat megéri beadni.

(HVG 2019. december 6., péntek)

Elegük van a MÁV-ból, és arra biztatnak, senki ne vegyen jegyet a vonatkések miatt

Lázba hozta az Elegem van a MÁV-ból Facebook-csoportot egy nemrég született bírósági ítélet, amely kimondta, hogy a bliccelés nem bűncselekmény. A hír felerősítette azokat a hangokat, amelyek szerint a MÁV-ot nemfizetéssel kellene lépéskényszerbe hozni, hogy javítsák a szolgáltatás minőségét.

ilyen f*s szolgáltatás ellenében NEM kell megvenni a jegyet, sem a bérletet!

Időről időre felbukkannak az ehhez hasonló posztok, amelyek arra biztatnak, hogy az utasok ne fizessenek azokon a járatokon, ahol folyton késnek a vonatok, mint például a budapesti elővárosi közlekedésben.

a tüntetés édes kevés, drasztikus megoldás kellene, mondjuk hogy nem vesszük meg a jegyet/bérletet. Ha csak egy ember csinálja, megbüntetik, haszna nincs. De ha a tömeg lázadna? Ha például 40 százalék merné meglépni, hogy nem vesz jegyet/bérletet? Talán az már tényleges jelzés lenne...

Utánajártunk, mit kockáztatnának a nemfizetők és be lehetne-e dönteni az állami vasúttársaságot ilyesfajta polgári engedetlenségi kezdeményezéssel.

A bliccelés soha nem volt bűncselekmény

A lavinát az indította el, hogy a Nagykáta Járásbíróság év elején hozott egy döntést, amelyben folytatólagos csalásban bűnösnek mondott ki egy évek óta, rendszeresen bliccelő férfit. Aztán olyan történt, ami elég ritkán fordul elő, a Pest Megyei Főügyészség indítványozta a vádlott felmentését – tudtuk meg a Budapest Környéki Törvényszék sajtószóvivőjétől, Kenese Attilától. Másodfokon pedig a bíróság felülbírálta az elsőfokú ítéletet, kimondva, hogy a bliccelés nem bűncselekmény.

A levezetés szerint a bliccelő a személyszállítási üzletág szabályzatát szegte meg, nem követett el csalást. Amit tett, az polgári jogi és nem büntető jogi kategória – nem szabálysértés, nem bűncselekmény, ezért börtönbüntetés sem szabható ki miatta. Az ítélet jogerős. A MÁV ettől függetlenül polgári jogi úton érvényesítheti a meg nem fizetett díjakra és pótdíjakra vonatkozó követeléseit.

Kenese Attila azt is mondta, a bliccelés sohasem volt bűncselekmény, nem volt ilyen büntetőjogi kategória. És eddig az sem fordult elő, hogy vonaljegy hiánya miatt bárki is büntető bíróság elé került volna. Valószínűleg a mennyiség, a 760 bliccelés miatt lett a konkrét esetről bírósági ügy. Hozzátette, vannak azért olyan utazási kihágások is, amelyek bűncselekménynek számíthatnak, ilyen például a bérlethamisítás, ami hamis magánokirat felhasználásának vétsége.

A bírói gyakorlat szerint egyébként a szolgáltatás ellenértéke kárként akkor jelenhet meg, ha egyedi szolgáltatásról van szó. Például ha a taxi-, vagy szállodai megrendelésnél, gépjárműbérletnél valaki megtevéstően viselkedik, nem fizeti ki a díjat, eltulajdonítja a bérelt autót, vagy csak tovább használja sajátjaként, ez lehet akár csalás, jármű önkényes elvétele vagy más bűncselekmény is.

Ám ha többen veszik igénybe az adott szolgáltatást, mint a vasúti, vagy buszos utazásnál, ha nem az adott személy miatt történik meg a szolgáltatás, akkor nem lehet megtevéstő csalásról beszélni. Márpedig a vonat vagy a busz akkor is elindul, ha valaki nem vesz jegyet. A másodfokú bíróság szerint valahol ott van a választóvonal bűncselekmény és nem bűncselekmény között, hogy egyedi, vagy tömeges szolgáltatásról van-e szó.

A MÁV mindent be fog vetni a behajtáshoz

Beszédes volt, hogy miután a másodfokú bíróság ítélete napvilágot látott, a MÁV gyorsan közleményt adott ki, hangoztatva, hogy ha nem is bűncselekmény a bliccelés, attól még polgári úton minden eszközzel be fogják hajtani a tartozásokat. Rákérdeztünk ezért, mennyire érzik úgy, hogy az ítélet gyengítette a MÁV pozícióit. Válaszuk szerint ilyesmiről nincs szó, mivel az ítélet nem érinti a követelések polgári jogi behajthatóságát. Csak arról szól, hogy a bliccelés (amennyiben az utas az utasleadási lapot aláírja, de például nem hamisít okiratot – jegyet, bérletet, igazolványt) nem minősül csalásnak, és nem arról, hogy a MÁV-START polgári jogi követelése jogszerűtlen lenne.

Megismételték, a rendelkezésre álló összes polgári jogi eszközt – ideértve különösen a fizetési meghagyásos eljárás, polgári peres eljárás és végrehajtási eljárás megindítását – felhasználják a nemfizető utasokkal szembeni igényérvényesítésnél.

Más kérdés, mennyire hatékonyak ezek az eszközök, korábbi cikkek szerint nem túlságosan, és a jelenlegi számok sem túl fényesek.

2019. szeptemberben követeléseik összértéke mintegy 300 ezer kiszabott bírság alapján 5,8 milliárd forint volt.

2014-2018 között mintegy 93 ezer utassal szemben 288 ezer esetben léptek fel jegy nélküli utazás vagy egyéb vasúti szabályszegés miatt. A felszámított bírságok értéke hozzávetőleg 2,9 milliárd forint volt, ebből 2018 végéig 331 millió forintot sikerült behajtani.

A jogi követelésbehajtást, végrehajtások indítását 2017-től pörgették fel. Több mint 19 ezer követelést adtak át külsős behajtónak, ebből 800 fizetési meghagyásos, 7300 végrehajtási szakban van.

A MÁV-START saját erőforrással pedig több mint 1000 követelésnél kezdeményeztek jogi eljárást.

Megjegyezték, hogy a jogi eljárásoknál többnyire hosszú az átfutási idő, így eredmények csak hosszabb időt elteltét követően várhatók. Viszont a végrehajtók nagy hatékonysággal járnak el olyan esetekben, ahol a bliccelőknek van letiltható jövedelme, illetve lefoglalható ingatlanvagyon.

Mivel jár a bliccelés? Hogyan próbál rávenni a MÁV a fizetésre?

A bliccelők emelt összegű pótdíj megfizetése mellett válthatják meg a járatokon a jegyüket. A pótdíj összege a vonaton 2600 forint, míg utólagosan fizetve 8000 forint. Amennyiben a bliccelő a bírságot nem fizeti meg 30 napon belül, úgy már 12 000 forintos pótdíjat kell lerónia, ami tovább nőhet a követeléskezelési- és postaköltséggel, illetve a késedelmi kamattal.

A MÁV-START munkatársai telefonhívásokkal, levélkampányokkal, SMS-ekkel szólítják fel az adósokat és ösztönzik őket együttműködésre. A vasúttársaságban van amúgy rugalmasság is, egyedi fizetési konstrukciót, részletfizetést, fizetési halasztást is kaphatnak a bliccelők, ha szeretnék rendezni tartozásukat. Hangsúlyozták, egyre több bliccelő rendezi tartozását, amit mutat, hogy tavalyelőtt 63 millió forint folyt be a vasút kasszájába a kiszabott bírságokból, tavaly ez a szám már megközelítette a 100 millió forintot.

A büntetést letilthatják a fizetésből

A MÁV-ot kritizáló közösségi médiacsoportokban időről időre felvetődik, hogy amíg rendszeresen késnek a vonatok, addig nem kellene fizetni a gyenge szolgáltatásért. Olaj volt a tűzre a már említett másodfokú bírósági döntés, mintha hitelesítené a felvetést. Persze az, hogy nem bűncselekmény a bliccelés, még nem azt jelenti azt, hogy helyes lenne jegyet nem venni. Valahogy úgy, mint ahogy a megcsalás, vagy a tartozás meg nem fizetése sem bűncselekmény, de erkölcsileg elítélhető.

Visszatérve a MÁV-büntető ötletre, hogy senki ne fizessen, eddig nem lett belőle semmi, mert ha dühösek is az emberek, ezt mégsem lépik meg tömegesen, legfeljebb az ilyen tartalmú posztokig reszkíroznak. De mi lenne, ha tiltakozásul tényleg senki nem venne jegyet? Kenese Attila leszögezte,

akit elkap a kalauz jegy nélkül, arra ki fogják vetni a pótdíjat, és ha nem fizet, azzal szemben fizetési meghagyást kérhetnek vagy polgári pert is indíthatnak, végül végrehajtást kérhetnek ellene, letilthatják a fizetéséből a tartozást.

Ezek szerint az engedetlenségből bliccelőket börtön ugyan nem fenyegetné, de ettől még a pótdíjat követelhetné a vasúttársaság. Az eddigi behajtási hatékonyság adatait nézve sokan jó eséllyel megúsznák a pótdíjfizetést, és ha az utasok komolyan vennék a fenyegetést, az nehéz helyzetbe hozhatná a vasúttársaságot.

(24.hu 2019. december 6., péntek)

Berobbant a karácsonyi szezon – ezekre érdemes figyelniük

Beköszöntött a december és ezzel újra el is jött a karácsonyi dömping ideje. Újra aktuális tehát leporolnunk azt a témát, hogy melyek azok a karácsonyi kellékek, amelyek esetében érdemes azok környezetre gyakorolt negatív hatásaira is gondolnunk. E heti bejegyzésünk célja, hogy tisztán lássuk, hogy a karácsony elengedhetetlen kiegészítőinek – mint például a

csomagolópapír, vagy a fényfüzerek – túlzott használata milyen károkat okoz környezetünknek.

Egyszer használatos fenyőfa

A karácsonyfa állításának egészen a 19. század óta komoly hagyománya van. Magyarországon évente átlagosan 2-2,2 millió fenyőfát értékesítenek, ezekből az import 500-600 ezer darab is lehet. Korábban többször írtunk már arról, hogy jó alternatíva lehet a műfenyő is, mostanában ugyanakkor egy új lehetőség, a karácsonyfa bérlés is kezd elterjedni. Az elsőre talán furcsának hangzó kezdeményezés fenntarthatósági szempontból érdekes és hasznos megoldás lehet, hiszen így csökkenhet az „egyszer használatos” fenyőfák száma. Magyarországon a 2000-es évek elején kezdett elterjedni a kezdeményezés és bár viszonylag még kevesen ismerik ezt a lehetőséget, napjainkban egyre több árusnál és kertészetben választhatjuk ezt a megoldást.

Becsomagoljuk a bolygót is

Általánosságban a legtöbb iparágra igaz, hogy a karácsonyi időszakban megugrik a fogyasztás, de nézzük ezt most kifejezetten a karácsonyi csomagolópapírok szempontjából. Ezek rendkívül kelendők, az ünnepek miatt átlagosan 10-15 százalékkal is megnőhet az átlagos papírfogyasztás. Az Italos Karton Környezetvédelmi Egyesülés 2014-ben készült felmérése szerint évente fejenként nagyjából 95 kilogramm papírhulladékot termelnek a magyarok, melynek fele a csomagolásból származik. Az Egyesült Királyságban pedig annyi csomagolópapír fogy decemberben, hogy kilencszer lehetne az Egyenlítő, „körbetekerni”. Szerencsére kezdenek elterjedni az újrahasznosított csomagolópapírok, illetve az ajándéktáskák is jó alternatívák lehetnek, hiszen azokat a következő évben is feltudjuk használni.

Fényárban úszik az ünnep

Fenntarthatósági szempontból nem mehetünk el amellett sem, hogy az utóbbi években nagy divattá vált a házak, lakások fényfüzérrel való feldíszítése. A NASA 2014-ben publikált adatai szerint olyannyira elterjedtek a karácsonyi díszvilágítások, hogy azok már az űrből is látszanak. A NASA 70 amerikai nagyvárost vizsgált 2012 és 2013 között. Az adatok láttán jöttek rá, hogy a karácsony közelsége milyen mértékben pörgeti föl az energiafogyasztást. A különbség főleg a kertvárosokban volt látványos, ahol akár 30-50 százalékkal is világosabb volt, mint az év más napjain, míg a belvárosoknál ez az érték csak 20-30 százalék volt. Az elemzéskor egyébként kiszűrték a többi fényforrást, például a holdfényt, a légkör fényvisszaverő részecskéit és a felhőket, hogy izolálják a Földről érkező fényeket. A kapott adatok szerint a bolygó nagyjából Black Friday környékén kezd felragyogni, a fényár pedig az év végére éri el a csúcspontját.

A Mikulás sem környezetbarát

A heti bejegyzés végére egy megmosolyogtató statisztikát hoztunk olvasóinknak, amely szerint bizony a Mikulás karácsonyi tevékenysége sem túl fenntartható. Egy éjszaka alatt ugyanis a számítások szerint 196 millió kilométert tesz meg és ezzel 67,9 millió tonna széndioxidot bocsát ki. Ennek legnagyobb részét, egészen pontosan 98 százalékát az ajándékok teszik ki, ezt követi az ajándékgyár 980 000 tonnával. Bronzérmes a már fentebb is említett csomagolópapír 284 493 tonnával, majd a felhasznált szén 231 702 tonnával.

Berobbant a karácsonyi szezon – ezekre érdemes figyelniünk

(Chikansplanet 2019. december 6., péntek)

Ki jár igazán jól a fővárosi dugódíjjal?

A fővárosi forgalomcsillapítás és az ingázók tömegközlekedésre terelésének terve több évtizedes múltra tekinthet vissza, de csak elvétve születtek részleges intézkedések. Pedig - ha nem is feltétlenül a dugódíj, de - a forgalomcsillapítás és több sétáló utca kialakítása hosszú távon növelhetné a zöldfelületek arányát, jótékony hatással lehetne a levegőminőségre, összességében növelhetné az életminőséget, és nem utolsósorban az ingatlanárakat is - véli az OTP Ingatlanpont.

A fővárosi dugódíj terve több évtizede kerül újra meg újra napirendre, megítélése pedig igen ellentmondásos. A fővárosi közúti forgalom az elmúlt években erősen megnőtt, részben azért, mert 2012-2018 között a KSH adatai szerint Budapesten és Pest megyében 200 ezerrel nőtt a regisztrált autók száma.

Egy nemzetközi kutatás szerint Budapesten az autósok tavaly 162 órát, vagyis majdnem egy hetet töltöttek dugóban, amely ráadásul 11 százalékkal több az egy évvel korábinál. Nem vitás, hogy az emelkedő forgalom, a lég- és zajszennyezés, valamint a rengeteg parkolásra használt köztér - amely sok esetben korábban zöldfelület volt- nagymértékben rontja a fővárosiak életminőségét, ám a megoldás komplex fejlesztéseket és intézkedéseket kíván.

A forgalomcsillapítás igénye nem csak Budapest egészén, hanem kisebb területek, városrészek felújításakor, rehabilitációjakor is felmerül, a városfejlesztés egyik fontos szempontjává vált. Számtalan példa akad, ahol a fejlesztéseknél kiemelt szerepet kapott a gyalogos, kerékpáros forgalom erősítése vagy a tömegközlekedés előtérbe helyezése. Lassan 10 éves például a XI. kerületi komplex Kulturális városközpont projekt a Bartók Béla út mentén, amelynek ez volt az egyik alapvető célkitűzése.

Ott, ahol forgalomcsillapítás, sőt akár az autós forgalom teljes kizárása megtörténik, néhány év alatt jelentős ingatlanár emelkedés tapasztalható. Az utóbbi években sétálóutcává alakított területek, mint például a II. kerületi Lövház utca, szinte már fogalomná váltak az ingatlanhirdetésekben, viszonyítási pontként jelölik meg a hirdetők. Az, hogy egy-egy utcát sikeresen lezárnak az autós forgalom elől, majd közösségi térré alakítanak, a környező utcákat is még keresettebbé teszik - állapította meg Valkó Dávid, az OTP Ingatlanpont vezető elemzője.

A Lövház utcai fejlesztés óta eltelt 10 évben az adott útszakaszon a kerületi átlagnál 70, az adott irányítózám-körzeténél 40 százalékponttal gyorsabban, összesen 170 százalékkal nőttek (azaz csaknem megháromszorozódtak) a négyzetméterárak, úgy, hogy újjépítésű projekt igen kevés van a környéken.

Pesten is több példa van egy-egy rehabilitált, forgalomcsökkentett városrész felfutó ingatlanpiacára - elég a ferencvárosi Mester utca környékére vagy a józsefvárosi Corvin-negyedre gondolni, ahol a közel 10 éve tartó átfogó közterületi rehabilitációnak is köszönhetően a kerületi átlagnál nagyobb kereslet- és árnövekedés volt tapasztalható.

Budapest vagy akár csak a belváros autós forgalmának csillapítása természetesen jóval nagyobb feladat, mint egy néhány utca által határolt terület rehabilitációja, ezért csak komplex és kompromisszumos megoldás képzelhető el - tette hozzá Valkó Dávid. A korábbi példák alapján azonban, alacsonyabb gépjárműforgalommal, szélesebb járdákkal, és kevesebb parkolóval még keresettebbé válhatnak az érintett ingatlanok.

(napi.hu 2019. december 6., péntek)

A Facebookra szabta ki története legnagyobb bírságát a GVH

Jogsértést követett el a Facebook.

Jogsértést követett el a Facebook, amikor ingyenesként hirdette szolgáltatását nyitóoldalán és Súlyközpontjában - közölte a Gazdasági Versenyhivatal. A fogyasztóknak ugyan valóban nem kellett díjat fizetniük a szolgáltatás igénybevételéért, de felhasználói aktivitásukkal és adataikkal üzleti hasznot hajtottak a vállalkozásnak és így fizettek a szolgáltatásért. A GVH történetének legnagyobb, fogyasztóvédelmi ügyben kiszabott bírságát, 1,2 milliárd forintot szabott ki a vállalkozásra. A Facebook üzleti modelljének lényege, hogy az oldalon megosztott tartalmakkal magához vonzza a fogyasztókat, akiknek érdeklődéséről, viselkedéséről, vásárlási szokásairól részletes adatokat gyűjt. Ezen adatok birtokában célzott reklámozási lehetőséget értékesít üzleti ügyfelei részére, a reklámokat pedig a posztok között elhelyezve juttatja el a fogyasztókhoz. A hivatal álláspontja szerint a regisztrációs oldalon megjelenített "Ingyenes és bárki csatlakozhat", "Ingyenes és az is marad" üzenetek elterelik a fogyasztó figyelmét az általa vállalt ellentételezésről - azaz adatainak átadásáról, terjedelméről és ezek következményeiről. A megfélemlítőnek talált állítások a nyitóoldalán 2010 januárjától 2019. augusztus 12-ig, a Súlyközpontban 2019. október 23-ig voltak láthatók. A GVH úgy ítélte meg, hogy az ingyenesség üzenete zavart kelthet a fogyasztókban mind a használattal járó felelősség, mind a szerződéses kötelezettségek tekintetében, hiszen kockázatmentességet, kötelezettség nélkülséget sugall, miközben több szintű - ráadásul a kezelt és a felhasznált adatok összetettsége miatt nem is egészen átlátható - felhasználói elköteleződés áll mögötte. Fotó: LOIC VANCE / AFP Számos fogyasztó nincs tisztában az általa átadott adatok kiterjedésével vagy értékével, és jellemzően az online platformok általános szerződési feltételeit sem olvassa. A versenyhatóság meggyőződése, hogy rövidebb és hosszabb távon is káros az üzleti döntésekre, és így egyes gazdasági reálfolyamatokra nézve is, ha a fogyasztók azt hiszik, hogy egy szolgáltatást ellentételezés nélkül, kockázatmentesen használhatnak. A hatóság a bírság meghatározásakor a Facebook Ireland Ltd. magyarországi hirdetési bevételeinek csak egy részéből indult ki, és figyelemmel volt arra is, hogy a vállalkozás a versenyfelügyeleti eljárás során globálisan módosította a vizsgált nyitóoldali, ingyenességre vonatkozó szövegeit, továbbá a Súlyközpont kifogásolt tartalmát. A GVH megjegyzi, hogy az Egyesült Államokban és Európában egyaránt születtek hasonló döntések a Facebook magatartásával összefüggésben. 2019 áprilisában az Európai Bizottság és tagállami fogyasztóvédelmi hatóságok nyomására a Facebook frissítette felhasználási feltételeit és szolgáltatásait. Az új feltételekből egyértelműen kiderül, hogy a vállalat miként használja fel a közösségi oldalra bejelentkezők adatait profilalkotási tevékenységek és a vállalat finanszírozását szolgáló célzott hirdetések megjelenítéséhez. Rengeteg értékes ingyenes online szolgáltatás elérhető, de nem létezik ingyen ebéd. Ezekért a szolgáltatásokért is fizetünk - ha készpénzben nem is, az adatainkkal. Az elvárás, hogy a dolgok az interneten természetből fogva ingyenesek, segít elaltatni a gyanúkat, úgyhogy belementünk egy Faust alkuba - és hogy megspóroljunk pár fillért ma, elfogadtunk egy bizonytalan és korlátlan kockázatot a jövőre nézve - mondta Margrethe Vestager, az Európai Bizottság digitális korszakért felelős ügyvezető alelnöke csütörtökön, az Internets of the World konferencián Koppenhágában. A - VG

[Eredeti](#)

(vg.hu, 2019. december 06., péntek)

Hatból négy égősor volt veszélyes

SOMOGY Évek óta visszatérő jelenség, hogy az ünnepek előtt az üzletekben megjelennek olyan karácsonyfa égősorok, amelyek nagy bajt is okozhatnak lakásunkban. Somogyban hat mintából négyféle terméknél mutatták ki, hogy az áru tűz- és balesetveszélyes, ezért azonnal megtiltották forgalmazásukat.

Megrázó: hatból négy égősor életveszélyes

Az idén is találtak életveszélyes karácsonyfa égősorokat a megyénkben. A nagy bevásárlóközpontokban és a karácsonyi vásárokon végez kiemelt ellenőrzéseket a somogyi fogyasztóvédelmi hatóság az ünnepek előtt.

SOMOGY Fontos a családok nyugodt és biztonságos ünnepi készülődéséhez, hogy ilyenkor a fogyasztóvédők járják a bevásárlóközpontokat és a vásárokat, ez történik most a megyénkben is az utóbbi hetekben. A sokéves tapasztalatok szerint az üzletek jelentős része karácsony előtt megpróbál megfelelni a jogszabályi előírásoknak, a megnövekedett forgalom ellenére is, azonban kisebb súlyú jogsértések előfordulnak, közölte a szerkesztőségünknek megküldött válaszában a Somogy Megyei Kormányhivatal. Kiemelkedően súlyos, gyakori jogsértést azonban nem tapasztaltak az élelmiszer- és ruházati üzletek esetében 2019-ben.

Ahogy korábban, természetesen az idén is ellenőrzik a karácsonyi fényfüzéreket forgalmazásának körülményeit. Mint írták, sajnos évek óta visszatérő jelenség, hogy az ünnepek előtt az üzletekben megjelennek olyan karácsonyfa égősorok, amelyek a laboratóriumi vizsgálatok után tűz- és balesetveszélyesnek bizonyulnak.

Az idei ellenőrzéseken hat termékből vett mintát a hatóság az üzletekben annak megállapítása érdekében, hogy ezek a fényfüzerek biztonságosan használhatók-e. Négyféle termék esetében azonban a laborvizsgálat kimutatta, hogy az áru tűz- és balesetveszélyes, ezért a forgalmazásukat megtiltották. A megyei kormányhivatal fogyasztóvédelmi szakemberei azt hangsúlyozzák, hogy a vásárlók lehetőleg szaküzletekben vásároljanak hasonló termékeket, ezzel elkerülhetik, hogy a biztonságukat veszélyeztető árucikket vegyenek gyanútlanul.

Érdemes figyelni a bevásárláskor

A vevők őrizzék meg az összes, vásárlást bizonyító blokkot, nyugtát, számlát, hiszen a reklamációkat a kereskedő csak ezek alapján köteles kezelni. Fizetéskor ellenőrizzék, hogy a nyugtán valóban a termék vásárlása során meghirdetett vételár, valamint megfelelő darabszám szerepel-e. Ha eltérést tapasztalnak, azt a pénztárnál jelezzék. Amennyiben több eladási árat tüntettek fel egy termékre az üzletben, a kereskedő minden esetben az alacsonyabb felszámítására kötelezhető. Érdemes érdeklődni a visszavásárlás, kicserélés feltételeiről még a vásárlás előtt. Élelmiszer beszerzésekor ajánlatos ellenőrizni a minőségmegőrzési vagy a fogyaszthatósági idő lejártát.

Internetes vásárláskor is ügyelni kell

Internetes vásárlás esetén a fogyasztó a termék kézhezvételétől számított 14 napon belül indoklás nélkül elállhat a vásárlástól, akár kifogástalan minőségű termék esetében is. Az elállási szándékot már a termék átvétele előtt is be lehet jelenteni, akár a csomag megjöttékor. Amennyiben a fogyasztó a terméket átveszi, úgy elállás esetén a termék visszaküldésének költsége őt terheli. Az internetes vásárlás előtt a fogyasztónak érdemes a honlapon olyan információkat keresni, amelyből kiderül, mely országban található a vállalkozás székhelye. Magyar nyelvű webáruház esetén is előfordulhat, hogy a kereskedésnek Magyarországon semmilyen üzlete, telephelye sincs, ahol a fogyasztó személyesen érvényesíthetné a jogait.

Laboratóriumokban vizsgálták meg az ellenőrzött somogyi égősorokat, sajnos nagy százalékban találtak veszélyes díszvilágítást

Kovács Gábor gabor2.kovacs@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2019. december 07., szombat, 1+5. oldal)

Nébih: Bővült a sertéspestis miatti fertőzött terület Pest megyében

A korábban fertőzötté vált Pest megyei zárt vadaskert közvetlen közelében igazolta az afrikai sertéspestis (ASP) jelenlétét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) laboratóriuma, a vírust két elhullott vaddisznóból mutatta ki a hatóság.

A Nébih pénteki közleményében felidézte, hogy Pest megyében korábban kizárólag egy zárt vadaskertben találtak fertőzött állatokat a szakemberek, ahova feltételezhetően emberi közvetítéssel jutott el a vírus.

A betegség megjelenésekor az országos főállatorvos a vadaskert vaddisznó-állományának felszámolása mellett a környező, fertőzöttnek nyilvánított területen is elrendelte az állatok fokozott kilövését és a tetemek aktív keresését.

A tájékoztatás szerint december 4-én a Nébih diagnosztikai laboratóriuma két, a vadaskert közelében elhullottan talált vaddisznó mintájából is kimutatta az afrikai sertéspestist.

A vírus zárt vadaskerten kívüli, szabad területen való megjelenése miatt az országos főállatorvos a fertőzött és a magas kockázatú terület bővítése mellett döntött. Az intézkedés Fejér megye 11, míg Komárom-Esztergom megye 10 vadgazdálkodási egységének teljes területét érinti. A vadgazdálkodási egységek aktuális kockázati besorolásáról a Nébih weboldalán tájékozódhatnak az érintettek.

A Nébih hangsúlyozta, hogy az erdő lezárására nem kerül sor, a turistaútvonalak továbbra is látogathatóak. Néhány alapvető szabályt azonban a kirándulóknak is be kell tartaniuk a járvány terjedésének megelőzése érdekében. A legfontosabbak, hogy a látogatók ne hagyjanak élelmiszerhulladékot az erdőkben, valamint a cipőket, bakancsokat alaposan tisztítsák, lehetőség szerint mossák le a kirándulás után - hívta fel a figyelmet az élelmiszerlánc-biztonsági hivatal.

Ha valaki elpusztult, betegnek tűnő vaddisznót lát, ne érjen hozzá és azonnal értesítse a Nébih-et az ingyenesen hívható zöldszámon (06-80/263-244).

atv.hu/MTI -

[Eredeti](#)

(atv.hu, 2019. december 06., péntek)

Gyilkos fényfüzéreket foglaltak le

Gönczi Gábor (műsorvezető): - 150 ezer veszélyes fényfüzért vontak ki a forgalomból! Az Innovációs és Technológiai Minisztérium rendelte el a fényfüzerek országos fogyasztóvédelmi vizsgálatát azért, hogy ezzel is tragédiákat előzhessen meg. A Mechanikai és Villamos Laboratóriumban elvégzett vizsgálatokon 26 különböző fajtájú villamossági termék közül 21 típus bukott meg. A fogyasztóvédelmi hatóság éppen ezért máris levetette az üzletek polcairól a veszélyes termékeket, mert azok akár áramütést vagy lakástűzet is okozhatnak.

[Eredeti](#)

(TV2 - Tények, 2019. december 06., péntek, 18 óra)

Adventi Gála a szépkorúaknak a Székesfehérvári Fogyasztóvédelemért alapítványtól

Hosszú évek óta zárja Adventi gálával az évet az Alapítvány a Székesfehérvári Fogyasztóvédelemért.

Közzétéve: 2019. 12. 06. 13:13 - Bóna Éva, Vörösmarty Rádió Hosszú évek óta zárja Adventi gálával az évet az Alapítvány a Székesfehérvári Fogyasztóvédelemért. Ezzel az ünnepséggel köszöni meg azt az áldozatos munkát a szervezet, amivel családjaikat, a székesfehérvári közösséget támogatják, hiszen aktív résztvevői a városi közéletnek, akár mint résztvevők, akár mint önkéntes segítők a szépkorúak. A program 2019. december 14-én, szombaton 15 órakor lesz a Fehérvári Civil Központ Színháztermében. Fellép Buch Tibor színművész, illetve a Polgárdi Iparkodók. Tweet -

[Eredeti](#)

(vorosmartyradio.hu, 2019. december 06., péntek)

Jót nevezhetnek most a Facebooknál a Gazdasági Versenyhivatal büntetésén - hvg.hu

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 1,2 milliárd forintos büntetése a magánember szemében óriásinak tűnhet, de a Facebooknak aprópénz. Történetének eddigi legnagyobb bírságát szabta ki a Gazdasági Versenyhivatal azzal, hogy 1,2 milliárd forintos büntetést rótt ki a Facebookra. A magyar hivatal szerint az amerikai vállalat megteveszti a felhasználókat akkor, amikor azt állítja: ingyenes a Facebook. A GVH [...]

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 1,2 milliárd forintos büntetése a magánember szemében óriásinak tűnhet, de a Facebooknak aprópénz. Történetének eddigi legnagyobb bírságát szabta ki a Gazdasági Versenyhivatal azzal, hogy 1,2 milliárd forintos büntetést rótt ki a Facebookra. A magyar hivatal szerint az amerikai vállalat megteveszti a felhasználókat akkor, amikor azt állítja: ingyenes a Facebook. A GVH indoklása szerint a 2010 januárjától

2019 októberéig megjelenő "Ingyenes és bárki csatlakozhat" és "Ingyenes és az is marad" üzenetek nem állják meg a helyüket, mert a felhasználók nagyon is fizetnek a Facebook használatáért. Pénzben ugyan nem, az adataikkal viszont annál inkább. (Az indoklás meglehetősen furcsa, hiszen ilyen értelemben lényegében soha semmi sincsen, végső soron mindig megéri valamiért valakinek - tehát az "ingyenes" kifejezést talán soha nem írhatná le egyik cég sem.) A Facebooknál valószínűleg nem hívták össze a válságstábot a döntés miatt. 5 milliárd dollár A vállalat történetének egyik legsúlyosabb adatszivárgási botránya volt a Cambridge Analytica-ügy, amely után több bírságot is kapott a Facebook. Bár a briteknél egy régi adatvédelmi szabály miatt a cég megúszta a rekordméretű GDPR-büntetést, és alig 183 millió forintnak megfelelő bírságot kapott, az Egyesült Államokban már nem volt ilyen szerencséje a cégnek. Zuckerbergéket a Szövetségi Kereskedelmi Bizottság (Federal Trade Commission, FTC) 5 milliárd dollárra, vagyis átszámítva mintegy 1 462 500 000 000 forintra büntette. Az azóta közzétett pénzügyi jelentésekből kiderül, különösebb megrázkódtatás nélkül heverték ki a gigabírságot. é AFP / Brendan Smialowski 110 millió euró Az Európai Unió versenyügyi hatósága 110 millió eurós, akkori árfolyamon nagyjából 34 milliárd forintos büntetést adott, mert Zuckerbergék téves információt adtak a felhasználóknak a WhatsApp 2014-es felvásárlásakor: azt kommunikálták, sehogy sem kötik össze a Facebook- és a WhatsApp-felhasználók fiókjait, később azonban ezt mégis megtették. 40 millió dollár Alig több mint egy hónappal ezelőtt derült ki, hogy a Facebook a most kiszabott GVH-büntetés mintegy tízszeresét, 40 millió dollárt, vagyis átszámítva mintegy 11,9 milliárd forint kártérítést fizet majd a hirdetőknek. A cég ugyanis jelentősen túlbecsülte azt az időt, amit a felhasználók a videók nézésével töltenek a platformon, ami lényegében a hirdetők megtévesztésének minősül. 10 millió euró Az olaszok sem voltak szívbajosak akkor, amikor arról volt szó, hogy meg kell büntetni a Facebookot. 2018 decemberében ők is benyújtották a számlát két, összesen 10 millió eurós, vagyis körülbelül 3,3 milliárd forintos bírság keretében. é AFP / Loic Venance A döntés oka hasonló volt, mint amit a Gazdasági Versenyhivatal közölt: az olasz hatóság azért büntetett, mert a Facebook arra ösztönözte az embereket, hogy regisztráljanak a közösségi oldalra, miközben arról nem tájékoztatták őket, hogy az adataikat miként fogják felhasználni. 5 millió dollár Tavasszal derült ki, hogy a Facebooknak 5 millió dolláros - vagyis nagyjából 1,48 milliárd forintos - kártérítést kell fizetnie, mert olyan hirdetéseket engedett be a rendszerébe, amelyek a felhasználókat életkoruk, nemük és faji hovatartozásuk alapján diszkriminálta - írta akkor a CNN. Most jön a java A Facebooknak jelenleg is van egy olyan ügye, ami miatt gigabüntetésre számíthat. Augusztusban ugyanis az amerikai bíróság elutasította a Facebook fellebbezését abban a perben, amit az arcfelismerő rendszerük használata miatt indítottak ellenük. A tét nem kicsi, az illinois-i törvény értelmében ugyanis 1000 és 5000 dollár közötti büntetést lehet kiszabni jogsértésenként attól függően, hogy milyen súlyos volt a jogsértés. A jelenlegi ügy több millió felhasználót érint, így alsó hangon is milliárdos büntetés lehet a dolog vége. Dollárban, természetesen. Ha máskor is tudni szeretne hasonló dolgokról, lájkolja a HVG Tech rovatának Facebook-oldalát. - RollPress

[Eredeti](#)

(rollpress.hu, 2019. december 06., péntek)

Mit tudnak az elektromos lassúfűzők?

Mekkorát érdemes venni és mennyiért? Melyikkel készíthetünk valóban finom ragut vagy sült csirkét? A Tudatos Vásárlók Egyesületének tanácsai.

A lassúfőzők az otthon főzés terjedésével jöttek divatba. Előnye, hogy csak beledobáljuk az összetevőket, és "magától" elkészül az étel anélkül, hogy a fazék mellett kellene állnunk, és rendszeresen kevergetnünk. Emellett a lassúbb elkészítési idő jobb ízélményt is eredményez. Kétféle típussal találkozhatunk: Kerek- általában olcsóbb, és kisebb helyet foglal a konyhában. Ha csak pörköltet, mártást vagy levest főznénk benne, akkor érdemes ezt a típust választani. Ovális- nagyobb méretű készülék, ezért egész csirke vagy nagyobb szelet hús sütésére is alkalmas. Vegyük figyelembe, hogy ezek általában magasabb árkategóriában futnak. Mekkora készüléket vegyünk? Ha a készülék az internetes leírás vagy a termékcímke alapján 6 literes, attól még nem készíthető benne 6 liter pörkölt. A legtöbb lassúfőzőnél a ténylegesen főzésre használható rész csak kétharmada a gyártó által feltüntetett űrtartalomnak, mert az edényt nem lehet színültig tölteni. Nagy családi, baráti főzésekre érdemes inkább 6 literes edényt venni, amely a gyakorlatban kb. 4,5 literesnek felel meg. Ezzel egy 6-8 fős társaságot is megvendégelhetünk egy egyszeri főzéssel. Akkor is ideális, ha szeretnénk egyszerre több adagot megfőzni, és lefagyasztani. Ha inkább 1-2 személyre főzünk, válasszuk a kisebb 3,5 literes lassúfőzőt. Ebben közel 2 liter leves vagy pörkölt főzhető egyszerre. Időzítőre vagy egyéb menő extrákra is szükségünk van? Általában a digitális vezérlésű, többfunkciós lassúfőzők jóval drágábbak az alap típusoknál, amelyek csak néhány beállítással rendelkeznek. A melegen tartó funkció sok olcsóbb termékben is fellelhető, ezért pénztárcakímélőbb megoldás ilyen alap modellt választani. (iStock)

Automatikus üzemmód Automatikus üzemmód azt jelenti, hogy a főzést magas hőmérsékleten kezdi el a készülék, majd egy idő után alacsonyabb hőfokra vált. Ezzel a beállítással főleg a magasabb árkategóriájú készülékeknél találkozhatunk. A Tudatos Vásárlók Egyesületének tesztje során azt tapasztalták, hogy az automatikus beállítással készült húsos ragu finomabb lett, mint a csak magas vagy csak alacsony hőmérsékleten készült étel. Tűzhelybiztos edény Egyes lassúfőzők belső edénye elektromos-, gáz-, vagy ritkábban indukciós főzőlapon is használható, néhányat pedig a sütőbe is betehetünk. Ez praktikus szempont, hiszen így az étel előkészítéséhez és más főzéshez is használhatjuk a kivehető belső edényt, ezzel kevesebb mosatlant termelünk. Mennyit érdemes rákölteni? Kilenc ismert márka, így többek között Beko, Breville, Crock-Pot, Morphy-Richards, Russell Hobbs termékeit tesztelték a fogyasztóvédők. A tesztben a lista élén végzett nagy méretű vagyis 5 liternél nagyobb készülékek ára 18 ezer és 37 ezer forint között mozog, egy jól működő közepes méretű (3-5 literes) lassúfőzőt már 13 ezer forint körüli áron is beszerezhetünk. Az élményben szereplő készülékekben közös, hogy finom ragut és sült csirkét készíthetünk velük, a legtöbbnek van melegen tartó funkciója is, vagyis ha nem érünk haza mire lejár a főzési idő, akkor is meleg étel vár. Könnyen kezelhetők, tisztíthatók, az edény és fedő is betehető a mosogatógépbe. Aki kis háztartásba szán ilyen berendezést, annak jó hír, hogy volt olyan 6 ezer forintos készülék, amelyik az összesített szempontok alapján jól szerepelt, míg ugyanebben a méretben a lista végén voltak 10 ezer forint körüliek is. A kis készülékek hátránya, éppen a kisebb méret miatt, hogy nem alkalmasak egészben sült csirke készítésére. A lista végére azok a lassúfőzők kerültek, amelyek ízetlen ételt készítettek, könnyen karcosodnak, sérülékeny a külső borításuk és könnyen átforrósodik a fogantyújuk. - nlc

[Eredeti](#)

(nlc.hu, 2019. december 06., péntek)

Ne találomra vásároljunk a weben

Az, hogy egy internetes oldal címe .hu-ra végződik még nem garancia arra, hogy az magyar.

Karácsony közeledtével egyre többen próbálnak ezekben a napokban webáruházakban ajándékokat vásárolni családtagjaiknak, barátaiknak, ismerőseiknek. Ennek kapcsán arra kértük a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda illetékesét, hogy segítsen kiválasztani a megfelelő internetes oldalt. Először azt kérdeztük, hogy milyen áruféleségeket érdemes a világhálón rendelni és miket nem. Gyarmati Anett az iroda kommunikációs szakértője elmondta: vannak olyan termékek, amelyek internetes rendelése, szállítása nagyobb kockázattal jár. Például ilyenek a sérülékeny, törékeny termékek. Érdemes az internetes rendelést megfontolni azon áruknál is, amelyekkel kapcsolatban a jogszabály alapján alapvetően nem élhetünk az indokolás nélküli elállási jogunkkal. Ilyenek például a fogkefe, a golyós dezodor, a fehérnemű, a masszázsolaj, a kozmetikumok, valamint az étrend-kiegészítők. A szakértő kifejtette, a magyar jogszabályok szerint a webáruházakra szigorú szabályok vonatkoznak, ez ad biztonságot a vásárlóknak. Többek között kötelesek feltüntetni céges adataikat, így a vállalkozás nevét, címét, telefonszámát és e-mail címét, továbbá közzé kell tenniük az általános szerződési feltételeiket (az ÁSZF-t). Ha ezek hiányoznak ne szavazzunk bizalmat az oldalnak. Ha rátalálunk egy általunk eddig nem ismert webáruházra, keressünk róla véleményeket az interneten. Számos megbízhatatlan oldal működik, amelyeket ezzel az egyszerű lépéssel elkerülhetünk. Azt is érdemes figyelembe venni, hogy esetleges panasz esetén a magyarországi, vagy más uniós tagállamban székhellyel rendelkező webáruházakkal szemben van esélyünk igényt érvényesíteni. Kiszolgáltatottabbak vagyunk abban az esetben, ha a termék megérkezése előtt kifizetjük a vételárat. Ha így vásárolunk, könnyen abba a helyzetbe kerülhetünk, hogy már átutaltuk az összeget, de az áru nem érkezik meg hozzánk. Érdemes fenntartásokkal kezelni ezeket a rendelési lehetőségeket - hívta fel a figyelmet Gyarmati Anett. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda illetékesek szerint számos olyan webáruház létezik, amelynek linkje .hu-ra végződik, az árak forintban vannak meghatározva, és magyar nyelvű az oldal, azonban mégsem magyarországi cég az üzemeltetője. Tehát ezek a körülmények még egyáltalán nem jelentik azt, hogy magyar vállalkozástól vásárolunk. Érdemes jobban megnézni az oldalt, akár az általános szerződési feltételeket, ha a vállalkozás jogkövető, akkor egyértelműen azonosítja magát. Megkérdeztük, hogy szabályos-e az a gyakorlat, hogy a futár az utcán nyomja a vásárló kezébe a megrendelt, becsomagolt árut úgy, hogy ott azonnal, még a felbontás, kipróbálás előtt írjuk alá az átvételt. A válasz szerint a futár feladata az, hogy az eladó megbízásából a csomagot eljuttassa a vevőhöz. Tehát, ha szállítás közben sérül a csomag, azért a szállító a felelős, egyebekben nincs köze az ügyletnek. Ezt is íratják alá velünk: sértetlenül átvettem. Egyre több eladó vállalkozás szerződik úgy a futárcégekkel, hogy a futárnak kötelessége megvárni, amíg a csomagot kibontja a vevő. Ennek ellenére azonban a tapasztalat valóban azt mutatja, hogy a csomag kibontására kicsi az esélyünk. Amennyiben van lehetőségünk nézzük meg, hogy a csomagolás külseje sértetlen-e, nincs-e rajta szakadás, ütődés. Ha nem rohan el a futár, akkor nézzük meg, hogy a termék az-e, amit megrendeltünk, megvan-e a darabszám, nem törött, sérült az áru. A futárnak a beüzemelés, kipróbálás, felpróbálás nem kell megvárnia. A használatbavételkor kiderülő hibákat jótállás, szavatosság keretében tudjuk érvényesíteni. Gyarmati Anett azt tanácsolta, hogy ha futár elrohan, és nem tudjuk előtte kibontani a

csomagot, készítsünk a kicsomagolás folyamatát rögzítő videót. Így egy esetleges jogvita esetén biztosabb pozícióból indulhatunk. Egyébként a vonatkozó rendelet úgy rendelkezik, hogy a termék kézhezvételétől számított 14 naptári napon belül meggondolhatjuk magunkat. Azaz ennyi időn belül kell jeleznünk, lehetőleg írásban az elállási szándékunkat a vállalkozás felé. Majd innentől számolva haladéktalanul, de legkésőbb 14 naptári napunk van arra, hogy visszaküldjük a terméket az eladónak. Amennyiben nem megfelelő a ruha, cipő mérete, kényelmetlen, rosszul áll; vagy nem jó a műszaki cikk, a vásárlót terheli a visszaküldés költsége? Hányszor lehet visszaküldeni a nem megfelelő terméket? Ilyen esetben kell indokolnunk az internetes áruház oldalán - tettük fel a következő kérdéseket. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértője szerint főszabály szerint a visszaküldés költsége a fogyasztót terheli. (Ez alól kivételt képez, ha a vállalkozás ezt kifejezetten magára vállalta.) Amennyiben a termék anyag, vagy gyártási hibájára hivatkozva kérjük a vállalkozástól a helytállást, indokolnunk kell a minőségi kifogásunkat. A Polgári Törvénykönyv alapján jótállás vagy szavatossági igényérvényesítéskor minden költség, így a szállítás díja is a vállalkozást terheli. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda álláspontja szerint, amennyiben a sorozatos javítás vagy csere sikertelennek bizonyul és így huzamosabb időn keresztül kényelmetlenséget, idővesztést okoz a fogyasztónak, akkor indokolt lehet a vételár visszafizetés. Végül azt a kérdést feleltük a fogyasztóvédelmi szakértőnek, hogy mi történik akkor ha az internetes áruház nem hajlandó cserélni, vagy nem adja vissza a vételárat, esetleg nem is reagál kérésünkre? Hová lehet fordulni ha úgy érezzük, hogy becsaptak? Gyarmati Anett, a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda kommunikációs szakértője azt válaszolta, hogy első lépésben az eladó vállalkozásnak írjunk egy utolsó felszólító levelet, amelyben érdemes egy végső rövid határidőt kitűzni a probléma megoldására. Amennyiben nem járunk eredménnyel, magyarországi vállalkozás esetén a lakóhelyünk szerint illetékes Békéltető Testülethez fordulhatunk, amely bíróságon kívüli, ingyenes vitarendezési lehetőség. Továbbá közjegyző előtti fizetési meghagyásos eljárást, vagy polgári pert indíthatunk. Amennyiben az eladó vállalkozás székhelye nem Magyarországon van, hanem más uniós tagállamban, akkor a Budapesti Békéltető Testület vagy az Európai Fogyasztói Központ nyújthat segítséget - tudtuk meg. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda debreceni irodája, a belvárosban, a Vörösmarty utca 13. II. emelet, 203. szám alatt, a Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara épületében található. A tanácsadás ingyenes. A webáruházból megrendelt és az Európai Unión kívülről érkező áruk 22 euró értékig vám- és adómentesek, 150 euróig vámmentesek, de 27 százalékos áfát fizetni kell. 150 euró fölött áfát és vámot is kirónak. Amennyiben uniós kívüli magánszemély csomagot küld magyar magánszemélynek, úgy 45 euró értékig nem kell vámot és adót fizetni. 150 euróig vámmentes az üzlet, de 27 százalékos áfát akkor is kötelesek vagyunk leróni. 150 és 700 euró között 2,5 százalékos vámot és 27 százalékos áfát, e fölött pedig az áfa mellett már a vámtarifa szerinti vámot, vagy kérelem alapján 2,5 százalékos vámot kell megfizetni. OCs - HAON

[Eredeti](#)

(haon.hu, 2019. december 06., péntek)

Hatból négy égősor volt veszélyes

SOMOGY Évek óta visszatérő jelenség, hogy az ünnepek előtt az üzletekben megjelennek olyan karácsonyfa égősorok, amelyek nagy bajt is okozhatnak lakásunkban. Somogyban hat mintából négyféle terméknél mutatták ki, hogy az áru tűz- és balesetveszélyes, ezért azonnal megtiltották forgalmazásukat.

Megrázó: hatból négy égősor életveszélyes

Az idén is találtak életveszélyes karácsonyfa égősorokat a megyénkben. A nagy bevásárlóközpontokban és a karácsonyi vásárokon végez kiemelt ellenőrzéseket a somogyi fogyasztóvédelmi hatóság az ünnepek előtt.

SOMOGY Fontos a családok nyugodt és biztonságos ünnepi készülődéséhez, hogy ilyenkor a fogyasztóvédők járják a bevásárlóközpontokat és a vásárokat, ez történik most a megyénkben is az utóbbi hetekben. A sokéves tapasztalatok szerint az üzletek jelentős része karácsony előtt megpróbál megfelelni a jogszabályi előírásoknak, a megnövekedett forgalom ellenére is, azonban kisebb súlyú jogsértések előfordulnak, közölte a szerkesztőségünknek megküldött válaszában a Somogy Megyei Kormányhivatal. Kiemelkedően súlyos, gyakori jogsértést azonban nem tapasztaltak az élelmiszer- és ruházati üzletek esetében 2019-ben.

Ahogy korábban, természetesen az idén is ellenőrzik a karácsonyi fényfüzéreket forgalmazásának körülményeit. Mint írták, sajnos évek óta visszatérő jelenség, hogy az ünnepek előtt az üzletekben megjelennek olyan karácsonyfa égősorok, amelyek a laboratóriumi vizsgálatok után tűz- és balesetveszélyesnek bizonyulnak.

Az ideji ellenőrzéseken hat termékből vett mintát a hatóság az üzletekben annak megállapítása érdekében, hogy ezek a fényfüzerek biztonságosan használhatók-e. Négyféle termék esetében azonban a laborvizsgálat kimutatta, hogy az áru tűz- és balesetveszélyes, ezért a forgalmazásukat megtiltották. A megyei kormányhivatal fogyasztóvédelmi szakemberei azt hangsúlyozzák, hogy a vásárlók lehetőleg szaküzletekben vásároljanak hasonló termékeket, ezzel elkerülhetik, hogy a biztonságukat veszélyeztető árucikket vegyenek gyanútlanul.

Érdemes figyelni a bevásárláskor

A vevők őrizzék meg az összes, vásárlást bizonyító blokkot, nyugtát, számlát, hiszen a reklamációkat a kereskedő csak ezek alapján köteles kezelni. Fizetéskor ellenőrizzék, hogy a nyugtán valóban a termék vásárlása során meghirdetett vételár, valamint megfelelő darabszám szerepel-e. Ha eltérést tapasztalnak, azt a pénztárnál jelezzék. Amennyiben több eladási árat tüntettek fel egy termékre az üzletben, a kereskedő minden esetben az alacsonyabb felszámítására kötelezhető. Érdemes érdeklődni a visszavásárlás, kicserélés feltételeiről még a vásárlás előtt. Élelmiszer beszerzésekor ajánlatos ellenőrizni a minőségmegőrzési vagy a fogyaszthatósági idő lejártát.

Internetes vásárláskor is ügyelni kell

Internetes vásárlás esetén a fogyasztó a termék kézhezvételétől számított 14 napon belül indoklás nélkül elállhat a vásárlástól, akár kifogástalan minőségű termék esetében is. Az elállási szándékot már a termék átvétele előtt is be lehet jelenteni, akár a csomag megjöttékor. Amennyiben a fogyasztó a terméket átveszi, úgy elállás esetén a termék visszaküldésének költsége őt terheli. Az internetes vásárlás előtt a fogyasztónak érdemes a honlapon olyan információkat keresni, amelyből kiderül, mely országban található a vállalkozás székhelye. Magyar nyelvű webáruház esetén is előfordulhat, hogy a kereskedésnek Magyarországon semmilyen üzlete, telephelye sincs, ahol a fogyasztó személyesen érvényesíthetné a jogait.

Laboratóriumokban vizsgálták meg az ellenőrzött somogyi égősorokat, sajnos nagy százalékban találtak veszélyes díszvilágítást

Kovács Gábor gabor2.kovacs@mediaworks.hu

(Somogyi Hírlap, 2019. december 07., szombat, 1+5. oldal)

24 ezerszer hívta fel a mérges ügyfél a telefonszolgálatot

Csupán nyolc nap alatt, letartóztatta a japán rendőrség.

Újabb példa érkezett a japánok időnként határokat nem ismerő fanatizmusára, a tokiói rendőrség a napokban letartóztatta a 71 éves Akitoshi Okamotót, miután a férfi nyolc nap leforgása alatt 24 ezer telefonhívással bombázta a KDDI távközlési vállalat ügyfélszolgálatát. Ez átlagosan napi 3000, óránként 125, percenként pedig kettő telefonhívást jelent, a végrehajtásakor a személyes telefonja mellett nyilvános készülékeket is használt a bácsi. A KDDI szerint a mérges előfizető számottevő mértékben akadályozta az ügyfélszolgálatának normál működését.

Az üzletek működésének rosszindulatú akadályozása

akár három évnyi börtönnel is büntethető az országban.

Okamoto bosszúhadjáratának oka, hogy a férfi nem tudott betelefonálni egy rádióműsorba. Állítása szerint ezzel a KDDI megszegte az előfizetési feltételeket, és követelte, hogy a cég illetékesei személyesen kérjenek tőle elnézést. Ez nem történt meg, így hívásokkal kezdte bombázni az ügyfélszolgálatot, a kapcsoláskor pedig vagy inzultálta a ügyfélszolgálatosokat, vagy félretette a kagylót.

A hírek szerint a japán társadalom gyors öregedéséből fakadó szociális problémák egyre több gondot okoznak, például emelkedik az idős sofőrök által elkövetett gázolások száma, továbbá egyre gyakrabban támadnak vasúti dolgozókra a frusztrált nyugdíjasok.

(Origo 2019. december 7., szombat)

Milyen autót károsíthat az új benzin? Skodák és VW-k a listán

Szlovákiában is sok autós aggódik azért, mert a jövő év elejétől nő a 95-ös benzin bioetanol-tartalma. Néhányuknak van oka az idegességre, a megoldás pénzbe kerül.

A szlovák parlament néhány nappal ezelőtt fogadta el a törvényt, amely szerint 2020. január 1-jétől már csak olyan benzint lehet árusítani az ország benzinkútjain, amelynek a bioetanol-aránya legalább 7,4 százalék. Jele E10 lesz. A jelenleg árusított E5 jelölésű Natural 95-ös benzinben literenként minimum 5 százalék bioetanol van.

Egy olyan országban, mint Szlovákia, ahol még mindig sok, régi gyártású gépkocsi közlekedik, több gépkocsi-tulajdonosnak, például a Felíciák vagy egyes Golfok gazdáinak gondot okozhat a változás - írta a pozsonyi Új Szó. Ha nem is törlik a kínálatukból a benzinkutak a jelenleg árusított 95-öst, a büntetések miatt drágábban fogják árulni. Az új benzin, mivel költségesebb az előállítása, ugyancsak drágább lesz, ezért januártól tulajdonképpen mindenki, aki benzint tankol, többet fog fizetni.

A pozsonyi hírportál szerint minden Skoda modell tankolhatja az E10 jelölésű benzint, kivéve az 1,3 literes OHV motorral ellátott, 1994 és 2001 között gyártott Felíciákat, melyek teljesítménye 40 és 50 kilowatt között van. Ezeknél a modelleknél viszont módosítható a motor úgy, hogy alkalmas legyen az E10-es benzin használatára. A Volkswageneknél

gondok merülhetnek fel például a 2001 és 2004 között gyártott Golf IV 1.6 FSI (82 kW), vagy a Golf IV Variant 1.6 FSI (82 kW) 2001 és 2006 között gyártott modelleknél.

(napi.hu 2019. december 7., szombat)

Karácsonykor fogy el a teljes hazai halmennyiség mintegy harmada

Az ünnepek közeledtével megnő az érdeklődés a ponty és a harcsa vagy éppen a süllőiránt, az év közbeni fogyasztásra kampányok irányítják rá a figyelmet

A karácsonyi hal népszerűsége töretlen Magyarországon. A kiváló vízgazdálkodás következtében nem drágul a hal fogyasztói ára, és az előző év teljesítménye után ismét sok vásárlóra számítanak a halkereskedők. A halhús iránti igény növekedése elsősorban a reklámkampányoknak köszönhető.

A ponty és a harcsafélék – az európai és az afrikai – a legkelendőbb halfajták hazánkban karácsony tájékán – tudatta lapunkkal tegnap Lévai Ferenc, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) szóvivője. Mint említette, a ponty eladási rátája hetvenöt, a harcsaféléké hat-tíz, a busáé kevesebb, mint hét százalékát teszi ki a teljes hazai halkereskedelemnek. Az ünnepi időszak közeledtével ez a szám különösen magas, a ponty és a harcsa mellett megnő az érdeklődés a busa, az amur vagy éppen a süllő iránt – tette hozzá. A karácsonyi ünnepek alatt fogy el a teljes hazai halmennyiség mintegy 30–35 százaléka. A teljes hazai éves termelés eléri a 13–14 ezer tonnát, amely hasonló a tavalyi eredményhez. A kiváló haltermelés fokozatos növekedésében és a halászati ágazat korszerűsítésében jelentős szerepet játszik Magyar Halászati Operatív Program – ismertette a szóvivő.

Felhívta a figyelmet: jó hír a vásárlóknak, hogy a hal ára a karácsony közeledtével sem változik. Ez annak köszönhető, hogy Magyarországon – a tavalyi évhez hasonlóan – kiváló volt a haltermés, az exportpiacokon viszont csökkent a hal iránti kereslet.

A haltermékek élelmiszer-biztonságán szigorúan őrködik a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hi-vatal, amelynek a munkáját az állami halőrszolgálat is erősíti. Ennek köszönhető, hogy például felszámolták az illegális olaszországi harcsabehozatalt. A termelők mellett a halárosok is érdekeltek a minőségi magyar hal piacra juttatásában. A szóvivő szerint a halfogyasztás mindenkinek ajánlott, kicsiknek és nagyoknak egyaránt, mert vitaminokat, ásványi anyagokat és zsírsavakat is tartalmaznak természetes állapotban. Éppen ezért a halat mint az egészséges étrend egyik tényezőjét népszerűsíteni kívánják a médiumokban. Nagy szerepet játszott a halhús felemelkedésében az Agrármarketing Centrum Kapj rá! elnevezésű kampánya, amely receptfüzetekkel, mobilapplikációval és kóstoltatásokkal népszerűsítette a halfogyasztást. Mindemellett az úgynevezett HALpéntek bevezetését is tervezi a MA-HAL.

A reklámkampánnyal fel kívánják hívni a lakosság figyelmét a rendszeres, legalább heti egyszeri halfogyasztásra, mert a minőségi élet, az egészséges öregkor egyik alapja a rendszeres halételfogyasztás – emelte ki Lévai Ferenc.

(Magyar Hírlap 2019. december 7., szombat)

Neked is felugrik ilyen ablak, ha internetezel? Rá ne kattints, veszélyes lehet!

Egyre nagyobb népszerűségnek örvend a csaló böngésző-push-értesítések adathalász- és reklámeszközként történő használata; a probléma által érintett felhasználók aránya hónapról hónapra nőtt az idei évben. Egyf riss kutatás szerint az érintett felhasználók havi száma a 2019. januárjában mért 1 722 545-ről szeptemberre már 5 544 530-ra ugrott fel.

A böngésző-push-értesítések néhány éve még hasznos eszközként jelentek meg, amelyek rendszeresen tájékoztatták az olvasóikat az aktualításokról, de ma már sokszor arra használják őket, hogy kéréstlen reklámokkal bombázzák a weboldal látogatókat, vagy akár kártékony szoftverek letöltésére buzdítsák őket. A hasznos felhasználóbarát funkciók, mint amilyenek a push-értesítések is, igen könnyen használhatók pszichológiai manipulációra épülő átverésekhez, éppen ezért a növekvő népszerűségük nem is annyira meglepő. A Kaspersky által a közelmúltban felfedezett naptármeghívós átverés miatt a vállalat szakemberei mélyebbre ástak a push-értesítések átverésekbe és adathalászatba, hogy megtudják, miként lehet visszaélni ezzel az eszközzel.

Mivel az értesítések küldéséhez a felhasználó hozzájárulása szükséges, a támadók többféle, sokszor teljesen szokatlan módszert találtak ki arra, hogy rávegyék az embereket a feliratkozásra. Az észlelt módszerek a következők:

Más műveletnek, például egy CAPTCHA-tesztnek álcázzák a feliratkozási hozzájárulást

A művelet közben felcserélik az "elfogad" és az "elutasít" gombokat a feliratkozási figyelmeztetésekben

A népszerű weboldalak adathalász másolatairól érkező értesítéseket jelenítenek meg

Csaló feliratkozási felugró ablakokat jelenítenek meg a weboldalakon

A felhasználó hozzájárulásának megszerzését követően a támadók elkezdik őt üzenetekkel bombázni. A legártalmatlanabb (de mégis a legnépszerűbb) változatot az érzékeny társadalmi témákkal kapcsolatos kattintásvadász reklámok jelentik, míg más üzenetek csaló értesítéseket tartalmaznak - például lottónyereményről értesítenek, vagy pénzt ajánlanak fel egy felmérés kitöltéséért vagy valami hasonlóért cserében. A kifinomultabb módszerek arra irányulnak, hogy adathalász technikákkal pénzt csaljanak ki a felhasználókból.

Gyakori módszer, hogy az üzeneteket értesítéseknek - például vírusfertőzés-riasztásoknak - álcázzák. Ezek megbízható weboldalak adathalász másolataira irányítják át a felhasználókat, majd arra utasítják őket, hogy töltsenek le különféle "számítógép-tisztító" segédprogramokat. A push-értesítések használata azonban korántsem csak az ilyen átverésekre korlátozódik.

A push-értesítésekkel való visszaélések növekedését tapasztaljuk, ugyanis a támadók mindig kreatív módon alakítják át az új technológiákat a felhasználók rászedéséhez. Mivel ez a funkció rendkívül elterjedt és pszichológiai manipulációs módszerekkel könnyen kiaknázzható, az érintett felhasználók száma gyorsan növekszik. A push-értesítések rendkívül hasznos eszközök, amelyek segítségével a felhasználók mindig naprakészek lehetnek az őket érdeklő fontos kérdésekben. Ugyanakkor, mint az interneten mindennel, a felhasználóknak a felugró ablakokkal is figyelmesen és óvatosan kell bánniuk, és csak akkor szabad engedélyezniük a push-értesítéseket, ha teljesen biztosak benne, hogy a figyelmeztetések hasznosak és megbízható forrásból származnak

- mondta Artemij Ovcsinnyikov, a Kaspersky biztonsági kutatója. A felhasználók egyébként az alábbi néhány egyszerű javaslat megfogadásával kerülhetik el, hogy bosszantó értesítéseket vagy csaló reklámokat kapjanak:

Ha lehetséges, blokkoljanak minden feliratkozási ajánlatot, kivéve, ha azok népszerű és megbízható weboldalokról származnak. Maradjanak éberek, és figyeljék, hogy nem hamis weboldalra irányítják-e át őket.

Ha nem tudják elkerülni a nem kívánt feliratkozást, blokkolják azt a böngésző beállításaiában. Kezddjenek el megbízható biztonsági megoldást használni.

(Pénzcentrum 2019. december 7., szombat)

Válaszúton a hazai tojástermelés

ŐSZEL JELENTŐSEN NÖTTEK AZ ÁRAK, DE KARÁCSONY ELŐTT MÁR NEM VÁRHATÓ TOVÁBBI DRÁGULÁS

Az idén sem lesz hiány tojásból a karácsonyi szezon előtt, ráadásul a lapunknak nyilatkozó termelők többsége szerint az árak sem emelkednek majd tovább. Az elmúlt években – főként az áfacsökkentés eredményeként – a vásárlók is egyre tudatosabban választanak, az apró tojás helyett a nagyobb, M-es vagy L-es méretű termékből kerül több a kosarakba. Bár lenne tere a hazai termelés bővítésének, a gazdaságok a piac bizonytalansága miatt nem mernek lépni.

Bár a cukrászok és a tésztagyártók megrendeléseiből már érezhető, hogy közeleg az ünnepi szezon, a vásárlók többsége csak a karácsony előtti egy-két hétben igyekszik feltölteni az éléskamrát tojással. – Míg 10-15 évvel ezelőtt az év vége előtt már jó egy hónappal bevásároltak a háziasszonyok, a tapasztalatok azt mutatják, hogy a szezon hossza egyre rövidül. A legtöbben az ünnepek előtti egy-két hétre időzítik a nagybevásárlást – mondta lapunknak Pákozdi Gergely tojástermelő, a Pák-To Kft. üzemvezetője. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy napjainkban kevesebb fogyna tojásból karácsony környékén, sőt a téli ünnepkör a húsvét mellett az egyik legfontosabb időszakot jelenti a tojástermelés szempontjából.

Háromszorosára emelkedik a fogyasztás

Szabó Sándor, a Kereki Tojás Kft. ügyvezetője szerint a magyar tojás iránti kereslet már októberben és novemberben is élénk volt, az ünnep előtti időszakban pedig további növekedésre lehet számítani. – A bevásárlóközpontok nagyobb igénnyel jelentkeznek, mint a piac többi szereplője, ami azt mutatja, a karácsonyi bevásárlásokat ott ejtik meg a vásárlók – mutatott rá. Szijartó Attila, a kerekegyházi Szijartó Bt. tulajdonosa és vezetője szerint az ünnepek táján a szokásos mennyiség háromszorosa vagy négyszerese fogy el a boltokban. Az áfacsökkentésnek köszönhetően pedig egyre tudatosabbak a vásárlók. Míg korábban sokan a legkisebb, S-es méretű tojást részesítették előnyben, ma már sokkal inkább a nagyobb, M-es vagy L-es tojás a kelendő. Ez utóbbiak jelentős része magyar termelőktől érkezik az áruházakba.

A megnövekedett keresletnek köszönhetően az árak jellemzően emelkednek ebben az időszakban. Szijartó Attila szerint idén sem lesz ez másként. – Áremelkedésre számítani lehet, már novemberben is drágábban szállítottunk be a felvásárlóknak, ebben a hónapban pedig további egy forinttal emeljük az átadói árakat – jegyezte meg a kerekegyházi üzem vezetője.

A lapunk által megkérdezett termelők többsége ugyanakkor úgy látja, hogy a késő őszi áremelést követően már nem várható további drágulás. Ennek oka, hogy az európai uniós piacra nagyobb mennyiségű lengyel tojás érkezett, ami visszafogja az árak növekedését is. Szabó Sándortól megtudtuk: az élénkülő kereslet hatására ősszel felfelé mozdultak az árak, a közepes méretű ketreces tartásból származó magyar tojás termelői ára átlagosan nettó 24,50 forint körül mozog, míg az importárúé 23,50–25 forint. Erre rakódik rá a csomagolás és szállítás költsége, ezért a vásárlók ennél magasabb árakkal találkozhatnak a boltokban. A szakember várakozásai szerint bár további drágulásra nem kell számítani, a mostani szint az ünnepek után is megmaradhat.

Még mindig az import irányít

Major Zsolt, a Major Kft. ügyvezető tulajdonosa szerint még mindig az import az, ami a leginkább meghatározza a magyar tojás értékét, magasabb árakra pedig csak akkor számíthatnak az ágazat szereplői, ha a nagy európai uniós tojástermelő tagállamokban – Lengyelországban vagy Spanyolországban – valamilyen rendkívüli körülmény miatt csökken a termelés. – A magyar tojástermelés jelentős mértékben ki van szolgáltatva a külpiaci folyamatoknak. Ennek oka részben az, hogy nem tudjuk teljes egészében ellátni hazai áruval a piacot. A gazdaságok ugyanakkor azért nem mernek belevágni a termelés bővítésébe, mert a piaci helyzet nagyon bizonytalan – fogalmazott az ügyvezető.

A bővítésnek minden bizonnyal meglenne a tere itthon, a mostaninál jóval több tojást fel tudna venni a hazai piac. – Ehhez megvan a szakmai tudás rendelkezésre áll, de a magas beruházási költség miatt a termelők többsége csak EU-s támogatással lenne képes a termelése bővítésére – mondta lapunknak Szabó Sándor. A 2014 és 2020 közötti időszak forrásait mára kimerítette az ágazat, további fejlesztésekre a következő egy-két évben már nem számíthatnak a termelők. A 2020 utáni közös agrárpolitika forrásait ugyanakkor jelentős érdeklődés fogadhatja. – Érezhető, hogy támogatások nélkül megtorpannak a fejlesztések az ágazatban, ezért azt reméljük, hogy a következő ciklusban is lesznek olyan programok, amelyek a tojástermelés versenyképességét javító beruházásokat támogatják majd – jelezte Major Zsolt. Arról ugyanakkor megoszlanak a vélemények, hogy milyen irányúak legyenek a fejlesztések. A Major Kft. ügyvezető tulajdonosa szerint vállalkozásonként eltérő, hogy milyen beruházásra lenne szükség, ágazati szinten azonban látható, hogy a piaci igényekhez igazodva, az alternatív tartásmódok irányába tolódhatnak el a fejlesztések.

Új fejlesztési irányok

– Néhány áruházlánc már jelezte, hogy 2025-től ketreces tojás helyett csak alternatív termelésből származó terméket szeretnének a kínálatukban látni. Ezt téves iránynak tartjuk, és egyetlen olyan kezdeményezést sem támogatunk, amely egy tollvonással megszüntetné a ketreces tartást az unióban, hiszen azzal elvesznének a gazdálkodók néhány éve végrehajtott fejlesztései is. A vásárlói igényeket ugyanakkor minden termelő igyekszik kielégíteni, ezért a jövőben arra számítunk, hogy a legtöbben a ketreces termelés mellett más, alternatív tartásmóddal is próbálkoznak majd – fogalmazott a szakember. Megjegyezte: az lenne a legjobb, ha a vásárlók maguk dönthetnék el, milyen tojást szeretnének a kosarukba helyezni. Azzal azonban nem árt tisztában lenniük a kereskedőknek is, hogy a mélyalmos vagy más, alternatív nevelésből származó árut jóval drágább előállítani, tehát a fogyasztói árak is magasabbak lesznek.

Pákozdi Gergely szerint az ilyen tartásmód a gazdaságokat egyébként is nehéz helyzetbe hozó munkaerőhiány miatt is nehézségekbe ütközik. – Mivel a baromfitenyésztés és az állatgondozás nem tartozik a legkedveltebb munkakörök közé, a tojástermeléssel foglalkozó vállalkozásoknak a megszokottnál is nehezebb dolgozót találniuk. A kétkézi munkásokért ráadásul az autógyártókkal és üzemekkel vetélkednek, ahol a profit jóval magasabb, ezért a bérek is csábítóbbak lehetnek – mondta.

Mindez nehéz helyzet elé állítja a gazdaságokat. Sokan az automatizációban látják a megoldás kulcsát, a piaci igények változása ugyanakkor válaszút elé állítja a termelőket. – Az állatvédők akcióinak köszönhetően egyre magasabbak az állatjóléti elvárások. Senki nem akar a tyúkólban dolgozni, de azt szeretné, ha kézzel szednék a tojást – mutatott rá Pákozdi Gergely. Hozzátette: a jövő egyértelműen az automatizációé, de egyelőre nem látni azokat a gépeket és berendezéseket, amelyek képesek lennének rentábilis áron úgy helyettesíteni az emberi munkát, hogy egyben a megemelkedett állatjóléti elvárásoknak is megfeleljenek.

(Magyar Nemzet 2019. december 7., szombat)

Reménytelen javulást várni az egészségügyben - mutatjuk miért

Egy hete jelent meg az Európai Bizottság (EB) egészségügyi országjelentése, amelyet lapunk elsőként ismertett. Tegnap tartották a jelentés hivatalos bemutatóját, a területért felelős Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) ezt követően kiadta a kormányzati interpretációt tartalmazó közleményét. Az alábbiakban újra végigvesszük a jelentés megállapításai közül azokat, amelyeket az Emmi is kommentált. Elsőként az EB jelentést olvashatják, majd az Emmi szó szerinti közleményét idézzük.

Kétévente, azonos adatokat bekérve készíti el az uniós tagállamok egészségügyi országprofilját az Európai Bizottság (EB). A legfrissebb jelentést múlt hét végén publikálták, az elszomorító eredményekről elsőként számoltunk be.

A területért felelős Emmi csak egy héttel később, a hivatalos bemutatót követően jelentkezett kommunikációs bravúrral összeállított közleményével, amelyből egy jól működő, eredményes egészségügy, és egy egyre jobban élő, egészséges társadalom képe rajzolódik ki. Vagyis: nincs itt semmi látni-, vagy tennivaló.

Alább a részletek:

Meddig élünk?

EB:

Magyarországon a születéskor várható élettartam a 2000-2017 közötti, az uniós átlagot meghaladó (71,9 évről 76 évre) emelkedés ellenére még mindig majdnem 5 évvel alacsonyabb az uniós átlagnál (81,9 év) és a legalacsonyabb a visegrádi országok között. A magyar nők átlagosan 7 évvel élnek tovább mit a férfiak (nők: 79,3 év, férfiak 72,5 év). A nem közötti különbség közel 7 év szemben az EU 5,2 éves átlagával. A 30 éves felsőfokú végzettségű férfiak és az iskolázatlanabb férfiak várható élettartamának különbsége Magyarországon 12,6 év, míg az uniós átlag 7,6 év, a nőknél pedig a magyar adat 6,4 év szemben az uniós 4,1 évvel.

Emmi:

A születéskor várható élettartam növekvő tendenciát mutat: a nőknél ez ma 79,6 év, a férfiak esetében 72,5 év. 2012-höz képest a férfiak születéskor várható élettartama egy évvel, a nőké 11 hónappal nőtt.

Milyen állapotban élünk idősebb korban?

EB:

A 65 éves és annál idősebb magyarok kétharmada (66 százalék) számolt be valamilyen krónikus betegségről, ami 12 százalékponttal magasabb az uniós átlagnál (54 százalék).

Emmi:

Minőségi változást jelent, hogy nőtt az élettartamon belül az egészséges életévek száma. 2015 és 2016 között a férfiaknál jelentősebb (16,8 hónap), a nőknél kisebb (2,4 hónap) emelkedés volt tapasztalható. Vagyis a férfiak a születéskor várható élettartamuk 82 százalékát, a nők 76 százalékát egészségesen tölthetik.

Akiknek nem kellett volna meghalniuk

EB:

Magyarországon az egyik legmagasabb a megelőzhető és a megfelelő kezeléssel elkerülhető halálozás az EU-ban. Megelőzhető halálozás a főként népegészségügyi és elsődleges prevenciós beavatkozásokkal megelőzhető esemény, Magyarországon 100 ezer főre vetítve 325 haláleset tartozik ide, az ország lakosságát figyelembe véve ez egy harmincezres kisvárosnyi ember. (Kimagaslóan rossz a magyar eredmény a megelőzhető tüdőrák-halálozást illetően.) Megelőzhető halálozásban csak Lettország és Litvánia produkált rosszabb eredményt. Az uniós átlag 100 ezer főre vetítve 161, és a visegrádi országok között a második legrosszabb Szlovákiában sem több 244 főnél.

Az egészségügyi beavatkozásokkal, szűréssel, kezeléssel elkerülhető halálozásnál a 100 ezer főre vetített 176 fővel hátulról az 5. az uniós listán, a lettek és a litvánok mellett e téren Románia és Bulgária is mögénk került. Ebben a körben az ischaemiás szívbetegségben "sikerült" a legrosszabb mutatót produkálni.

Emmi:

2011 óta hazánkban folyamatosan, az EU átlagát meghaladó mértékben csökkent az elkerülhető halálozások száma. Ez a mutató, amely nem az egészségügyi ellátás színvonalát jelzi, hanem azt, hogy hány esetben lett volna elkerülhető egy beteg halála, ha időben orvoshoz fordult volna, a világban sehol sem egyenlő a nullával. Biztató, hogy a hatásos népegészségügyi beavatkozásokkal megelőzhető halálozás 2011 és 2015 között a férfiaknál 11,3 százalékkal, a nőknél 2,1 százalékkal mérséklődött, az optimális orvosi ellátással elkerülhető halálozás a férfiaknál csaknem 11 százalékos, a nőknél több mint 5 százalékos csökkenést mutat. Ezek az adatok azonban tovább javíthatóak, ha a lakosság nagyobb arányban vesz részt a rendelkezésre álló szervezett népegészségügyi szűréseken.

Az orvoshiányról

EB:

Az uniós átlaghoz képest Magyarországon kevesebb az orvos (ezer lakosra 3,3 fő, szemben az uniós 3,6 fővel) és kevesebb az ápoló (ezer lakosra 6,5 fő szemben az uniós 8,5 fővel). A munkaerőhiányt súlyosbítja az egészségügyi munkaerő előregedése. Az orvosok megoszlása régióként egyenlőtlen, ez veszélyezteti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az elvándorlás megállítására (2010-2016 között 5500 orvos hagyta el az országot) a kormány bért emelt, ennek következtében lassult az elvándorlás, de az aktuális átlagbér még mindig alacsonyabb, mint a legtöbb uniós országban. A bér mellett a munkakörülmények változtatására is szükség lenne a szakemberek megtartásához.

Emmi:

A nagyarányú bérfejlesztéseknek köszönhetően a felmérés szerint jelentősen csökkent a külföldre távozó szakemberek száma: 2018-ban 52 százalékkal kevesebb magyar orvos kért munkavállaláshoz szükséges hatósági bizonyítványt, mint 2012-ben. Ugyanez a tendencia igaz a szakdolgozókra is: 2015-höz képest pedig 42,2 százalékkal kevesebben vállaltak külföldön munkát. A kedvező tendencia a szakirányú szakképzési ösztöndíjak rendszerének, valamint a jelentős bérfejlesztésnek is köszönhető.

Dohányzás

EB:

Az elmúlt években tapasztalható csökkenés ellenére a magyarok a legerősebb dohányosok közé tartoznak az EU-ban. 2017-ben az összes halálozás 21 százalékában (25,5 ezer) játszott szerepet az aktív vagy passzív dohányzás, az uniós átlag ezzel szemben 17 százalék. A 15-16 évesek közel egyharmada állította, hogy dohányzott az elmúlt hónapban, ami a legmagasabbak közé tartozik az EU-ban.

Emmi:

A dohányzás visszaszorítását célzó szabályozásnak köszönhetően kevesebb fiatal cigarettázik, és csökkent a dohányzók száma a felnőttek körében is. A magyar dohányosok aránya megközelíti az EU-átlagot, az Eurobarométer 2017-es adatai szerint a magyar dohányzók aránya 27 százalék, az EU átlag 26 százalék.

Elhízás

EB:

2017-ben az összes magyarországi halálozás mintegy 28 százaléka (34 ezer eset) volt betudható az étrenddel összefüggő kockázatoknak (beleértve a kevés gyümölcs- és zöldségfogyasztást, a magas só- és cukorfogyasztást. Az uniós átlag ezzel szemben 18 százalék. A helytelen táplálkozási szokások részben magyarázzák az elhízás egyre növekvő előfordulását Magyarországon. 2017-ben a magyar felnőttek ötöde (20 százaléka) volt

elhízott, az uniós átlag pedig ekkor 15 százalék volt. Az elhízás és a túlsúly már a magyar gyermekek körében is jelentős probléma.

Emmi:

A gyermekkori elhízásban Magyarország azon kevés országok közé tartozik, ahol a 7 éves gyermekeket tekintve megállt a gyermekkori túlsúly és elhízás növekvő trendje.

Védőoltások

EB:

A gyermekkori immunizáció aránya sok éve magas Magyarországon, köszönhetően a kellő átoltottságot garantáló határozott szakpolitikának. A kötelező védőoltások és egyes önkéntes védőoltások ingyenesek, az átoltottság (torokgyík, tetanusz, szamárköhögés, kanyaró) 99 százalékos, azaz jóval meghaladja a WHO által meghatározott 95 százalékot.

A kockázatnak kitett lakosság a kötelező gyermekkori oltásokon kívül más védőoltásokban is részesülhet, így az influenza elleni, vagy a 12 éves lányoknak a nemzeti védőoltási program keretében biztosított HPV elleni védőoltásban.

Az influenza-átoltottság a 65 év felettek körében nagyon alacsony, mindössze 27 százalékos, szemben a 44 százalékos uniós átlaggal és a 75 százalékos WHO célértékkel.

Emmi:

A jelentés kiemeli, hogy a gyermekkori immunizáció a szakpolitikai intézkedéseknek, a védőnők, a háziorvosok, az iskolaorvosok elkötelezett munkájának, és az ingyenes kötelező védőoltásoknak köszönhetően különösen magas Magyarországon. A 12 kötelező gyermekkori védőoltás mellett, a kockázatnak kitett emberek részesülhetnek influenza elleni, a 12 éves lányok pedig a nemzeti védőoltási programban biztosított HPV elleni védőoltásban. A kötelező védőoltások ingyenesek, az átoltottság pedig megközelíti a 100 százalékot.

Mennyit költünk egészségügyre?

EB:

Az egészségügyi ágazat krónikusan alulfinanszírozott, fejenként és GDP-arányosan is kevesebbet költ rá az állam, mint az uniós átlag, az ellátási csomag kevésbé nagyvonalú, mint a többi uniós országban. Az egy főre jutó egészségügyi költség 1468 eurót tett ki 2017-ben, ennél kevesebbet csak Bulgária, Horvátország és Lettország költ polgárai egészségére. Az uniós átlag ennek mintegy kétszerese, közel 3 ezer euró. Az egészségügyi közkiadások Magyarországon a GDP 4,6 százalékára rúgnak, szemben a 7,8 százalékos uniós átlaggal. Az állam az egészségügyi kiadásoknak csak kétharmadát fedezi, a 79 százalékos uniós átlaggal szemben

Az egészségügy nem kiemelt prioritás, amit az egészségügyi közkiadások viszonylag alacsony, 10 százalékos részaránya is mutat, az uniós átlag 16 százalék. A zsebből fizetett közvetlen lakossági hozzájárulás 27 százalékos aránya jóval magasabb, mint a 16 százalékos uniós átlag. A magas önrész aránytalanul érinti az alacsony jövedelműeket. A háztartások közel 12 százaléka szembesült katasztrofális egészségügyi kiadással, főként a legszegényebbek, míg az uniós átlag nem éri el a 6 százalékot. A zsebből finanszírozott összeg majdnem fele gyógyszerre és gyógyászati segédeszközre megy, ami az egyik legmagasabb arány az EU-ban. A kiszolgáltatott csoportokat védő mechanizmusok gyengék.

Emmi:

A jelentés kitér a hazai egészségügyi finanszírozás rendszerére is. A mostani kormány 2010-hez viszonyítva 770 milliárd forinttal nyújtott több forrást az egészségügynek 2020-ban. A jövő évi költségvetésben közel 2000 milliárd forint áll majd rendelkezésre egészségügyi célokra, ami 2019-hez képest is 184 milliárd forintos többletet jelent az ágazat számára.

Kórház

EB:

Az elkerülhető kórházi betegfelvételek száma Magyarországon a második legmagasabb, az alapellátás nem játszik jelentős szerepet a rendszerben.

Emmi:

A kórházközpontúsággal szemben az alapellátás megerősítését szolgálja a 10,8 milliárd forintos "Három generációval az egészségért" pályázat, melynek első fordulójában 79 praxisközösség már megkezdte az egészség megőrzésére, fejlesztésére irányuló munkát, az új pályázati kiírásra pedig 90-en jelentkeztek. Jövőre is folytatjuk az új egészségkultúra programot, amely elsősorban a megelőzésre, az egészség megerősítésére, a betegségek elkerülésére támaszkodik az egészségben töltött évek meghosszabbítása érdekében. A legfontosabb, hogy az emberek megértsék, maguknak is tenniük kell a saját egészségükért, és élniük kell azokkal a valóban kimagasló szűrési lehetőségekkel, amelyeket ma biztosít számukra az állam - zárul az Emmi az országjelentést kommentáló közleménye reflexió nélkül hagyva többek között a daganatos betegek hiányos ellátását, a kiugróan rossz rákhalálási mutatókat, a rossz antibiotikum használatot, a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek hatásait, a növekvő kórházi adósságokat.

(Napi 2019. december 7., szombat)

A budapesti karácsonyi vásár a bécsinél és a pozsonyinál is drágább

Sült kolbi 2200-ért? Bécsben ugyanez 1500.

A Nosaltyutánajárt, milyen árakkal találkozhat a magyar vásárló a horvát, osztrák vagy szlovák fővárosban kezdődött karácsonyi vásárokon, a különbség pedig drasztikus.

A portál elsősorban az ételek és italok árait vizsgálta, az eredmények alapján pedig jól látható, hogy nem a budapesti a legolcsóbb adventi forgatag.

A Vörösmarty téren kínált sült kolbászt 2200 forintért adják, ugyanez Zágrábban 900 forintra (20 kuna), Bécsben 1500 forintra (4,5 euró), míg Pozsonyban 840 forintra (2,5 euró) jön ki.

A rétesnél is markáns különbségeket tapasztalni: a nyalánkság Budapesten kb. 1000 forintért vásárolható, Pozsonyban viszont 670 forintot kérnek érte. (Zágráb és Bécs esetében nem közölnek árakat.)

A hotdognál brutális az eltérés: Zágrábban 675 forintba kerül egy (15 kuna), Bécsben 2000 forintba (6 euró), nálunk 3500 forintért adják ugyanezt.

A karácsonyi vásárok tipikus szíverősítője, a forralt bor viszont itt a legolcsóbb, 600 forintba kerül 2 deci, Zágrábban viszont 675-720-ba, Bécsben 1340, Pozsonyban pedig 670 forintnak megfelelő eurót kérnek érte.

(HVG 2019. december 7., szombat)

Elindult a csokoládéháború: magyar sikercég a svájci óriás ellen

A marcipánspecialista Szamos új piacra tört be: táblás csokijaival a svájci Lindttel kel versenyre. A magyar csokigyártó rajtja jól sikerült, 100 ezer táblát adott el egy hónap alatt.

A magyar édességpiac egyik nagyágyúja, a Szamos Marcipán Kft. megjelent - a jellemzően 100 grammos - táblás csokoládék piacán, ahol meglehetősen komoly a verseny.

A legalsó, 200-400 forintos árkategóriában olyan gyártók vannak, mint a Milka vagy a Nestlé, a 600-800 forintos ligában többek között a szintén magyar Stühmer termékei szerepelnek, az 1000 forintos szegmensben pedig a világ számos országában régóta jelenlévő svájci multi, a Lindt az egyik főszereplő - az utóbbi részpiacon jelent meg most a Szamos.

Százmilliós lépés

Megkérdeztük Kelényi Ádámot, az édességkészítésbe az 1930-as években belevágó Szamos Marcipán pénzügyekért felelős igazgatóját, hogy miért csak most léptek be a táblás csokoládé piacára. "Az elmúlt évtizedekben a marcipános termékek, bonbonok voltak fókuszban, az utóbbi időben pedig a cukrászdahálózat fejlesztése. A táblás csokik piacára való belépést régóta terveztük, ez egy nagy dobás a cég életében" - válaszolta az igazgató lapunknak.

Alapos tervezés előzte meg a Szamos lépését. Ahhoz, hogy októberben megjelenhessen táblás csokoládékkal a magyar piacon, a cégnek egy 100 millió forintos beruházást kellett saját forrásból megvalósítania. Kelényi Ádám elmondta: "Vettünk egy tábláscsokoládé-gyártó gépet és csomagológépet az pilisvörösvári üzembe. Emellett meg fel kellett kutatni és beszerezni az alapanyagot, amely Belgiumból érkezik. Továbbá piackutatást is végzett a cég. Utóbbiból az derült ki, hogy van kereslet a prémium kategóriás, 1000 forint körüli áron kapható táblás csokoládé iránt."

Isler ízű táblás csokit is piacra dobtak

"A kutatás eredményei szerint a Szamos törzsvásárlói szívesen vizionálják táblás formában a különböző süteményeknél - például az Eszterházy tortánál vagy a Dobos tortánál - megismert ízeket. Arra is választ adott a kutatás, hogy azok a vevők, akik eddig nem ismerték a Szamos marcipános édességeit és süteményeit, azok is nyitottak lennének a táblás csokoládéinkra" - tette hozzá Kelényi Ádám.

A táblás csokoládé között megjelent az Isler ízű is, mégpedig azért, mert ez a Szamos süteményágazatának kulcsterméke, amelyből félmillió darabot adnak el évente. A piac jól fogadta az új termékét, erről Kelényi Ádám annyit mondott: "az alapvetően konzervatív becsülésünket bőven felülteljesítettük. Október óta a tervezettnek a dupláját adtuk el táblás csokikból, ez 100 ezer darabos mennyiségnek felel meg".

Listán a Lindt mellett

A társaság az októberi piacra lépés után a következő időszakban az "országos listázottságot" szeretné elérni, ez azt jelenti, hogy minél több helyen szeretnék elérhetővé tenni a termékeket, például a Tesco, az Auchan és a Spar polcain, valamint a benzinkutakon. "Valahol a Lindt termékeinek közelében, hiszen azok jelentik a legfőbb konkurenciát" - mondta Kelényi Ádám.

A Napi.hu érdeklődésére azt is elmondta, hogy a cég az idén felülteljesíti a terveket. A cukrászda- és kiskereskedelmi hálózat árbevétele a bruttó 3 milliárd forintot meghaladja, ami 10 százalékos többletet jelent 2018-hoz képest. A pilisvörösvári üzemet működtető cég pedig 4 milliárd forintos árbevételre számít, ami 3 százalékos, a terveknek megfelelő emelkedést jelent. Kelényi Ádám a jövő évi célkitűzésekről még nem adott információt, mondván, a 2020-as üzleti év még tervezés alatt van.

(Napi 2019. december 7., szombat)

Ez teszi tönkre a magyarok életét karácsonykor: 30 éve még nem így volt

A magyarok többsége ragaszkodik a karácsonyi tradíciókhoz. Egyes ünnepi fogyasztói szokások azonban több tekintetben változtak a rendszerváltás óta: ma például

változatosabban étkezünk, nagyobb figyelmet fordítunk a dekorációra, és többen vásárolunk kész vagy félkész terméket - derült ki egy friss kutatásából, amely a 30 évvel ezelőtti és a mai, téli ünnepekhez köthető hazai fogyasztói szokásokat vetette össze.

Trendek és generációk változnak, de alapvetően hagyományörzők a magyarok, ha a karácsony ünnepléséről van szó. A Tesco megbízásából végzett kutatás szerint bár vannak hasonlóságok az ünnepi szokások és a menü tekintetében, színesebb a karácsony ma, mint 30 évvel ezelőtt.

A lakosság kétharmada továbbra is együtt díszíti a fát a családdal, igaz, némiképp kevesebben, mint 30 évvel ezelőtt (77 százalék). Adventi gyertyát a megkérdezettek több mint 60 százaléka gyújt, majdnem 17 százalékkal többen, mint három évtizede. Ennek ellenére a lakosság egyharmada véli úgy, hogy az ünnepet ma már kevésbé éli meg intenzíven, mint '89-ben.

A lakás, a ház feldíszítése is egyre fontosabb része az ünnepnek: ma már 70 százalék felett van azoknak az aránya, akik készülnek valamilyen belső dekorációval, míg korábban a magyaroknak csak kb. a fele ügyelt erre. Lényegesen többen díszítik ma otthonukat kívülről is például fényfüzérrel vagy ajtódísszel: arányuk közel 60 százalék a nyolcvanas évek végének 22 százalékaéhoz képest.

A karácsony az egyik legfontosabb ünnepünk akár vallási, akár világi módon emlékezünk meg róla. A legtöbb családban az ünnepnek hagyományörző jellege, megszokott menete és közösségi jelentősége van, amelyben az étkezés, a díszítés - benne a karácsonyfa állítása - és az ajándékozás központi szerepet tölt be.

A kutatás jól jelzi, hogy az állandóság és a változás egyszerre jellemzi az ünnepet. Egyrészt látszik az eredményekből, hogy a karácsonyfa szinte kötelező kelléke a karácsonyi rítusnak, ugyanakkor amíg korábban szinte mindenki valódi karácsonyfát állított (86,9 százalék), addig ma egyre többen választják az alternatív megoldásokat és csak majd minden második család tart ki a valódi fa díszítése mellett (53,4 százalék)" - mondta el a kutatás kapcsán Dr. Neulinger Ágnes, a Budapesti Corvinus Egyetem Marketing és Média Intézetének tanszékvezető egyetemi docense.

Az örök klasszikus halászlé és bejgli mellett a vegetáriánus és vegán ételek is felkerültek a menüre

Az ünnepi étkezés továbbra is egyértelműen az ünneplés fókuszában áll. A magyarok kb. fele fogyaszt és fogyasztott karácsonykor halászlévet, de pontyot és egyéb húsokat is sokan esznek ilyenkor. Manapság az egzotikus gyümölcsök ugyanakkor nagyobb arányban kerülnek a kosárba, de népszerűbbek lettek a tengeri halak is, amiket ma már közel 30 százalék vásárol karácsonykor. A vegetáriánus vagy vegán ételek is lassan, de bekerülnek az ünnepi étrendbe: a 30 évvel ezelőtti 3,6 százalékkal szemben ma már minden tizedik magyar készül ilyen ételekkel.

Félkész vagy készített 40 százalék vesz karácsonykor, a legnépszerűbbek az aprósütemények, a desszertek és a torták, de sokan, kb. 10 százalékunk szerez be rántott ponty- vagy halfilét. A bejgli sikere töretlen, a süteményt a magyarok több mint 60 százaléka választja, bár ez az arány 30 évvel ezelőtt valamivel magasabb, 70 százalék feletti volt.

A szép kirakat már nem befolyásol

Ajándékkal szinte mindenki készül: 30 éve 4,9, ma mindössze 3,8 százalékunk nem vásárol semmilyen karácsonyi meglepetést. Az ajándékok kiválasztásában szerepet kaptak a speciális, ma már egyébként változatosabb mennyiségben elérhető karácsonyi katalógusok, harmadunk dönt ma ezek alapján. Meghatározó persze mindig a megajándékozandó személy konkrét kérése: ez a magyar vásárlók kb. felénél fontos szempont, 30 éve pedig 47 százalék választott így. Csökkent azonban a karácsonyi kirakatok szerepe a vásárlási döntésben, ma már a magyarok kevesebb mint ötöde említi az ilyen jellegű dekorációt, termékkihelyezést.

Jobban megviselnek minket az ünnepek

Összességében stresszesebbnek élik meg ma a karácsonyt a magyarok, mint a rendszerváltás idején. A zsúfoltság, a reklámzaj, valamint a sorban állás mellett az is sokaknak jelent bosszúságot, hogy ilyenkor a szokottnál nagyobbak a kiadásai. A nagy ünnepi étkezések miatti hízás mára már közel felünk számára okoz fejtörést, míg 30 évvel ezelőtt csak alig harmadunkat foglalkoztatta ez a probléma.

"A karácsonyi ajándékvásárlás időpontjának korábbra kerülése kötődik az elmúlt évtizedben megjelent Fekete Péntek akcióhoz, amely Magyarországon nem egyetlen napot, hanem akár egy hosszabb időszakot is jelenthet. Ez jelentősen módosította a karácsonyi vásárlási szokásokat és sokaknál novemberre hozta előre az ajándékok beszerzésének kezdetét. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a karácsonyhoz kötődő egyik legfontosabb stresszforrás, úgymint a boltok zsúfoltsága és a sorban állás csökkenthető, ha valaki időben elkezd a vásárlást" - tette hozzá Dr. Neulinger Ágnes.

Nagyobb választék, több lehetőség

A felmérés tanúsága szerint színesebb tehát ma a karácsony Magyarországon, mint 30 évvel ezelőtt és ezt a válaszadók külön is megerősítették: úgy látják, hogy nemcsak az áruválaszték tekintetében, hanem az ünnepi időszak eltöltésére vonatkozóan is változatosabbak a lehetőségek ma, mint korábban. A Tesco a kutatás során ugyanakkor összegyűjtötte azokat a márkákat is, amelyeket hagyományosan a karácsonyhoz kötnek a magyarok. Íme a top 10-es lista arról, milyen márkák jutnak elsőként a magyarok eszébe a karácsony kapcsán:

(Pénzcentrum 2019. december 8., vasárnap)

A hülyének is megéri: szenzációs lakáshitelekkel csábítanak egyes bankok

Akár már 50 ezer forintos havi törlesztőrészlettel is elérhetők ma Magyarországon a 10 milliós, 20 éves lakáshitelek. Aki azonban biztosra megy, és nem akar a törlesztőrészlet változásával szembesülni, annak havonta legalább 66 ezer forintot vehet el a hiteltörlesztés a családi kasszából. Bemutatjuk a legjobb banki ajánlatokat, személyre szabott kalkulációhoz pedig a Pénzcentrum kalkulátorát ajánljuk.

A legfrissebb MNB-statisztikák szerint idén októberben 81 milliárd forintnyi lakáshitelt vett fel a magyar lakosság, ami valamivel magasabb az egy évvel korábbi 78 milliárdnál. Az alacsony kamatkörnyezetben a hitelfelvevők egyértelműen a biztonságra törekednek.

70% felett van ugyanis azoknak a lakáshiteleknek az aránya, amelyeket 5 évnél is hosszabb kamatperiódussal vesznek fel az ügyfelek, a legfeljebb évente változó kamatozású lakáshitelek aránya mindössze 2-3% volt az elmúlt hónapokban.

A hozamkörnyezettel együtt a lakáshitelek kamata is csökkent az őszi folyamán, így októberben átlagosan 4,31%-os kamattal vettek fel lakáshitelt a háztartások az előző havi 4,60% és az egy évvel korábbi 4,94% után.

300 ezer forintos nettó jövedelem és a jövedelem bankba utalása mellett néztük meg a Pénzcentrum kalkulátorán és a Bank360.hu gyűjtése alapján, hogy melyek a legjobb lakáshitelek. Ezúttal a visszafizetendő összeg alapján állítottuk sorrendben a 10 milliós, 20 éves lakáshiteleket.

A legkevésbé biztonságos, de legolcsóbbnak mondható 3 havi kamatperiódusú lakáshitelek közül az Oberbank kínálja a legkedvezőbbet.

A félévente változó törlesztőrészlettel rendelkező hitelek közül a Budapest Banké lett a legkedvezőbb a visszafizetendő összeg és a THM, illetve a Takarékbanké a kamat alapján.

A CIB Bank lakáshitele lett az első az éves kamatperiódussal rendelkező lakáshitelek körében a THM és a teljes visszafizetendő összeg (egyszeri költségekkel együtt) alapján, a K&H Bank lakáshitele azonban kedvezőbb kamatot és havi törlesztőrészt ígér.

A már fixnek nevezett, 5 éves kamatperiódusú lakáshitelek körében is az Oberbank végzett az első helyen, ezek a hitelek is elérhetők már 3%-os kamat alatt. A nagyobbak közül a Takarékbank is ott van az élen.

A még biztonságosabb, 10 éves kamatperiódussal rendelkező lakáshitelek közül a Budapest Bank tűnik ki a visszafizetendő összeg alapján, míg THM-ben és kamatban az Oberbank lett az első.

A végig fix kamatozású, vagyis jelen esetben 20 éves kamatperiódusú hitelek esetében az UniCredit és a K&H Bank nyújtja továbbra is a legkedvezőbb lehetőséget, nincs számottevő különbség közöttük.

Portfolio 2019. december 8., vasárnap()

Ehető kávéspoharakkal csökkentik a szemét mennyiségét

A világ minden szegletét elborító műanyagszemét miatt egyre nagyobb nyomás nehezedik a hulladék legnagyobb előállítóira, hogy tegyenek valamit. Az új-zélandi nemzeti légitársaság kísérletképpen részben olyan poharakban szolgálja fel a kávéját, amelyeket az ital elfogyasztását követően meg lehet enni.

A poharakat egy szintén új-zélandi cég, a Twiice állítja elő, és ezek nem mások, mint vanília ízesítésű biscottik, azaz tulajdonképpen pohár alakúra formázott kemény süteményekről van szó. A vállalkozás és a légitársaság is esküszik azonban arra, hogy tökéletesen zárnak, nem folyik ki belőlük a kávé – írja a BBC.

Az Air New Zealand járatain évente nyolcmillió pohár kávéját szolgálnak fel, és a vállalat egy ideje már dolgozik azon, hogy ebből minél kevesebb végezze szemétként. Nemrég első lépésben papírból és kukoricából készített, komposztálható poharakra álltak át, manapság már a gépek fedélzetén és a légitársaság váróiban is ezeket használják.

Részben ezeket válthatja le az ehető verzió, amelyet a cég szerint a földön és a levegőben is intenzív tesztelésnek vetnek alá. Az utasok állítólag kitörő örömmel fogadták az újítást, a légitársaság alkalmazottjai pedig desszertes tálként is felhasználják.

A közösségi médiában megjelenő vélemények alapján azért nincs mindenki elragadtatva. Először is nem fogyaszthatja mindenki, mert glutént tartalmaz, emellett kis mennyiségben lehet benne tejszármazék és diófésleség is. (De alapvetően valószínűleg azért nem hagyományos olasz biscottiról vagy cantucciról van szó, hiszen annak fontos összetevője a dió, pisztácia vagy éppen a klasszikus pratói recept szerint a mandula.) Emellett a vegánok sem fogják megenni, mert van benne tojás. Ezért a légitársaság igyekezett mindenkit megnyugtatni, hogy továbbra is megmaradnak az említett komposztálható poharak is.

Mások a Twitteren azt feszegették, hogy lényegében csak egy ügyes PR-fogásról van szó, hiszen a műanyag kávéspoharak előállításának környezeti hatása eltörpült a cég alaptevékenységéhez, vagyis a repüléséhez képest.

(G7 2019. december 8., vasárnap)

Az emberi haladás útján végig, mindenütt halott állatok hevernek

Közel fél évszázaddal az eredeti megjelenése után végre magyarul is olvasható az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb hatású etikai műve, Peter Singertől Az állatok felszabadítása. A könyv egy sodró lendületű, de végig a racionalitás hangján szóló szöveg arról, hogy egyáltalán nincs rendben, ahogy az állatokkal bánunk, és az erkölcsileg helyes döntés az, ha elkezdünk változtatni ezen.

Peter Singer évtizedek óta az egyik legbefolyásosabb ausztrál gondolkodó, az erkölcsfilozófia tán legnagyobb sztárja (jó példa erre, hogy nem sok erkölcsfilozófusnak van több ezer követős Instagram-oldala, melynek születéséről aztán külön cikket ír a New Yorker), a Princeton és az University of Melbourne professzora.

Munkáiban az utilitarizmus hagyományaihoz kapcsolódva ír arról, hogy olyan etikára van szükség, amely a legtöbbeknek a legtöbb jót nyújtja. Csakhogy nála a legtöbbek meghatározásához túl szűk halmaz az ember, szerinte ugyanis nincs jogunk azt állítani, hogy egy élőlény morális státusza attól függ, hogy milyen fajhoz tartozik. E megközelítés szerint az egyenlőség nem intelligencia, erkölcsi érzék vagy mondjuk a fizikai erő függvénye, azaz nem tényeken alapul, hanem erkölcsi eszmény.

És Singer szerint az a megközelítés, amelyik kitünteti a többi élőlény közül az embert, pusztán azért, mert ember, a fajizmus (szpéciesizmus) megnyilvánulása. A fajizmus Singer szerint ugyanolyan logika szerint működik, mint a rasszizmus vagy a szexizmus, csak míg a nyugati társadalmakban ez utóbbi két megközelítés visszaszorítására nagy hangsúly jutott és sikerült is eredményeket elérni, a fajizmus kérdése sokkal kevésbé volt szem előtt és jóval inkább része mindannyiunk gondolkodásának.

Az állatok felszabadításának kulcsgondolata, hogy erkölcsileg felelős lényekként törekednünk kell az olyan életre, amely a lehető legtöbb jót és a lehető legkevesebb szenvedést okozza másoknak. És e másokba bizony mindenki bele kell tartozzon, aki képes érezni az örömet és a szenvedést: Singer alapvető állítása, hogy egy lény morális státusza egyedül az érzékelőképességétől függ, és akinek tudunk ilyet tulajdonítani, annál egyáltalán nem mindegy, hogy hogyan bánunk vele. Hogy az állatvilág nagyon jelentős része képes érzékelni a fájdalmat, azt ma már nem nagyon vitatja senki, de azért Singer bőven hoz a mindennapi életből és a biológiai kutatások területéről is példákat, melyek ezt igazolják.

Ne tégy olyat egy majommal, amit nem tennél egy csecsemővel

Az eddig leírtakkal szembeni egyik alapvető, zsigeri ellenvetésünk az lehet, hogy a legtöbbünk már rég ebben a szellemben éli az életét, és nem ártunk az állatoknak: támogatjuk a környezetvédelmet, mélyen elítéljük azokat, akik macskákat kötnek fel a fákra, felháborodva fogadjuk, ha orvvadászok oroszlánokat lőnek le és eszünkbe se jutna belerúgni a szembejövő kutyákba.

Csakhogy Singer szerint ez nem sokat ér, mert lehet ugyan, hogy közvetlenül nem bántjuk az állatokat, de mérhetetlenül sok szenvedés okozói vagyunk az életmódunk által. Az emberi civilizáció terjedésével alapvetően alakult át a világ is: a vadon élő állatok szinte mindenhol visszaszorultak, egyedszámuk meredeken zuhan, és a ma élő és érző állatok döntő többsége már az emberek felügyelete, az emberi igények kiszolgálása miatt létezik, jellemzően rettenetes körülmények között.

Az állatok felszabadítása 2015-ös újrakiadásában Yuval Noah Harari írt előszót, és ez helyet kapott a most megjelent magyar kiadásban is. Harari itt arról ír, hogy a nagyüzemi állattartás, ha az okozott szenvedés mértékét nézzük, napjaink egyik legsürgetőbb etikai kérdése.

„Képzeletünkben az oroszlánok, az elefántok, a bálnák és a pingvinek népesítik be a Földet. Igen, a National Geographic csatorna, a Disney-filmek és a gyerekmesék ezt a képet tárják eléink, ám a tévéképernyőn túl, a való életben az az állatvilág már a múlté. Mai világunkban 40 ezer oroszlán és egymilliárd házi sertés, 500 ezer elefánt és 1,5 milliárd szarvasmarha, 50

millió pingvin és 20 milliárd csirke él.” – írja Harari, aki szerint az ember diktálta változásokhoz evolúciós szempontból lehet, hogy a haszonállatok tudtak a legsikeresebben alkalmazkodni, de közben ezeknek az állatoknak az egyéni szenvedése óriási, és a technológiai fejlődéssel párhuzamosan csak növekszik.

Singer könyvében két horrorisztikus fejezetet szán annak, hogy megmutassa, milyen szenvedéssel járnak az állatkísérletek és a nagy léptékű mezőgazdasági állattartás. Ehhez ráadásul nem is állatvédő aktivisták anyagait veszi alapul, hanem az állatkísérleteket bemutató orvosi publikációkat, illetve az állattenyésztő cégek bemutatkozó anyagait.

Az állatkísérletek mellett az egyik visszatérő érv, hogy ezekkel az emberiség számára létfontosságú felfedezésekhez lehet eljutni. De Singer rengeteg szempontot mozgat meg azért, hogy megmutassa, miért fals ez az állítás. Ebben a fejezetben az orvosi publikációkból vett rengeteg, szenvedő állatokról szóló leírás önmagában is nehéz olvasmány, de még nehezebbé teszik a rendre visszatérő kutatói értékelések, melyek szerzői arra jutnak, hogy a különféle emlősök szisztematikus kínzásától igazából nem is lehetett érdemi eredményeket várni.

Singer szerint a 19. századtól kezdve a nyugati országokban kialakult egy kutatói környezet, ahol az állatok kínzásával (megvágásával, felhevítésével, megvakításával, áramütésével) járó kísérletek teljesen magától értetődőnek tündek és kutatások sokaságában vetették alá kegyetlen eljárásoknak az állatokat bármiféle sürgető igény vagy komoly tudományos felfedezésének ígérete nélkül. A publikációkényszer, az állatkísérleteket kiszolgáló cégek okozta gazdasági nyomás, az évtizedes rutinnal elsajátított érzéktelenség mind ebbe az irányba hatott.

Ennek lett az eredménye Singer szerint, hogy a kutatók (és nem csak az egészségügyben, de például a kozmetikumok tesztelésénél is) évente több millió alkalommal úgy okoztak fájdalmat, hogy a leghalványabb reménye sem volt a hasznos eredményeknek. Azt Singer sem zárja ki, hogy lehetnek olyan esetek, ahol az állatokon történő kísérletezés fontos lehet. De szerinte morálisan az a helyes, ha ekkor kitörünk a fajizmus csapdájából: könyvének legprovokatívabb része az, ahol Singer arról ír, hogy akkor lehet elfogadható egy állatkísérlet helyeslése, ha valaki elfogadná, hogy ugyanazt a beavatkozást egy hat hónapos árva csecsemőn vagy egy agykárosodott emberen is elvégezzék.

Ha valaki ezt nem tartja elfogadhatónak, azt Singer szerint a fajizmus vakítja el, mivel minden okunk megvan feltételezni, hogy egy kutya vagy egy majom jobban tudatosítja magában a fájdalmas beavatkozást, mint egy csecsemő. Singer hangsúlyozza, hogy ez nem jelenti azt, hogy amikor olyan helyzetbe kerülnénk, hogy egy csecsemő vagy egy kutya élete között kell választanunk, akkor ne lenne helyes a csecsemő életét megmenteni. De ha nem vagyunk ilyen kizárólagos döntési helyzetben (és általában nem vagyunk), akkor viszont érdemes szem előtt tartanunk, hogy végletesen fajista álláspont az, amelyben az élethez való jog határvonala épp a mi fajunk határvonalával párhuzamosan halad. Singer könyvében számos hasonlóan provokatív felvetést szed össze, és a logika mögöttük mindig ugyanaz: aki komolyan veszi a moralitást, annak meg kell próbálnia kirekeszteni az életéből a fajizmust.

Elengedni a húst

Az állatok felszabadítása 1975-ben jelent meg, és éppen a könyv keltette jelentős hullámok hatására is, de az állatkísérletek terén sok változás történt azóta: sok országban szigorodtak a törvények, számos gyógyszeripari és kozmetikai gyártó vállalta fel, hogy többet nem végeznek ilyen kísérleteket. Erre maga Singer is kitér a magyar fordítás alapjául szolgáló, 2002-es átdolgozott kiadásban, de bármennyire is örül ezeknek a fejleményeknek, elégedettségéről azért bőven nincs szó.

Elsősorban azért, mert a másik nagyon jelentős szenvedéseket okozó tényező, a nagyüzemi állattartás egyáltalán nem szorult vissza. Singer szerint a legtöbbszörnek nagyon kevés fogalma van arról, hogy milyen folyamatok állnak a hús mögött, amit aztán elfogyasztunk,

vérrel például szinte alig találkozunk, és amikor az állattartás és a farmok kerülnek szóba, sokunknak még mindig a gyerekkorunkból származó képek ugranak be, tágas réteken békésen legelésző állatokkal.

De a mai hústermelésnek semmi köze nincs már ehhez a világhoz: itt az állatok mintha gépek lennének, melyek az olcsó takarmányt drága hússá alakítják, írja Singer, és ebben a rendszerben egy újításnak akkor van helye, ha javítja a konverziós arányt, olcsóbbá teszi az átalakítást. Ennek következtében az elmúlt évtizedekben a húsupért tartott állatokat egyre nagyobb tömegekben zsúfolták össze egyre kisebb helyekre. És a húsupar úgy képes mérhetetlen szenvedéseket okozni, hogy közben az állatok továbbszaporodását nem veszélyezteti.

Harari az előszavában írja erről, hogy „a probléma forrása, hogy a háziállatok olyan fizikális, érzelmi és társas szükségleteket örökölték vadon élő őseiktől, amelyek a mezőgazdasági telepeken feleslegeseek. Az állattenyésztők megszokásból figyelmen kívül hagyják ezeket a szükségleteket, és ez gazdasági értelemben nem kerül nekik semmibe. Apró ketrecekbe zárják az állatokat; megcsonkítják a szarvaikat és a farkukat; elválasztják egymástól az anyaállatokat és az utódaikat; szelektíven tenyésztenek torzszülötteket. Az állatok leírhatatlanul szenvednek, de életben maradnak és sokasodnak”.

Singer szerint nem kegyetlen emberek gonosz tetteiről van itt szó, hanem arról, hogy a fajizmus működése miatt nem is gondolunk arra, milyen szenvedést okozunk más élő lényeknek. Ezzel sokáig ő maga sem volt tisztában, a hetvenes években egy baráti vacsora közben világosította fel vegetáriánus ismerőse, hogy miért nem eszik húst, és ez a beszélgetés változtatta meg Singer gondolkodását is.

Könyve nem meglepő módon a vegetarianizmus, később pedig a veganizmus fontos hivatkozási pontja lett, és érthető, hiszen Singer tényleg arról ír, hogy akkor cselekszünk erkölcsileg helyesen, ha kerüljük a hús fogyasztását. Elképzelhető ugyan, hogy tudunk olyan húsból enni, ami szabadon tartott és természetes körülmények között elhunyt állatból származik, de áztatni nem szabad magunkat: nem lehet állatokat táplálkozási célra nagy tömegben úgy tartani, hogy az ne okozzon nekik jelentős szenvedést.

„Ha valaki tiltakozik a spanyolországi bikaviadalok, a dél-koreai kutyahúsevés vagy a kis fókák kanadai leölése ellen, de továbbra is megeszi azoknak a tyúkoknak a tojásait, akik ketrecekbe zsúfolva élnek le az egész életüket, a borjaknak a húsát, kiket elszakítottak az anyjuktól, megfosztottak természetes táplálékuktól és annyi helyük sincs, hogy kinyújtott lábbal lefeküdjenek, az pont olyan, mintha tiltakoznánk a dél-afrikai apartheid ellen, de közben megkérnénk a szomszédot, hogy ne adja el a házát feketéknek” – írja erről Singer, aki persze tudja, hogy rendkívül komoly társadalmi-kulturális akadályai vannak egy ennyire radikális életmódváltásnak.

Ugyanakkor a kétezres évek kezdete óta látni, hogy egyre többen vannak, akik érdeklődni kezdtek a növényi alapú étrend iránt, és az ökológiai válság csak ráerősített erre. Ami érthető is, hiszen Singer már 1975-ben arról írt, hogy a hústermelésre épülő állattartás rendkívüli mértékben megterheli a bolygót: eszetlen tempóban zajló erdőirtások, rengeteg vízhasználat és vízszennyezés kíséri ezt a folyamatot.

Singer egyfelől óva int a túlzott fanatizmustól: szerinte a húsmentes étrend melletti túl heves kiállással el is riaszthatunk embereket, másfelől viszont mégis úgy látja, hogy a könyvében felsorolt etikai érveket racionálisan végiggondolva nem nagyon lehet más következtetésre jutni, minthogy a modern mezőgazdasági nagyüzemekben nevelt állatok húsnak vásárlásától tartózkodnunk kell.

„Ha egy lény szenved, semmilyen morális igazolást nem találhatunk arra, hogy figyelmen kívül hagyjuk a szenvedését” – foglalja össze egy ponton Singer sokadszor is könyvének alapállítását, Harari pedig az előszavában arról ír, hogy pár évtizeddel ezelőtt talán még sokat neveltségnek tartották volna azt az állítást, hogy az állatok a történelmünk első számú

áldozatai és hogy az, ahogy az állattenyésztő nagyüzemekben a háziállatainkkal bánunk, az talán a legsötétebb bűn, amit az ember elkövetett a történelme során, de éppen Singer könyve miatt is, ma már sokkal többen vannak, akik felvethetőnek és megvitathatónak tartják ezt a kérdést.

„Az emberi haladás útján végig, mindenütt halott állatok hevernek” – írja Harari, aki szerint lehetséges, hogy nem mindenki teszi majd magáévá Singer eszméit, de nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy korlátlan hatalmat vívtunk ki magunknak minden más állattal szemben, és épp ezért etikai kötelességünk végiggondolni ennek a könyvnek az érveit és következtetéseit.

(444.hu 2019. december 8., vasárnap)

Ezt igazából csak a magyar nők csinálják: így vásárolnak, de nagyot is kaszálnak közben

Új rekord a közvetlen értékesítésben: az eddigi legnagyobb, 192,9 milliárd dolláros globális forgalommal és bővülő, 118 millió fős értékesítői létszámmal zárta az elmúlt évet az ágazat - derül ki a Közvetlen Értékesítők Szövetsége Világszervezetének (WFDSA) elemzéséből. A kényelmes és biztonságos vásárlás hazánkban is népszerű: tavaly közel 60 milliárd forintot hagytunk a közvetlen értékesítő cégeknél, főként étrend-kiegészítőkre és szépségápolási termékekre költöttünk.

Mi, magyarok továbbra is szívesen vásárolunk közvetlen értékesítőktől: az elmúlt évben közel 60 milliárdos forgalommal zárt a szektor, ami 12%-os bővülést jelent az egy évvel korábbi eredményhez képest - derül ki a Közvetlen Értékesítők Szövetsége (DSA) 2018-as összegzéséből.

Egészségre és szépségre költünk

Hazánkban - a globális és európai tendenciákkal összhangban - a wellness termékek és étrend-kiegészítők (57%), valamint a szépségápolási termékek (22%) a legkelendőbbek, míg a dobogó harmadik fokára pedig a háztartási cikkek (9%) kerültek.

Vonzó a közvetlen értékesítői modell

A direkt értékesítői létforma sem veszített népszerűségéből, hiszen a szövetség nyilvántartása szerint az elmúlt évben Magyarországon több mint félmillióan voltak kapcsolatban nemcsak vásárlóként, hanem értékesítőként - rész- vagy akár teljes munkaidőben - a szektorral. Az értékesítők háromnegyede (71%) nő, leginkább a 35-54 éves korosztály választja ezt a szakmát, de jelentős arányban képviseltetik magukat a 25-34 év közöttiek és az 55 év felettiek is. Ezek az adatok egyaránt vonatkoznak a fogyasztókra, illetve az értékesítőként működő vállalkozókra is, a két kategória között ugyanis a közvetlen értékesítés jellemzően szabad vállalkozási rendszeréből adódóan lehetséges az átjárás.

Az adatokból egyértelműen kiderül, hogy a magyarok számára fontos a kényelmes, ugyanakkor biztonságos vásárlás lehetősége, amit a személyes kapcsolattartásra épülő közvetlen értékesítési modell kínál. A közvetlen értékesítés, mint rugalmas vállalkozási forma továbbra is többszáz ezer magyarnak nyújt extra bevételi lehetőséget - mondta el Endrédi László, a Közvetlen Értékesítők Szövetségének elnöke.

Rekordot döntött a közvetlen értékesítés

A közvetlen értékesítés összforgalma évről évre rekordokat dönt: 2015 óta minden évben nőtt, 2018-ra 192,9 milliárd dollárra emelkedett. A legnagyobb piac Ázsia, mely a teljes forgalom 46 százalékát adja, öt követi Észak- és Dél-Amerika (32%). Európa a harmadik

legnagyobb közvetlen értékesítési piac (21%), az összforgalom 2018-ban 33,3 milliárd Eurót ért el. Európa Top 3 piaca Németország (14,8 milliárd EUR), Franciaország (4,5 milliárd EUR) és Nagy-Britannia (2,9 milliárd EUR). Az Afrika és Közel-Kelet régió a globális közvetlen értékesítési piac mindössze 1 százalékát adja.

A legkeresettebbek a wellness termékek és étrend-kiegészítők világszerte (33%) és Európában is (33%), második helyen a szépségápolási termékek állnak (globális: 31%, Európa: 26%), a harmadik legnépszerűbb kategóriát pedig a háztartási cikkek adják (globális: 13%, Európa: 14%). Az értékesítők összlétszáma világszerte 118,4 millió, Európában 14,3 millióan foglalkoznak közvetlen értékesítéssel. Világszerte 74 százalék, míg Európában 78 százalék a nők aránya.

(Pénzcentrum 2019. december ., vasárnap)

FVA heti sajtószemle összeállítás XII. évfolyam, 49. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)